

**İSLÂM TARİHİ BİLİM DALINDA HAZIRLANAN
LİSANSÜSTÜ TEZLER, KONULARI VE TEZ KONUSU
BELİRLENMESİNDE KARŞILAŞILAN BAZI SORUNLAR***

Prof.Dr. Adnan DEMİRCAN
Harran Üniversitesi İlahiyat Fakültesi.

***Postgraduate Theses Submitted to the Departments of Islamic
History and Some Problems in Choosing the M.A. and Ph.D
Topics***

Given the M.A. and Ph.D theses submitted to the Departments of Islamic History in 23 Theology Faculties in Turkey after the establishment of Higher Education Committee (YOK), it is seen that the majority of the theses were done in the 8 Universities in which there were either a Theology Faculty or an Institute of Higher Islamic Education before the YOK. More than 91 % of the theses until 2003 were done in these universities. This clearly indicates that Theology Faculties, especially those founded in the 90's, are in need of lecturers who can supervise postgraduate theses.

One quarter of the postgraduate theses on Islamic History in our country are Ph.Ds. and the rest are M.A. theses. Given the subject of these theses, one realizes that the majority of them are on issues related to the Ottoman period.

One of the problems facing researchers is that several M.A. or Ph.D. candidates study the same subject at the same time. In my personal opinion, to avoid this problem, an internet site giving the latest information about ongoing theses on Islamic History urgently needs to be established.

---

* Bu tebliğde, YÖK döneminde 2003 yılına kadar, Sosyal Bilimler Enstitüleri İslâm Tarihi Bilim Dalında ve diğer Enstitülerde İslâm Tarihi alanında, İslâm Tarihi öğretim üyelerinin danışmanlığında hazırlanan tezler dikkate alınarak değerlendirmeler yapılacaktır. Çalışmamıza katkılarından dolayı değerli meslektaşlarım, Din Psikolojisi Arş. Gör. Dr. Hüseyin Yeğin ve Din Sosyolojisi Arş. Gör. Dr. Celil Abuzer'e teşekkür ederim.

GİRİŞ

2547 sayılı YÖK kanununun 04.11.1981 tarihinde Resmi Gazete’de yayımlanmasından sonra lisansüstü öğretimde önemli değişiklikler yapıldı. Daha önce Fakültelerce yürütülen Lisansüstü çalışmalar, Enstitülere bırakıldı. İlahiyat Fakültelerinde de o dönemde yeni bir yapılanmaya gidildi. YÖK’ten önce Yüksek Din Öğretimi, Üniversitelere bağlı iki Fakülte ve Milli Eğitim Bakanlığına bağlı sekiz Yüksek İslâm Enstitüsünce yürütülüyordu. 1981’de Yozgat Yüksek İslâm Enstitüsü kapatıldı. 20 Temmuz 1982 tarih ve 41 sayılı Kanun Hükmündeki Kararnameyle Erzurum Yüksek İslâm Enstitüsü Atatürk Üniversitesi İslâmî İlimler Fakültesiyle, İlahiyat Fakültesi adı altında birleştirildi. Diğer Yüksek İslâm Enstitüleri de aynı kararnameyle İlahiyat Fakültelerine dönüştürülerek buldukları şehirlerdeki Üniversitelere bağlandı.¹

Yüksek İslâm Enstitülerinin İlahiyat Fakültelerine dönüştürülmesinden sonra akademik çalışmalara yönelik ilgi, imkânların artmasına paralel olarak her geçen gün arttı. Bilindiği gibi halen sayıları -Akdeniz Ü. İlahiyat Fakültesi dâhil- 24 olan İlahiyat Fakültelerinin, 23’ü aktif ise de, bunların 20’sinde lisans düzeyinde eğitim-öğretim devam etmektedir. Fakültelerimizin İslâm Tarihi ve Sanatları Bölümü İslâm Tarihi Anabilim Dalında görev yapan öğretim elemanları, lisans öğretiminin yanı sıra lisansüstü öğretim faaliyetini de gerek öğretim üyesi, gerekse öğrenci olarak sürdürmektedir.

Bu tebliğde 2003 yılı sonuna kadar, Sosyal Bilimler Enstitülerinde İslâm Tarihi Bilim Dalında hazırlanmış ya da diğer bazı Enstitülerde İlahiyat Fakülteleri İslâm Tarihi Anabilim Dalı öğretim üyeleri tarafından yönetilen, İslâm Tarihiyle ilgili Yüksek Lisans ve Doktora tezleri dikkate alınarak değerlendirmeler yapılacaktır. Tebliğimizi, İlahiyat Fakülteleri İslâm Tarihi ve Sanatları Bölümlerine bağlı İslâm Tarihi Anabilim Dalı öğretim üyeleri tarafından yönetilen ya da Enstitülerin İslâm Tarihi Bilim Dalında hazırlanan tezlere tahsis ettiğimiz için Tarih bölümlerinde hazırlanan İslâm Tarihine dair tezler ile İslâm Tarihi Anabilim Dalı öğretim üyelerinin yönettikleri başka bilim dallarında hazırlanan tezler, değerlendirmelerimizde dikkate alınmamıştır. Bunun yanında Yüksek İslâm Enstitüleri döneminde hazırlanıp daha sonra Doktora tezi olarak kabul edilen birkaç çalışma ile YÖK’ten önce hazırlanan tezler de listeye alınmamıştır. Görüşlerimize esas olan liste, büyük ölçüde YÖK’ün web sayfasındaki kayıtlara dayanmakta ise de bazı tespit ve tashihler tarafımızdan yapılmıştır. Çeşitli sebeplerden dolayı, tebliğ esas aldığımız listede bazı eksiklikler varsa da, bunların tespitlerimiz üzerinde önemli değişiklikler meydana getirebileceği kanaatinde değiliz.

İslâm Tarihi Bilim Dalında Görevli Öğretim Üyeleri

İslâm Tarihi Bilim Dalında hazırlanan lisansüstü tezlerin önemli bir kısmının danışmanlığı, İlahiyat Fakülteleri İslâm Tarihi ve Sanatları Bölümü İslâm Tarihi Anabilim Dalı öğretim üyelerince yürütülmüşse de, bazı Üniversitelerde diğer bölümlerde çalışan öğretim üyelerinin de tez danışmanlığı yaptıkları olmuştur

¹ Bk. Halis Ayhan, “İlahiyat Fakültesi”, Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi, İstanbul 2000, XXII, 71.

(Bk. Tablo 10). Ele aldığımız dönemde danışmanlık yapan 59 öğretim üyesinden altısı diğer bilim dallarında görev yapan öğretim üyeleridir. Değerlendirmelerimize esas olan listede yer alan tezlerin yaklaşık yarısı, en fazla danışmanlık yapan 10 öğretim üyesi tarafından yönetilmiştir (202 [%49,38]).

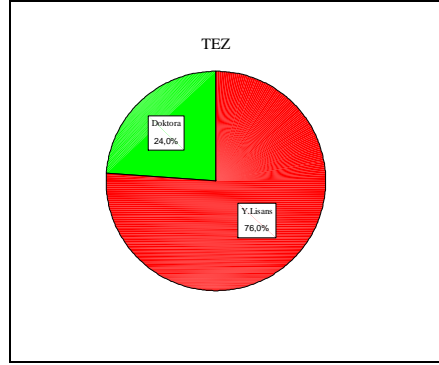
Halen İlahiyat Fakültelerinde İslam Tarihi Anabilim Dalında 30 Prof. Dr., 15 Doç. Dr. ve 21 Yrd. Doç. Dr. olmak üzere toplam 66 öğretim üyesi çalışmaktadır. Bazı Fakültelerimizde yeterli sayıda öğretim üyesi bulunurken, özellikle doksanlı yıllarda kurulan Fakültelerimizin öğretim üyesi ihtiyacı devam etmektedir.

FAKÜLTELER	Prof.	Doç.Dr.	Y.Doç.Dr.	Toplam
1. Ankara Ü. İ. F.	5	2		7
2. Atatürk Ü. İ. F.	2	2	1	5
3. Cumhuriyet Ü. İ. F.		1	2	3
4. Çanakkale Onsekiz Mart Ü. İ. F.				
5. Çukurova Ü. İ. F.				
6. Dicle Ü. İ. F.		1	1	2
7. Dokuz Eylül Ü. İ. F.	2	1	1	4
8. Erciyes Ü. İ. F.	3			3
9. Fırat Ü. İ. F.			3	3
10. Gazi Ü. Çorum İ. F.		1	1	2
11. Harran Ü. İ. F.	1	1	1	3
12. İnönü Ü. İ. F.				
13. İstanbul Ü. İ. F.			1	1
14. Kahramanmaraş Sütçü İmam Ü. İ. F.			1	1
15. Karadeniz Teknik Ü. Rize İ. F.			2	2
16. Marmara Ü. İ. F.	6	1		7
17. Ondokuz Mayıs Ü. İ. F.	2		2	4
18. Osmaniye Ü. İ. F.	1			1
19. Sakarya Ü. İ. F.		1		1
20. Selçuk Ü. İ. F.	4	2	1	7
21. Süleyman Demirel Ü. İ. F.	1	1		2
22. Uludağ Ü. İ. F.	3	1	2	6
23. Yüzüncüyıl Ü. İ. F.			2	2
Toplam	30	15	21	66
Emekliler	4		2	6
Vefat Edenler	3		1	4
Toplam	37	15	24	76

Tezlerin Sayısı

Ele aldığımız dönemde, 1984-2003 yılları arasında, 20 yılda İslam Tarihi Bilim dalında 311'i Yüksek Lisans, 98'i Doktora olmak üzere toplam 409 tez yaptırılmıştır. Buna göre çalışmaların %76'sı Yüksek Lisans, %24'ü Doktora tezdır. Fiilen açık olan İlahiyat Fakültelerinin bağlı olduğu bütün Üniversiteler dikkate alındığında 20 yılda Üniversite başına düşen tez sayısı 17,78 olup bu oran, yıllık bir tezden daha azdır (0,88).

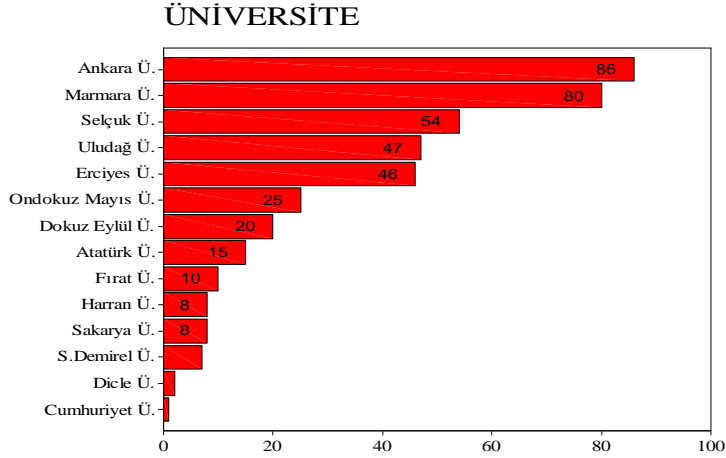
Tablo: 2		
TEZLERİN DAĞILIMI		
TEZLER	Sayı	%
Yüksek Lisans	311	76,0
Doktora	98	24,0
Toplam	409	100,0

Tezlerin Üniversitelere Göre Dağılımı

İncelediğimiz dönemde tamamlanan tezler, 14 Üniversiteye bağlı Enstitülerde hazırlanmış; doksanlı yılların başlarında kurulan bazı Fakültelerimizin bağlı olduğu Üniversitelerde ise tez yaptırılmamıştır. Tezlerin önemli bir kısmı, YÖK'ten önce de mevcut olan Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi ile 1982'den önce Yüksek İslâm Enstitüsü olarak faaliyet gösteren ve İlahiyat Fakültesine dönüştürülen kurumların bağlı olduğu Üniversitelerde hazırlanmıştır. Bunlardan özellikle Marmara Üniversitesi dikkat çekmekte olup, yeterli sayıda öğretim üyesinin bulunduğu bu Üniversitemizde hazırlanan tezler, toplam sayının yaklaşık beşte biridir (80 [%19,6]). Eski Fakültelerimizin bağlı olduğu Üniversitelerimizin beşinde (Ankara, Marmara, Selçuk, Uludağ, Erciyes) hazırlanan tezlerin sayısı 313 [%76,5]'tür. Eski Fakültelerimizin mensup olduğu üç Üniversitede ise diğerlerine göre daha az sayıda tez hazırlanmıştır. Özellikle Atatürk Üniversitesinde yaptırılan tez sayısının azlığı dikkat çekicidir. Bu Üniversitelerimizi de dâhil ettiğimizde (Atatürk, Dokuz Eylül, Ondokuz Mayıs) (60 [%14,7]), kabul edilen tezlerin %91,2 [373]'sinin eski Fakültelerimizin bağlı olduğu Üniversitelerde yaptırıldığı görülür. Bu da daha sonra kurulan Fakültelerimizin gelişimini tamamlayamamış olmasından kaynaklanmaktadır.

Tablo: 3		
TEZLERİN ÜNİVERSİTELERE GÖRE DAĞILIMI		
ÜNİVERSİTELER	Sayı	%
Ankara Ü.	86	21,0
Atatürk Ü.	15	3,7
Cumhuriyet Ü.	1	0,2
Dicle Ü.	2	0,5
Dokuz Eylül Ü.	20	4,9
Erciyes Ü.	46	11,2
Fırat Ü.	10	2,4
Harran Ü.	8	2,0
Marmara Ü.	80	19,6
Ondokuz Mayıs Ü.	25	6,1
Sakarya Ü.	8	2,0
Selçuk Ü.	54	13,2
S. Demirel Ü.	7	1,7
Uludağ Ü.	47	11,5
Toplam	409	100,0

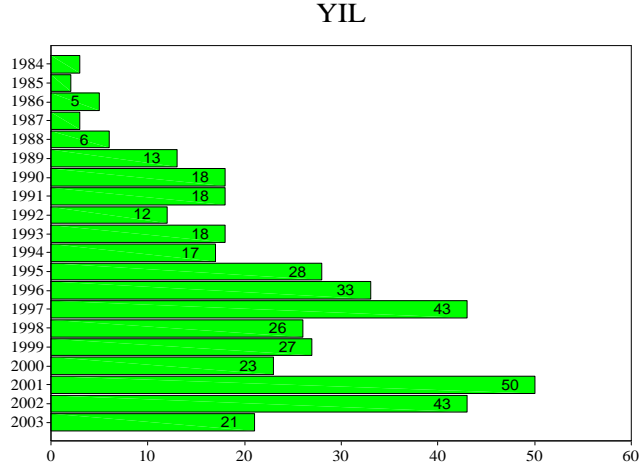
Tezlerin Yıllara Göre Dağılımı

Tezler, yeni yapılanmadan kısa bir süre sonra 1984 yılından itibaren tamamlanmaya başlanmış ve bazı iniş çıkışlar olmakla birlikte ilk yıllardan itibaren kabul edilen tez sayısında artış olmuştur. Bunun istisnalarından biri, 1992 yılıdır. Ayrıca 1998-2000 yılları arasında önceki yıllara nispetle yarıya yakın bir düşüşün meydana geldiği müşahade edilmektedir. Bu durumun 28 Şubat süreciyle ilişkili olduğu hatıra gelmektedir. 2001 yılında gözlemlenen önemli artış, 2000 yılında çıkan öğrenci affına bağlanabilir. 2003 yılında görülen düşüş ise bazı tezlerin kayda girmemiş olmasından ya da öğrenci affından dönen öğrencilerin bir kısmının mezun olmasından sonra kısmi bir düşmeden kaynaklanmış olabilir.

Tez konularının yıllara göre dağılımında genel bir istikrar varsa da 2001 ve 2002 yıllarında Osmanlı dönemi hakkında yapılan tezlerin sayısında diğer yıllara göre bir artış görülmektedir. Bu artışın Osmanlı Devletinin kuruluşunun 700. yılı münasebetiyle gündemde olmasıyla ilişkili olması muhtemeldir (Bk. Tablo 13).

Tablo: 4

TEZLERİN YILLARA GÖRE DAĞILIMI					
YILLAR	Sayı	%	YILLAR	Sayı	%
1984	3	0,7	1994	17	4,2
1985	2	0,5	1995	28	6,8
1986	5	1,2	1996	33	8,1
1987	3	0,7	1997	43	10,5
1988	6	1,5	1998	26	6,4
1989	13	3,2	1999	27	6,6
1990	18	4,4	2000	23	5,6
1991	18	4,4	2001	50	12,2
1992	12	2,9	2002	43	10,5
1993	18	4,4	2003	21	5,1
			Toplam	409	100,0

Tezlerin Konulara Göre Dağılımı

Tezlerin konulara göre dağılımını gösterebilmek amacıyla kısmen devletler ve hanedanları dikkate alan kronolojik tertibe uyulmuşsa da, aslında yaptığımız bölümlere bazı yerlerde yapay olup konunun daha açık bir şekilde ortaya konabilmesi için böyle bir tasnif tercih edilmiştir.

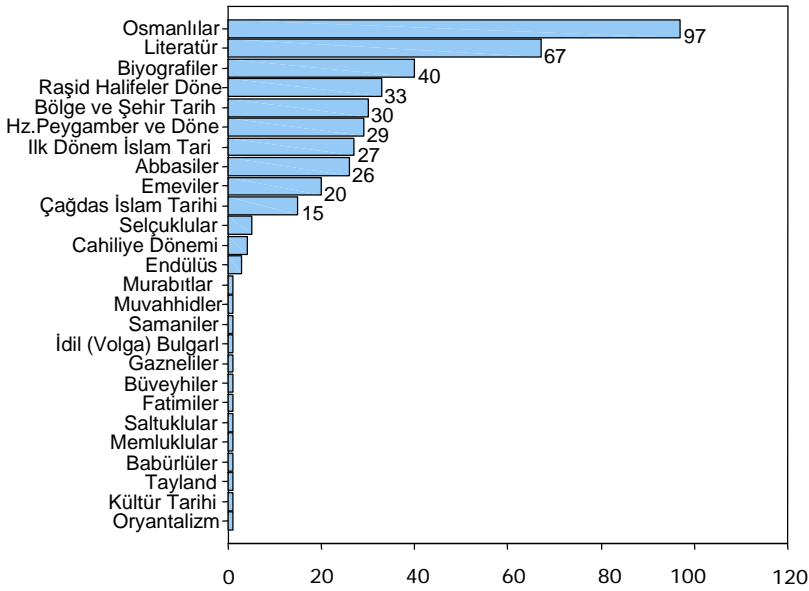
Tasnifimize göre en fazla çalışılan dönemin Osmanlı dönemi olduğu anlaşılmaktadır. Hazırlanan tezlerin yaklaşık dörtte biri Osmanlı Tarihine dairdir (97 [%23,7]). Bölge ve şehir tarihi alanında hazırlanan tezlerin birkaçı ile literatür başlığı altında zikredilen çalışmaların önemli bir kısmının Osmanlı dönemiyle ilişkili olduğu dikkate alındığında bu oran daha da artar. Osmanlı döneminin, araştırmacılar tarafından tercih edilmesinin sebeplerinden birisi, tarihimize duyulan ilgi olarak açıklanabilirse de, Osmanlı öncesi Türk-İslâm Tarihine aynı derecede ilgi gösterilmediği dikkatlerden kaçmamaktadır.

Tablo: 5

TEZLERİN KONULARA GÖRE DAĞILIMI		
KONULAR	Sayı	%
Cahiliyye Dönemi	4	1,0
Hız.Peygamber ve Dönemi	29	7,1
İlk Dönem İslâm Tarihi	27	6,6
Rasid Halifeler Dönemi	33	8,1
Emeviler	20	4,9
Abbasiler	26	6,4
Endülüs	3	0,7
Murabıtlar	1	0,2
Muvahhidler	1	0,2
Samaniler	1	0,2
İdil (Volga) Bulgarları	1	0,2
Gazneliler	1	0,2
Büveyhiler	1	0,2
Fatımiler	1	0,2
Selçuklular	5	1,2
Saltuklular	1	0,2

Memlûklular	1	0,2
Osmanlılar	97	23,7
Babürülüler	1	0,2
Çağdas İslâm Tarihi	15	3,7
Tayland	1	0,2
Bölge ve Şehir Tarihleri	30	7,3
Biyografiler	40	9,8
Literatür	67	16,4
Kültür Tarihi	1	0,2
Oryantalizm	1	0,2
Toplam	409	100,0

KONU

Câhiliye dönemi hakkında fazla çalışma yapılmamış olması dikkat çeken bir başka husustur. Hz. Peygamber ve dönemi hakkında yapılan çalışmaların sayısı ise tahminlerimizin altında kalmıştır (29 [%7,1]). Bu döneme dair hazırlanan tezlerin yarısına yakını, müstakil bazı olaylar ve kurumlar hakkındadır. İlk Dönem İslâm Tarihi başlığı altında zikredilen çalışmalar ise çoğunlukla Hz. Peygamber döneminden Abbasiler dönemine kadar geniş bir döneme yayılabilen çalışmaları kapsamaktadır.

PEYGAMBER VE DÖNEMİ		İLK DÖNEM İSLAM TARİHİ			
KONULAR	Sayı	%	KONULAR	Sayı	%
Hayatı	2	0,5	Sosyal Hayat	5	1,2
Kişiliği	2	0,5	Siyasi Tarih	5	1,2
Müstakil Olay	6	1,5	Askeri Tarih	6	1,5
Sosyal Hayat	3	0,7	Dış İlişkiler	1	0,2
Gayri Müslimler	2	0,5	Ayaklanmalar	1	0,2

Dini Muhalefet	2	0,5	Kurumlar	6	1,5
Askeri Tarih	4	1,0	Ticari Hayat	2	0,5
İç Güvenlik	1	0,2	Tıp Tarihi	1	0,2
Kurumlar	6	1,5			
Zanaatlar	1	0,2			
Toplam	29	7,1	Toplam	27	6,6

Raşid Halifeler dönemiyle ilgili tezlerde, birden çok halifenin dönemini kapsayan çalışmalar fazla ise de Ömer ve Osman'ın hayatları ve dönemleri hakkında yapılan çalışmalar, Ebü Bekr ve Ali'nin hayatları ve dönemleri hakkında yapılanlardan fazladır.

Emevî ve Abbasi dönemine dair hazırlanan 46 çalışmanın 19'u, bir halife ve dönemi hakkında yapılan çalışmalardır. Abbasiler dönemi hakkında hazırlanan çalışmaların sayısı daha fazla ise de iki dönem hakkında da çalışılabilecek pek çok konunun bulunduğu görülmektedir. Râşid Halifeler dönemi, daha kısa bir tarihi süreci kapsamasına rağmen Emevî ve Abbasi dönemlerine nispetle araştırmacıların ilgisini daha çok çekmiştir.

Tablo: 7

RAŞİD HALİFELER			EMEVİLER			ABBASİLER		
KONULAR	Sayı	%	KONULAR	Sayı	%	KONULAR	Sayı	%
Genel	12	2,9	Halife ve Dönemi	11	2,7	Halifeler ve Dönemi	8	2,0
Ebu Bekir	4	1,0	Sosyal Hayat	1	0,2	Sosyal Hayat	1	0,2
Ömer	7	1,7	Gayr-ı Müslimler	1	0,2	Gayr-ı Müslimler	1	0,2
Osman	7	1,7	Askeri Tarih	1	0,2	İlmi Hayat	1	0,2
Ali	3	0,7	Ayaklanmalar	2	0,5	Siyasi Tarih	4	1,0
			Kurumlar	2	0,5	Muhalefet Hareketleri	1	0,2
			Ticari Hayat	1	0,2	Ayaklanmalar	6	1,5
			İmar Faaliyetleri	1	0,2	Dış İlişkiler	1	0,2
						Kurumlar	3	0,7
Toplam	33	8,1	Toplam	20	4,9	Toplam	26	6,4

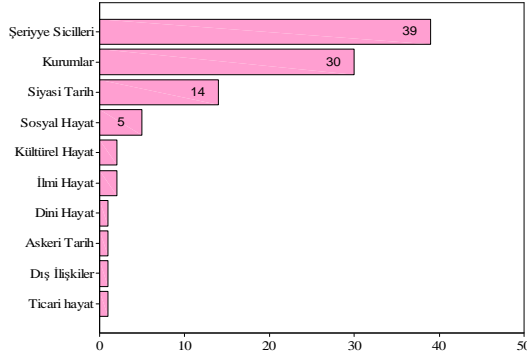
Selçuklular dönemini konu alan tezlerin sayısı azdır (5 [%1,2]). Başka sebeplerin yanı sıra, Selçuklu dönemi çalışabilmek için Farsçaya da ihtiyaç duyulmasının bunda etkili olduğunu düşünüyoruz. Zira İlahiyat Fakültelerinden mezun olan araştırmacılar, artık lisans düzeyinde birkaç kredilik seçmeli ders olarak okutulan Farsçayı öğrenme imkânı bulamamaktadır.

Osmanlı dönemine dair tezler arasında Şer'iyye sicillerini esas alan çalışmalar büyük bir yekûn tutar. Bunu, Kurumlar üzerine yapılan çalışmalar takip eder. Siyasî tarih ise daha az çalışılmıştır. Çağdaş İslâm Tarihi başlığı altında zikrettiğimiz çalışmaların Türkiye, Dış Türkler ve Türkiye'nin tarihi ilişkilerinin olduğu bölge ya da devletler hakkında yoğunlaştığı görülmektedir.

SELÇUKLULAR			OSMANLILAR			ÇAĞDAŞ İSLAM TARİHİ		
KONULAR	Sayı	%	KONULAR	Sayı	%	KONULAR	Sayı	%
Büyük Selçuklular	3	0,7	Sosyal Hayat	5	1,2	İsrail	1	0,2
Anadolu Selçukluları	2	0,5	Dini Hayat	2	0,5	Kafkasya	2	0,5
			Kültürel Hayat	2	0,5	Kazan Bölgesi	1	0,2
			İlmi Hayat	2	0,5	SSCB	1	0,2
			Siyasi Tarih	14	3,4	Türkistan	3	0,7
			Askeri Tarih	1	0,2	Türkiye	5	1,2
			Dış İlişkiler	1	0,2	Yugoslavya	1	0,2
			Kurumlar	30	7,3	Azerbaycan	1	0,2
			Şerhiye Sicilleri	39	9,5			
			Ticari Hayat	1	0,2			
Toplam	5	1,2	Toplam	97	23,7	Toplam	15	3,7

Osmanlılar

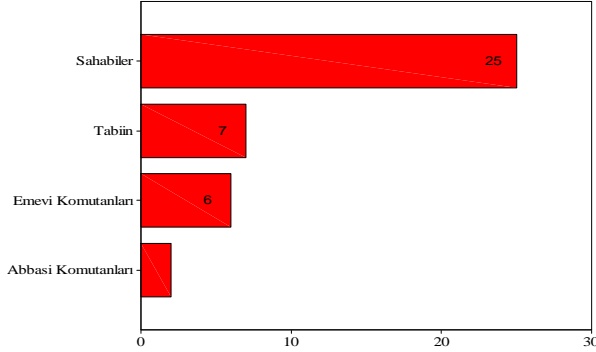

Şahısların hayatlarına ve faaliyetlerine dair hazırlanan tezler, sayı bakımından dördüncü sırada yer alır. Bu alanda hazırlanan çalışmaların önemli bir kısmı Sahabi biyografileridir. Emevî döneminden sonra yaşayan şahısların hayatları ve faaliyetleri konusunda yapılan çalışmaların sayısında düşme vardır. Araştırmacıların Ashâb dönemine özel ilgi duymasının nedenleri arasında, manevî duyguların yanı sıra bu dönemde yaşayan bazı isimlerin İslâm Tarihi boyunca gündemde kalmış olması düşünülebilir. Diğer taraftan, biyografiler, derli toplu bilgiye ulaşılacak konular olarak düşünüldüğü için de tercih edilmiş olabilir.

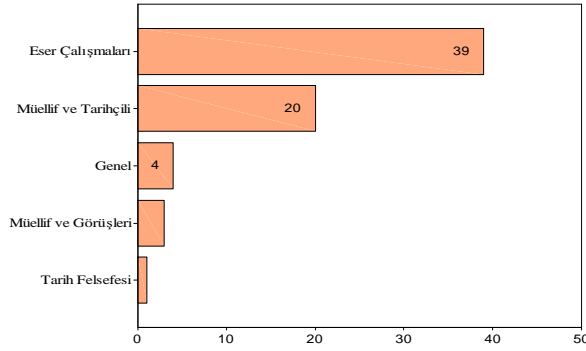
Osmanlı döneminden sonra en fazla çalışılan konu literatürdür. Bu çalışmaların büyük bir kısmı, bir eserin tahkiki ya da transkripsiyonu şeklindedir. Önemli bir kısmı ise bir müellifin eserleri ve tarihçiliği üzerine yapılan çalışmalardır. Eser tahkiki ve transkripsiyonu çalışmalarında daha çok Osmanlı dönemi müellifleri tercih edilmiştir.

BİYOGRAFİ			LİTERATÜR		
KONULAR	Sayı	%	KONULAR	Sayı	%
Sahabiler	25	6,1	Genel	4	1,0
Tabiin	7	1,7	Tarih Felsefesi	1	0,2
Emevî Komutanları	6	1,5	Eser Çalışmaları	39	9,5
Abbasi Komutanları	2	0,5	Müellif ve Tarihçiliği	20	4,9
			Müellif ve Görüşleri	3	0,7
Toplam	40	9,8	Toplam	67	16,4

Biyografi

Literatür

Tez Konularının Belirlenmesinde Etkili Olan Bazı Hususlar

Öğrencilerin İlgisi

İslâm Tarihi Bilim Dalında lisansüstü öğrenime devam eden ve çoğu İlahiyat Fakültesi mezunu olan öğrencilerin sahip olduğu millî ve manevî değerler, tez konularının belirlenmesinde etkili olan sâiklerden biridir.

Danışmanların Tercihî

Öğrencilerin tez konularını belirlemelerinde kişisel ilgilerinin yanında danışmanlarının da ilgilendikleri dönemler etkili olmaktadır. Bu husus dikkate alındığında bazı dönemler hakkındaki çalışmalarda bir yoğunluk görülmektedir. İlk dönem çalışan danışmanların yönettikleri tezler, daha çok kendi dönemleriyle ilgili iken Osmanlı dönemi çalışan danışmanlar da ilgilendikleri dönemi konu alan tezler yönetmeyi tercih etmektedir. Aynı durum, alan tercihinde de görülmektedir; ancak farklı alanda hazırlanmış çalışmalara danışmanlık yapıldığı da gözlemlenmektedir (Bk. Tablo 11). Öğretim üyelerinin ilgilendikleri alanların tez konularının belirlenmesinde etkili olduğunun bir göstergesi de konuların Üniversitelere göre dağılımında ortaya çıkmaktadır. Örneğin Erciyes Üniversitesinde yaptırılan tezlerin yarısı literatür hakkında olup (23 [%50]) bunlar, genellikle Osmanlı dönemi kaynakları üzerine yapılan çalışmalardır. Osmanlı dönemine dair çalışmaların oranı ise %19,6 [9]'dır. Uludağ Üniversitesinde yaptırılan

tezlerin %44,7'si Osmanlı Tarihiyle ilgilidir. Selçuk Üniversitesinde yaptırılan tezlerin %44,6'sı Hz. Peygamber döneminden başlayıp Abbasilerle son bulan döneme aittir. Bu tez konularının tercih edilmesinde öğretim üyelerinin çalıştıkları alanların önemli bir belirleyici etken olduğu görülmektedir (Bk. Tablo 12).

Öğrencilerin İmkânı

Diğer taraftan öğrencinin lisansüstü tez hazırlamaya ayıracağı zaman ve maddî imkânı ile tezini yaptığı Üniversitenin şartları, tez konusunun belirlenmesinde önemli bir etken olarak karşımıza çıkmaktadır. Öğrencilerin çoğunun lisansüstü çalışmalarının yanında başka bir işle uğraşmaları, çalışmaya ayrılan zamanı kısıtlamaktadır.

Tarihimize Duyulan İlgisi

Araştırmacının yaşadığı ortamın ve mensup olduğu milletin tarihine ilgisiz kalması düşünülemez. Bu sebeple, hazırlanan çalışmaların önemli bir kısmı kültürümüz ve tarihimizle ilgilidir.

Konu Belirlenmesine Güncel Tartışmaların Etkisi

Zaman zaman tartışma konusu olan bazı meseleler, çalışma konularının belirlenmesine etki eder. Bazı dönemlerde hilâfet konusunda daha çok çalışma yapılmışken, bazı dönemlerde Hz. Peygamber'in hoşgörüsü konu olarak çalışılmıştır.

Tez Konusunun Belirlenmesi Sırasında Karşılaşılan Bazı Sorunlar

Konuların Çoğunun Çalışılmış Olması

İslâm Tarihi alanında Sosyal Bilimler Enstitülerinin Tarih Anabilim dalında da çalışmalar yapılmaktadır. Aynı şekilde hem İslâm ülkelerinde, hem de Batı'da İslâm Tarihi, ilgi gören bir alan olarak pek çok çalışmaya konu olmaktadır. Bu durum, orijinal tez konusu tespitinde bazı sıkıntıların ortaya çıkmasına neden olmaktadır.

Aynı Tez Konusunun Çalışılması

Karşı karşıya kalınan önemli bir problem, aynı konunun birden çok araştırmacı tarafından çalışılmasıdır. Bazen iki öğrenci yakın zamanlarda aynı konuyu tez olarak çalışabilmekte; bu durum, öğrenciler için büyük emeklerin zayi olması gibi sıkıntılara neden olabilmektedir.

Kabul edilen tezler arasında konu tekrarları, büyük ölçüde ilk dönem çalışmalarında ve biyografilerde görülmektedir. Örneğin Habeşistan hicretleriyle ilgili üç Yüksek Lisans tezi,² yine Hz. Peygamber'in Yahudilerle ilişkileri hakkında – biri Tarih Anabilim Dalında olmak üzere- üç Yüksek Lisans tezi hazırlanmıştır.³

² Öztürk, Levent, Hz. Muhammed'in Habeşistan'la Münasebetleri, Dan.: Prof. Dr. Mustafa Fayda, Marmara Ü.S.B.E., İstanbul 1988; Şulul, Kasım, Hz. Peygamber Devrinde Habeşistan'la Münasebetler, Dan.: Doç. Dr. Hüseyin Algül, Uludağ Ü.S.B.E., Bursa 1991; Altun, İsmail, Mekke Müslümanlarının Habeşistan'a Hicreti, Dan.: Yrd. Doç. Dr. Mustafa Ağırman, Atatürk Ü.S.B.E., Erzurum 1996.

³ Özkuyumcu, Nadir, Hz. Peygamber Devrinde Yahudilere Karşı Gündülen Siyaset, Dokuz Eylül Ü.S.B.E., İzmir 1985; Atçeken, İsmail Hakkı, Hz. Peygamber'in Yahudilerle Münasebetleri, Dan.: Doç. Dr. Ahmet Önkal, Selçuk Ü.S.B.E., Konya 1992; Duman, Abdullah, Asr-ı Saadette Müslüman ve Yahudi İlişkileri, Dan.: Yrd. Doç. Dr. Selahaddin Sönmezsoy, Yüzcüncü Yıl Ü.S.B.E., Van 1995.

Biyografilerdeki tekrarlara birkaç örnek vermek gerekirse, Amr b. el-‘Âs hakkında biri Doktora, ikisi Yüksek Lisans olmak üzere üç tez,⁴ Ebû ‘Ubeyde b. el-Cerrâh hakkında üç Yüksek Lisans,⁵ Sa’d b. Ebî Vakkâs hakkında üç Yüksek Lisans,⁶ Mervân b. el-Hakem hakkında iki Yüksek Lisans⁷ ve Abdullah b. ez-Zübeyr hakkında -biri Zübeyrilerin siyasi ve ilmî hayattaki yerini işleyen, biri de Hadis Bilim Dalından olmak üzere- altı Yüksek Lisans tezi hazırlanmıştır.⁸ Müellifler ve tarihçilikleri hakkında hazırlanan çalışmalarda da tekrarlar görülmektedir. Örneğin, Vâkıdî hakkında biri Doktora, ikisi Yüksek Lisans olmak üzere üç tez hazırlanmıştır.⁹

Tekrar problemi sadece ülkemiz için geçerli değildir. Bazı konular yurt dışın-da da defalarca çalışıldığı halde araştırmacılarımız tarafından tez konusu olarak ele alınmaktadır.

Yüksek Lisans tezi hazırlanan bir konuda Doktora tezi hazırlanması şeklinde tekrarlar da mevcuttur. Yine benzer konuların farklı bilim dallarında çalışıldığı olmuştur.

Araştırmacılar, lisansüstü tezlerden başka çalışmalar da yapmaktadırlar. Bu sebeple tez konularının tespiti sırasında diğer çalışmaları da dikkate almak gerekir.

⁴ Güneş, Hüseyin, Amr b. el-As ve Mısır Valiliği, Dan.: Doç. Dr. Mustafa Zeki Terzi, Ondokuz Mayıs Ü.S.B.E., Samsun 1992; Öz, Asım, Amr b. As Hayatı ve Şahsiyeti, Dan.: Prof. Dr. Sabri Hizmetli, Ankara Ü.S.B.E., Ankara 1995; Apak, Adem, Amr b. el-As Hayatı, Şahsiyeti, Devlet Adamlığı (Doktora Tezi), Dan.: Prof. Dr. Hüseyin Algül, Uludağ Ü.S.B.E., Bursa 1999.

⁵ Aydın, Osman, Ebu Ubeyde b. el-Cerrah, Dan.: Doç. Dr. İsmail Yiğit, Marmara Ü.S.B.E., İstanbul 1994; Bak, Salih Hakkı, Ebu Ubeyde b. el-Cerrah, Dan.: Doç. Dr. Mustafa Zeki Terzi, Ondokuz Mayıs Ü.S.B.E., Samsun 1995; Korkmaz, Mehmet, Ebu Ubeyde b. Cerrah Hayatı ve Şahsiyeti, Dan.: Doç. Dr. M. Ali Kapar, Selçuk Ü.S.B.E., Konya 1997.

⁶ Baloğlu, Mehmet, Sa’d b. Ebi Vakkas, Dan.: Prof. Dr. Mustafa Fayda, Marmara Ü.S.B.E., İstanbul 1990; Özkader, Cengiz, Sa’d b. Ebi Vakkas -Hayatı ve Şahsiyeti-, Dan.: Ahmet Lütfi Kazancı, Uludağ Ü.S.B.E., Bursa 1996; Avcı, Durmuş Ali, Sa’d b. Ebi Vakkas Hayatı ve Şahsiyeti, Dan.: Prof. Dr. Mehmet Ali Kapar, Selçuk Ü.S.B.E., Konya 1997.

⁷ Kılıç, Ünal, Mervan b. el-Hakem, Dan.: Prof. Dr. Ziya Kazıcı, Marmara Ü.S.B.E., İstanbul 1995; Şulul, Faruk, Mervan b. el-Hakem, Dan.: Doç. Dr. Adnan Demircan, Harran Ü.S.B.E., Şanlıurfa 1997.

⁸ Aycan, İrfan, Hicri İlk Üç Asırda Zübeyri Ailesinin Siyasi ve İlmî Hayattaki Yeri, Dan.: Doç. Dr. Mustafa Fayda, Ankara Ü.S.B.E., Ankara 1984; Ayar, Ali Rıza, Abdullah b. Zübeyr ve Halifeliği, Dan.: Doç. Dr. M. Orhan Üner, Ondokuz Mayıs Ü.S.B.E., Samsun 1988; Gökçe, Arif, Abdullah b. ez-Zübeyr ve İdaresi, Dan.: Doç. Dr. Hüseyin Algül, Uludağ Ü.S.B.E., Bursa 1991; Hurç, Ramazan, Abdullah b. Zübeyr ve Zamanı, Dan.: Yrd. Doç. Dr. A. Vehbi Ecer, Erciyes Ü.S.B.E., Kayseri 1991; Çanakçı, Kahraman, Abdullah b. Zübeyr’in Hilafeti ve Emevilerle Mücadelesi, Dan.: Prof. Dr. Bahattin Kök, Atatürk Ü.S.B.E., Erzurum 1996; Er, Ahmet, Abdullah b. ez-Zübeyr ve Hadis Rivayetleri, Dan.: Prof. Dr. Abdullah Aydın, Sakarya Ü.S.B.E., Adapazarı 1999.

⁹ Pınarbaşı, Bekir, Vakıdî Hayatı ve Tarihçiliği, Dan.: Prof. Dr. Sabri Hizmetli, Ankara Ü.S.B.E., Ankara 1995; Şulul, Kasım, İlk Siyer ve Megazi Müelliflerinden Muhammed b. Ömer b. Vakıdî el-Vakıdî, (H. 130-207/M. 747-823): Hayatı, Eserleri, Tarihçiliği ve Etkileri (Doktora Tezi), Dan.: Prof. Dr. Hüseyin Algül, Uludağ Ü.S.B.E., Bursa 1996; Kaya, Ahmet, Vakıdî'nin Hayatı ve Tarihçiliği, Dan.: Prof. Dr. M. Zeki Terzi, Ondokuz Mayıs Ü.S.B.E., Samsun 1998.

Öneriler

Lisansüstü öğretim yapan öğretmenlere bazı avantajlar tanınması, bugün mevcut olan ilgiyi önümüzdeki yıllarda daha da artıracaktır. Öte yandan doksanlı yıllarda kurulan İlahiyat Fakültelerinin kadrolarını tamamlamalarına paralel olarak çalışmaların sayısında önemli bir artış olacaktır. Bu sebeplerden dolayı bugüne kadar karşılaşılan bazı sorunları asgariye indirmek için geleceğe yönelik bir planlama yapmanın önemi ortaya çıkmaktadır.

Tekrarların Önlenmesi

Tekrar probleminin ortadan kaldırılması için çok hızlı bir bilgi ağı kurulması zorunludur. Bugün YÖK'ün web sayfasında hizmet veren arama motoru, ülkemizde hazırlanan tezler hakkında bilgi edinilebilecek bir kaynaktır; ancak tamamlanan tezlerin Enstitüler tarafından zamanında bildirilmemesi veya kayıtlarda karşılaşılan eksiklikler, tekrarları tamamen ortadan kaldırmaya imkân vermemektedir. Ayrıca kabul edilen tezler, zamanında bildirilse de bazı öğrenciler, yakın zamanlarda aynı tez konusuna çalışabilmektedir. Enstitülerce kabul edilen ve çalışılmaya başlanan konular hakkında bilgi edinilmesinin mümkün olması, tekrar ihtimalini asgariye düşürecektir. Bunun yollarından biri, bir bilgi merkezinin kurulması ve ilgili Bilim Dalının, Enstitü Yönetim Kurulu tarafından kabul edilen tez konularını süratli bir şekilde bu merkeze bildirmesinin sağlanmasıdır. Bu amaçla bir web sayfasının oluşturulması, hem iletişimi kolaylaştıracak; hem de ekonomik açıdan uygun bir şekilde bu işin üstesinden gelinebilecektir.

Tez Konusunun Belirlenmesi ve Sınırlarının İyi Çizilmesi

Tez konusunun belirlenmesi, öğrencinin karşılaştığı önemli sorunlardan biridir. Yukarıda verilen bilgilerden de anlaşılacağı üzere İslam Tarihi alanında çalışılacak birçok konu ve alan mevcuttur. Tez konusunun belirlenmesinde çok iddialı ve öğrencinin imkânlarını zorlayacak sorumluluklar yüklenmemesi konusunda uyarılması yerinde olur. Doğal olarak böyle bir uyarının dozu, danışman tarafından öğrencinin yeteneği, bilgi birikimi ve sahip olduğu imkânlar dikkate alınarak yapılacaktır.

Tez konusunun sınırlarını iyi belirlemenin, araştırmacıyı çalışma sırasında rahatlatacağı muhakkaktır. Ayrıca tez konusunun belirlenmesinde, hazırlanması mümkün olabilen konuların tercih edilmesi de önemli bir husustur. Özellikle Yüksek Lisans tez konularının dar tutulması, hem konuya hâkimiyet, hem çalışmanın başarısı açısından önem arz etmektedir.

Diğer Bilim Dallarında Çalışılan Konular

Zaman zaman, İslam Tarihi Bilim Dalında çalışılması mümkün olan bir konu, başka bilim dallarında çalışılmaktadır. Kanaatimizce Tarih Bilim Dalı haricinde, başka bilim dallarında ele alınan konular, tarihçiler tarafından da ele alınabilmelidir. Örneğin hadisçiler Esmâ bt. Ebî Bekr'in, Ümmü Habîbe'nin ya da Zeyneb bt. Cahş'ın hayatı ve hadisçiliğini çalışmışlardır. Hz. Aişe hakkında da din sosyolojisi alanında bir Yüksek Lisans tezi hazırlanmıştır.¹⁰ Bir İslam tarihçisi, bu şahısların hayatını kendi zaviyesinden inceleyebilmelidir.

¹⁰ Yılmaz, Nimet, Hz. Aişe'nin İlk Müslüman Topluma Sosyolojik Etkileri (Din Sosyolojisi Açısından Karizmatik Tip Araştırması), Dan.: Prof. Dr. Yümni Sezen, Marmara Ü.S.B.E., İstanbul 1998.

Diğer Ülkelerde Çalışılan Konular

Tez konusu belirlenirken Yüksek Lisans ve Doktora için farklı kriterleri göz önünde bulundurmak gerektiği muhakkaktır. Doktora tez konusunun, -yeni bir konunun çalışılması ya da eskiden çalışılmış bir konunun yeni bir metodolojiyle veya yeni kaynaklarla ele alınması anlamında- özgün olması, ayrıca yurt dışında da çalışılmamış olmasına dikkat edilmesi gerekir; ancak Yüksek Lisans tezleri için bu kuralı esnetmek gerektiğini düşünüyoruz.

Çalışılabilecek Tez Konuları

1. Hz. Peygamber'in hayatı ve dönemiyle ilgili tez konularında genel çalışmalar yerine dar bir alanı veya olayı ele alıp geniş bir literatür incelemesiyle ve rivayet tahliliyle konunun işlenmesinin daha uygun olacağı düşünülmektedir. Hz. Peygamber döneminde meydana gelen belli başlı olaylar, ciddi bir rivayet tahliliyle incelendiğinde bugünkü bazı kanaatlerden farklı sonuçlara ulaşılabilmesi muhtemeldir.

2. Ashâb döneminde yaşayan şahsiyetler hakkında bazı çalışmaların yapıldığını gördük. Başta Emevî, Abbasî, Selçuklu, Osmanlı dönemleri olmak üzere etkili olan tarihî şahsiyetler hakkında çalışmalar yapılabilir. Biyografi çalışmalarında incelenen şahsiyetin tarihî kişiliğinin daha sonraki dönemlerde inşa edilip edilmediği ya da edilmişse bunun nasıl meydana geldiği üzerinde de durulmalıdır.

3. İslâm Tarihinin ilk dönemindeki gelişmelerin anlaşılabilmesi için Arap toplum yapısının önemi ihmal edilemez. Arap kabilelerinin, sosyal, siyasi ve kültürel gelişmelerde belirleyici bir role sahip oldukları dikkate alındığında kabileler hakkında yeterli çalışmalar yapılmadığı görülecektir. Tespit ettiğimize göre sadece iki kabile ile bir kabilenin önemli bir kolu hakkında üç Yüksek Lisans tezi hazırlanmıştır.¹¹ Bunlardan başka kabileler arası çatışmaları konu edinen iki çalışma daha vardır.¹²

4. Osmanlı tarihi, hala birçok yönüyle incelenmesi gereken bir dönemdir. Arşiv malzemesi tasnif edildikçe yeni çalışmalara ihtiyaç duyulacaktır.

5. İslâm dünyasının diğer bölgeleri hakkında ülkemizde fazla çalışma yapılmamıştır. Maveraünnehr, Uzakdoğu, Ortadoğu ve Afrika bölgelerinin tarihi hakkında birçok çalışma yapılabilir.

6. Bölge ve şehir tarihleri alanında pek çok çalışma yapma imkânı mevcuttur. Bu alanda mikro tarih çalışmaları da yapılabilir.

7. Literatür konusu, ihmal edilmemesi gereken bir alandır. Kaynakların tahlili, muhtevalarının ortaya konması, tarihçilerin yöntemleri ve görüşleri hakkında pek çok çalışma yapılabilir. Ayrıca transkripsiyon ve edisyon kritik çalışmaları da önemlidir. Bu arada çağdaş, müteveffa İslâm Tarihçileri ve eserleri üzerinde de

¹¹ Çevik, Cevat, Abdulttaliboğulları, Dan.: Yrd. Doç. Dr. M. Asım Yediyıldız, Uludağ Ü.S.B.E., Bursa 1997; Kara, Cahid, İslâm Öncesinden Emevilerin Sonuna Kadar Kelb Kabilesi, Dan.: Prof. Dr. İrfan Aycan, Ankara Ü.S.B.E., Ankara 2001; Balta, Fatih, İslâm Tarihinde Tağlib Kabilesi, Dan.: Prof. Dr. İbrahim Sarıçam, Ankara Ü.S.B.E., Ankara 2003.

¹² Sarıçam, İbrahim, Emevi-Haşimi Mücadelesi (İslâm Öncesinden Muaviye Devrinin Sonuna Kadar) (Doktora Tezi), Dan.: Prof. Dr. Mustafa Fayda, Ankara Ü.S.B.E., Ankara 1991; Yenice, Ali Rıza, Cahiliye Döneminde Kabilelerarası Kan Davaları, Dan.: Prof. Dr. Mustafa Fayda, Marmara Üniversitesi Tarih Araştırmaları Enstitüsü, İstanbul 1994.

çalışmalar yapılabilir.

Literatür çalışmalarını çerçevesinde, başta hadis, tefsir, fıkıh, kelim olmak üzere başka bilim dallarına ait kaynakların İslâm Tarihine kaynaklıkları çerçevesinde çalışmalar yapılmalıdır.

8. Dil bilen araştırmacıların Batı'da İslâm Tarihi alanında yapılan çalışmalar üzerinde hazırlayacakları tezlere de ihtiyaç vardır.

Sonuç

Sonuç olarak, yaklaşık 20 yıllık bir dönemde İslâm Tarihi Bilim Dalında yaptırılan çalışmaların sayısında önemli bir artış olmasına rağmen, tez sayısının ülkemizdeki potansiyele göre az olduğu söylenebilir.

Lisansüstü çalışma yapan kişilerin sahip oldukları diplomaları, Üniversite dışında da iş hayatında kullanmaya başlamaları, bu çalışmalara duyulan ilgiyi daha da artıracaktır. Bugüne kadar karşılaşılan bazı sorunların ortadan kaldırılması için hızlı bir bilgilendirme ağının kurulmasına büyük ihtiyaç duyulmaktadır.

Özellikle Yüksek Lisans tez konularının dar bir dönem ya da alanla sınırlı tutulması ve adayın kaynakları yeterince kullanabilme becerisini kazanabileceği konulardan seçilmesi, çalışmaların başarısı için büyük önem taşımaktadır.

Yukarıda zikredilen problemleri aşgariye düşürmek için Yüksek Lisans düzeyinde bir derste bu konu üzerinde durmakta fayda olduğunu düşünüyoruz. Bu amaçla "Türkiye'de İslâm Tarihi Çalışmaları" ismiyle ya da başka bir isimle bir ders de ihdas edilebilir.

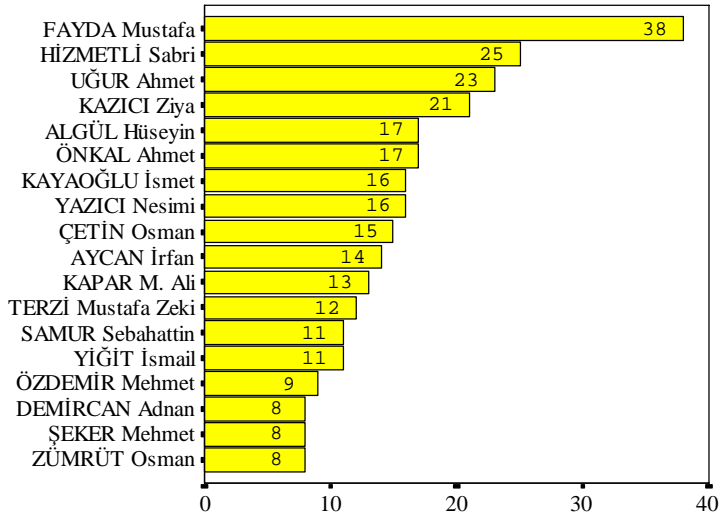
EKLER

Tablo: 10

TEZLERİN DANIŞMANLARA GÖRE DAĞILIMI					
DANIŞMANLAR	Sayı	%	DANIŞMANLAR	Sayı	%
ACAR Abdurrrahman	2	0,5	MERT Muhit	1	0,2
AĞIRMAN Mustafa	3	0,7	ÖNKAL Ahmet	17	4,2
ALGÜL Hüseyin	17	4,2	ÖZDEMİR Mehmet	9	2,2
ATÇEKEN İ. Hakkı	1	0,2	PALABIYIK M. Hanefi	1	0,2
AYAR Kenan	1	0,2	PAY Salih	3	0,7
AYCAN İrfan	14	3,4	SAMUR Sebahattin	11	2,7
AYDIN Hüseyin	1	0,2	SARICIK Murat	2	0,5
BALTACI Cahit	7	1,7	SARIÇAM İbrahim	6	1,5
BOZKURT Nahide	2	0,5	SAVAŞ Rıza	3	0,7
CEYLAN İbrahim	1	0,2	SEVERCAN Şefaettin	7	1,7
ÇETİN Osman	15	3,7	SIRMA İhsan Süreyya	2	0,5
ÇUBUKÇU Asri	4	1,0	ŞAHİN Musa Süreyya	1	0,2
DEMİRCAN Adnan	8	2,0	ŞEKER Mehmet	8	2,0
ECER A. Vehbi	7	1,7	TERZİ Mustafa Zeki	12	2,9
ERŞAHİN Seyfettin	2	0,5	TUTAR Adem	2	0,5
FAYDA Mustafa	38	9,3	UĞUR Ahmet	23	5,6
FIĞLALI Ethem Ruhi	6	1,5	ÜNALAN Sıddık	5	1,2
GÖKSOY İsmail Hakkı	4	1,0	ÜNER M. Orhan	5	1,2
GÜNER Ahmet	1	0,2	ÜSTÜN İsmail Safa	1	0,2
HIZLI Mefail	3	0,7	YAVUZ Hulusi	6	1,5

HİZMETLİ Sabri	25	6,1	YAZICI Nesimi	16	3,9
HURÇ Ramazan	3	0,7	YEDİYILDIZ M. Asım	2	0,5
KAYAOĞLU İsmet	16	3,9	YILMAZ Ali	2	0,5
KAPAR M. Ali	13	3,2	YILMAZER Ziya	3	0,7
KAZANCI Ahmet Lütfi	6	1,5	YİĞİT İsmail	11	2,7
KAZICI Ziya	21	5,1	YURDAYDIN H. Gazi	6	1,5
KILIÇ Ünal	1	0,2	YÜKSEL Ahmet Turan	5	1,2
KOYUNCU Mevlüt	1	0,2	ZORLU, Cem	1	0,2
KÖK Bahattin	5	1,2	ZÜMRÜT Osman	8	2,0
MAKSUDOĞLU Mehmed	2	0,5	Toplam	409	100,0

DANIŞMAN

DANIŞMAN LAR		eygamber ve Dönemi	İlk Dönem İslâm Tarihi	Rasid Halifeler Dönemi	Emeviler	Abbassiler	Osmanlılar	Çağdaş İslâm Tarihi	Bölge ve Şehir Tarihleri	Biyografi	Literatür
Algül, H.	Sayı	3	1	2	1	1	2		2	2	1
	% Danışmanlığında	17,6	5,9	11,8	5,9	5,9	11,8		11,8	11,8	5,9
	% Konuda	10,3	3,7	6,1	5,0	3,8	2,1		6,7	5,0	1,5
	% Toplamda	,7	,2	,5	,2	,2	,5		,5	,5	,2
Aycan, İ.	Sayı	1	2	3	2		1		3		2
	% Danışmanlığında	7,1	14,3	21,4	14,3		7,1		21,4		14,3
	% Konuda	3,4	7,4	9,1	10,0		1,0		10,0		3,0
	% Toplamda	,2	,5	,7	,5		,2		,7		,5
Çetin, O.	Sayı						13	1			1
	% Danışmanlığında						86,7	6,7			6,7
	% Konuda						13,4	6,7			1,5
	% Toplamda						3,2	,2			,2
Fayda, M.	Sayı	4	6	6	2	6			6	1	2
	% Danışmanlığında	10,5	15,8	15,8	5,3	15,8			15,8	2,6	5,3
	% Konuda	13,8	22,2	18,2	10,0	23,1			20,0	2,5	3,0
	% Toplamda	1,0	1,5	1,5	,5	1,5			1,5	,2	,5
Hizmetli, S.	Sayı	3		4	1	1	2	3	1	2	7

	% Danışmanlığında	12,0		16,0	4,0	4,0	8,0	12,0	4,0	8,0	28,0
	% Konuda	10,3		12,1	5,0	3,8	2,1	20,0	3,3	5,0	10,4
	% Toplamda	,7		1,0	,2	,2	,5	,7	,2	,5	1,7
Kayaoğlu, İ.	Sayı		2			3	3				7
	% Danışmanlığında		12,5			18,8	18,8				43,8
	% Konuda		7,4			11,5	3,1				10,4
	% Toplamda		,5			,7	,7				1,7
Kapar, M. A.	Sayı		1	3	1	1				6	1
	% Danışmanlığında		7,7	23,1	7,7	7,7				46,2	7,7
	% Konuda		3,7	9,1	5,0	3,8				15,0	1,5
	% Toplamda		,2	,7	,2	,2				1,5	,2
Kazıcı, Z.	Sayı	1	1		1		12	1	2	1	2
	% Danışmanlığında	4,8	4,8		4,8		57,1	4,8	9,5	4,8	9,5
	% Konuda	3,4	3,7		5,0		12,4	6,7	6,7	2,5	3,0
	% Toplamda	,2	,2		,2		2,9	,2	,5	,2	,5
Önkal, A.	Sayı	5	2		2	3	1			4	
	% Danışmanlığında	29,4	11,8		11,8	17,6	5,9			23,5	
	% Konuda	17,2	7,4		10,0	11,5	1,0			10,0	
	% Toplamda	1,2	,5		,5	,7	,2			1,0	
Özdemir, M.	Sayı			2			2		1		2
	% Danışmanlığında			22,2			22,2		11,1		22,2
	% Konuda			6,1			2,1		3,3		3,0
	% Toplamda			,5			,5		,2		,5
Samur, S.	Sayı		1				3	2			3
	% Danışmanlığında		9,1				27,3	18,2			27,3
	% Konuda		3,7				3,1	13,3			4,5
	% Toplamda		,2				,7	,5			,7
Terzi, M. Z.	Sayı		2	4			3			2	1
	% Danışmanlığında		16,7	33,3			25,0			16,7	8,3
	% Konuda		7,4	12,1			3,1			5,0	1,5
	% Toplamda		,5	1,0			,7			,5	,2
Uğur, A.	Sayı					1	4	3			15
	% Danışmanlığında					4,3	17,4	13,0			65,2
	% Konuda					3,8	4,1	20,0			22,4
	% Toplamda					,2	1,0	,7			3,7
Yazıcı, N.	Sayı			2			8		3		1
	% Danışmanlığında			12,5			50,0		18,8		6,3
	% Konuda			6,1			8,2		10,0		1,5
	% Toplamda			,5			2,0		,7		,2
Yiğit, İ.	Sayı				3	1			2	4	
	% Danışmanlığında				27,3	9,1			18,2	36,4	
	% Konuda				15,0	3,8			6,7	10,0	
	% Toplamda				,7	,2			,5	1,0	

Tablo: 12
BELLİ BAŞLI KONULARIN BAZI ÜNİVERSİTELERE GÖRE DAĞILIMI

ÜNİVERSİT E-LER		eyg.ve Dönemi	İlk Dönem İslam Tarihi	Raşid Haitifeler	Emevi	Abbasi	Osmanlı	Çağdaş İslam Tarihi	Bölge ve Şehir Tarihleri	Biyografi	Literatür
A.Ü.	Sayı	4	5	15	4	2	14	6	9	2	18
	% Üniversitede	4,7	5,8	17,4	4,7	2,3	16,3	7,0	10,5	2,3	20,9
	% Konuda	13,8	18,5	45,5	20,0	7,7	14,4	40,0	30,0	5,0	26,9
	% Toplamda	1,0	1,2	3,7	1,0	,5	3,4	1,5	2,2	,5	4,4
Ata.Ü.	Sayı	4	2	1			1		2	2	
	% Üniversitede	26,7	13,3	6,7			6,7		13,3	13,3	
	% Konuda	13,8	7,4	3,0			1,0		6,7	5,0	
	% Toplamda	1,0	,5	,2			,2		,5	,5	
D.E.Ü.	Sayı	5		1	1	1	5		2		4
	% Üniversitede	25,0		5,0	5,0	5,0	25,0		10,0		20,0
	% Konuda	17,2		3,0	5,0	3,8	5,2		6,7		6,0
	% Toplamda	1,2		,2	,2	,2	1,2		,5		1,0

1989	Sayı	2	1		1		2		2		3
	% Yılda	15,4	7,7		7,7		15,4		15,4		23,1
	% Konuda	6,9	3,7		5,0		2,1		6,7		4,5
	% Toplamda	,5	,2		,2		,5		,5		,7
1990	Sayı	2	1	3		1	1		2	2	5
	% Yılda	11,1	5,6	16,7		5,6	5,6		11,1	11,1	27,8
	% Konuda	6,9	3,7	9,1		3,8	1,0		6,7	5,0	7,5
	% Toplamda	,5	,2	,7		,2	,2		,5	,5	1,2
1991	Sayı	3	2			1	5			4	2
	% Yılda	16,7	11,1			5,6	27,8			22,2	11,1
	% Konuda	10,3	7,4			3,8	5,2			10,0	3,0
	% Toplamda	,7	,5			,2	1,2			1,0	,5
1992	Sayı	2	1				3	1		1	3
	% Yılda	16,7	8,3				25,0	8,3		8,3	25,0
	% Konuda	6,9	3,7				3,1	6,7		2,5	4,5
	% Toplamda	,5	,2				,7	,2		,2	,7
1993	Sayı	1	3	3		1	3		3	1	3
	% Yılda	5,6	16,7	16,7		5,6	16,7		16,7	5,6	16,7
	% Konuda	3,4	11,1	9,1		3,8	3,1		10,0	2,5	4,5
	% Toplamda	,2	,7	,7		,2	,7		,7	,2	,7
1994	Sayı	1	1	2		4	5	1		1	1
	% Yılda	5,9	5,9	11,8		23,5	29,4	5,9		5,9	5,9
	% Konuda	3,4	3,7	6,1		15,4	5,2	6,7		2,5	1,5
	% Toplamda	,2	,2	,5		1,0	1,2	,2		,2	,2
1995	Sayı	2		2	1	2	5	3	4	4	4
	% Yılda	7,1		7,1	3,6	7,1	17,9	10,7	14,3	14,3	14,3
	% Konuda	6,9		6,1	5,0	7,7	5,2	20,0	13,3	10,0	6,0
	% Toplamda	,5		,5	,2	,5	1,2	,7	1,0	1,0	1,0
1996	Sayı	3		4	1	2	6	2	1	5	8
	% Yılda	9,1		12,1	3,0	6,1	18,2	6,1	3,0	15,2	24,2
	% Konuda	10,3		12,1	5,0	7,7	6,2	13,3	3,3	12,5	11,9
	% Toplamda	,7		1,0	,2	,5	1,5	,5	,2	1,2	2,0
1997	Sayı	1	4	3	4	6	7	1	3	4	7
	% Yılda	2,3	9,3	7,0	9,3	14,0	16,3	2,3	7,0	9,3	16,3
	% Konuda	3,4	14,8	9,1	20,0	23,1	7,2	6,7	10,0	10,0	10,4
	% Toplamda	,2	1,0	,7	1,0	1,5	1,7	,2	,7	1,0	1,7
1998	Sayı		3	1	1	1	9	1		3	6
	% Yılda		11,5	3,8	3,8	3,8	34,6	3,8		11,5	23,1
	% Konuda		11,1	3,0	5,0	3,8	9,3	6,7		7,5	9,0
	% Toplamda		,7	,2	,2	,2	2,2	,2		,7	1,5
1999	Sayı	1	2	2	3	3	7		1	3	2
	% Yılda	3,7	7,4	7,4	11,1	11,1	25,9		3,7	11,1	7,4
	% Konuda	3,4	7,4	6,1	15,0	11,5	7,2		3,3	7,5	3,0
	% Toplamda	,2	,5	,5	,7	,7	1,7		,2	,7	,5
2000	Sayı	3			2	1	9		3	1	3
	% Yılda	13,0			8,7	4,3	39,1		13,0	4,3	13,0
	% Konuda	10,3			10,0	3,8	9,3		10,0	2,5	4,5
	% Toplamda	,7			,5	,2	2,2		,7	,2	,7
2001	Sayı	3	2	6	3	2	17	1	5	5	5
	% Yılda	6,0	4,0	12,0	6,0	4,0	34,0	2,0	10,0	10,0	10,0
	% Konuda	10,3	7,4	18,2	15,0	7,7	17,5	6,7	16,7	12,5	7,5
	% Toplamda	,7	,5	1,5	,7	,5	4,2	,2	1,2	1,2	1,2
2002	Sayı	1	2	4	2	1	13	2	3	3	6
	% Yılda	2,3	4,7	9,3	4,7	2,3	30,2	4,7	7,0	7,0	14,0
	% Konuda	3,4	7,4	12,1	10,0	3,8	13,4	13,3	10,0	7,5	9,0
	% Toplamda	,2	,5	1,0	,5	,2	3,2	,5	,7	,7	1,5
2003	Sayı		4	2		1	3	2	3	2	4
	% Yılda		19,0	9,5		4,8	14,3	9,5	14,3	9,5	19,0
	% Konuda		14,8	6,1		3,8	3,1	13,3	10,0	5,0	6,0
	% Toplamda		1,0	,5		,2	,7	,5	,7	,5	1,0
Toplam	Sayı	29	27	33	20	26	97	15	30	40	67
Toplam	%	7,1	6,6	8,1	4,9	6,4	23,7	3,7	7,3	9,8	16,4

**2003 YILINA KADAR YÖK DÖNEMİNDE İSLÂM TARİHİ BİLİM DALINDA
HAZIRLANAN LİSANSÜSTÜ TEZLER**

A. KONULARINA GÖRE TEZLER

1. CAHİLİYYE DÖNEMİ

a. Kur'an'a Göre Cahiliyye

Yüksek Lisans:

Topçu, Hasan, En'am Suresi Işığında Cahiliyye, Dan.: Doç. Dr. Murat Sarıcık, Süleyman Demirel Ü.S.B.E., Isparta 1999.

b. Sosyal Hayat

Yenice, Ali Rıza, Cahiliyye Döneminde Kabileler Arası Kan Davaları, Dan.: Prof. Dr. Mustafa Fayda, Marmara Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü, İstanbul 1994.

c. Dinî Hayat

Yüksek Lisans:

Küçükçopur, Hasan, İslâm Tarihinde Hanifler, Dan.: Yrd. Doç. Dr. İbrahim Ceylan, Selçuk Ü.S.B.E., Konya 1988.

Ortakaya, Mehmet, İslâm Öncesi Hicaz Bölgesi Araplarının Din Anlayışları, Dan.: Prof. Dr. Sabri Hizmetli, Ankara Ü.S.B.E., Ankara 1995.

2. HZ. PEYGAMBER VE DÖNEMİ

a. Hz. Peygamber'in Hayatı

Yüksek Lisans:

Öz, Şaban, Hz. Peygamber'in Siretiyle İlgili Mevzu Haberlerin Tarihi Değeri, Dan.: Prof. Dr. Sabri Hizmetli, Ankara Ü.S.B.E., Ankara 1999.

Uyar, Gülgün, Hz. Muhammed'in Risalet Öncesi Hayatına Dair Bazı Rivayet Farklarının Tespiti, Dan.: Prof. Dr. Mustafa Fayda, Marmara Ü.S.B.E., İstanbul 1993.

b. Hz. Peygamber'in Kişiliği

Yüksek Lisans:

Arslan, İhsan, Beşeri ve Siyasi Yönleriyle Hz. Peygamber(s.a.v.)'in Hoşgörüsü, Dan.: Prof. Dr. Ahmet Önkal, Selçuk Ü.S.B.E., Konya 2000.

Eser, Mithat, Hz. Peygamber Döneminde Beşeri Yönleri ile Ashabın Konumu, Dan.: Prof. Dr. Ahmet Önkal, Selçuk Ü.S.B.E., Konya 2001.

c. Müstakil Bir Olay Hakkında Yapılan Çalışmalar

Yüksek Lisans:

Altındere, Mehmet, Hz. Muhammed'in Akabe Beyatları, Dan.: Prof. Dr.

Mustafa Fayda, Marmara Ü.S.B.E., İstanbul 1989.

Altun, İsmail, Mekke Müslümanlarının Habeşistan'a Hicreti, Dan.: Yrd. Doç. Dr. Mustafa Ağırman, Atatürk Ü.S.B.E., Erzurum 1996.

Bodur, Erol, Daru'l-Erkam, Dan.: Prof. Dr. Hüseyin Algül, Uludağ Ü.S.B.E., Bursa 1994.

Özkan, Mustafa, Medine Vesikası, Dan.: Prof. Dr. İrfan Aycan, Ankara Ü.S.B.E., Ankara 2002.

Öztürk, Levent, Hz. Muhammed'in Habeşistan'la Münasebetleri, Dan.: Prof. Dr. Mustafa Fayda, Marmara Ü.S.B.E., İstanbul 1988.

Şulul, Kasım, Hz. Peygamber Devrinde Habeşistan'la Münasebetler, Dan.: Doç. Dr. Hüseyin Algül, Uludağ Ü.S.B.E., Bursa 1991.

d. Sosyal Hayat

Yüksek Lisans:

Kara, Seyfullah, Hz. Peygamber (S. A. V.) Döneminde Gençlik, Dan.: Prof. Dr. Bahattin Kök, Atatürk Ü.S.B.E., Erzurum 1996.

Yılmaz, Yusuf, Müslümanların Hz. Peygamber (s.a.v)'e İtirazları, Dan.: Doç. Dr. Rıza Savaş, Dokuz Eylül Ü.S.B.E., İzmir 2000.

Doktora:

Savaş, Rıza, Hz. Muhammed Devrinde Kadın, Dan.: Prof. Dr. Ethem Ruhi Fıçlalı, Dokuz Eylül Ü.S.B.E., İzmir 1991.

e. Gayrı-Müslimler

Yüksek Lisans:

Atçeken, İsmail Hakkı, Hz. Peygamber'in Yahudilerle Münasebetleri, Dan.: Doç. Dr. Ahmet Önkal, Selçuk Ü.S.B.E., Konya 1992.

Özkuyumcu, Nadir, Hz. Peygamber Devrinde Yahudilere Karşı GÜdülen Siyaset, Dan.: Prof. Dr. Ethem Ruhi Fıçlalı, Dokuz Eylül Ü.S.B.E., İzmir 1985.

f. Dinî Muhalefet

Yüksek Lisans:

Sezikli, Ahmet, İslâm Toplumunun Teşekkülünde Medine Döneminde Hz. Peygamber'in Karşılaştığı Engeller, Dan.: Doç. Dr. Hüseyin Aydın, Uludağ Ü.S.B.E., Bursa 1984.

Doktora:

Sezikli, H. Ahmet, Hz. Peygamber Devrinde Nifak Hareketleri, Dan.: Doç. Dr. Hüseyin Algül, Uludağ Ü.S.B.E., Bursa 1990.

g. Askeri Tarih

Yüksek Lisans:

Canpolat, Bilgi, Kur'an-ı Kerim'de Hz. Peygamber'in Savaşları, Dan.: Prof. Dr. Mustafa Fayda, Marmara Ü.S.B.E., İstanbul 1990.

Özdemir, Serdar, Hz. Peygamber'in Seriyeleri, Dan.: Prof. Dr. Ziya Kazıcı, Sakarya Ü.S.B.E., Adapazarı 1996.

Üstüner, Hüseyin, Hz. Peygamber Devrinde İstihbarat, Dan.: Doç. Dr. Murat Sarıçık, Süleyman Demirel Ü.S.B.E., Isparta 2001.

Doktora:

Ağırman, Mustafa, Hz. Peygamber'in Savaş Stratejisi, Dan.: Prof. Dr. İhsan Süreyya Sırma, Atatürk Ü.S.B.E., Erzurum 1992.

h. İç Güvenlik

Yüksek Lisans:

Özlü, Abuzer Serdar, Asr-ı Saadette İç Güvenlik Meselesi, Dan.: Prof. Dr. Sabri Hizmetli, Ankara Ü.S.B.E., Ankara 1995.

ı. Kurumlar

Yüksek Lisans:

Ağırman, Mustafa, Hz. Peygamber Zamanında Mescidin Fonksiyonu, Dan.: Doç. Dr. İhsan Süreyya Sırma, Atatürk Ü.S.B.E., Erzurum 1986.

Güner, Ahmet, Hz. Peygamber Devrinde Mescidler, Dan.: Prof. Dr. Ethem Ruhi Fıçlalı, Dokuz Eylül Ü.S.B.E., İzmir 1986.

Güneş, İsmail, Hz. Peygamber Döneminde Askeri Teşkilat, Dan.: Doç. Dr. Ahmet Önkal, Selçuk Ü.S.B.E., Konya 1991.

Kurt, Eyüp, Hz. Peygamber Devrinde Danışma Meclisi (Şura), Dan.: Prof. Dr. Mehmet Şeker, Dokuz Eylül Ü.S.B.E., İzmir 2000.

Mavi, Mustafa, Asr-ı Saadette Şura Uygulamaları ve Şuranın Fonksiyonları, Dan.: Prof. Dr. Sabri Hizmetli, Ankara Ü.S.B.E., Ankara 2001.

Yıldırım, Hamdi, Hz. Peygamber Döneminde Bey'at, Dan.: Doç. Dr. Ahmet Lütfi Kazancı, Uludağ Ü.S.B.E., Bursa 1997.

j. Zenaatlar

Yüksek Lisans:

Küçükosmanoğlu, Mustafa, Hz. Muhammed Zamanında Zanaatlar, Dan.: Doç. Dr. Ahmet Önkal, Selçuk Ü.S.B.E., Konya 1989.

3. İLK DÖNEM İSLÂM TARİHİ

a.Sosyal Hayat

Yüksek Lisans:

Akbaş, Mehmet, Ashab Döneminde Evlilikler, Dan.: Prof. Dr. Mustafa Fayda, Marmara Ü.S.B.E., İstanbul 1998.

Balta, Fatih, İslâm Tarihinde Tağlib Kabilesi, Dan.: Prof. Dr. İbrahim Sarıçam, Ankara Ü.S.B.E., Ankara 2003.

Çevik, Cevat, Abdulmuttaliboğulları, Dan.: Yrd. Doç. Dr. M. Asım

Yediyıldız, Uludağ Ü.S.B.E., Bursa 1997.

Kara, Cahid, İslâm Öncesinden Emevilerin Sonuna Kadar Kelb Kabilesi, Dan.: Prof. Dr. İrfan Aycan, Ankara Ü.S.B.E., Ankara 2001.

Doktora:

Sarıçam, İbrahim, Emevi-Haşimi Mücadelesi (İslâm Öncesinden Muaviye Devrinin Sonuna Kadar), Dan.: Prof. Dr. Mustafa Fayda, Ankara Ü.S.B.E., Ankara 1991.

b. Siyasî Tarih

Yüksek Lisans:

Aycan, İrfan, Hicri İlk Üç Asırda Zübeyri Ailesinin Siyasi ve İlimi Hayat-taki Yeri, Dan.: Doç. Dr. Mustafa Fayda, Ankara Ü.S.B.E., Ankara 1984.

Yaşar, Serkan, İslâm Tarihinin İlk Asrında İktidar-Alim İlişkisi, Dan.: Prof. Dr. Asri Çubukçu, Atatürk Ü.S.B.E., Erzurum 2003.

Doktora:

Uyar, Gülgün, Siyasi ve İctimai Hayatta Ali-Fatıma Evladı (260/873'e Kadar), Dan.: Prof. Dr. Mustafa Fayda, Marmara Ü.S.B.E., İstanbul 2003.

Varol, Mehmet Bahaüddin, Ehl-i Beyt ve Siyasi Faaliyetleri, Dan.: Prof. Dr. M. Ali Kapar, Selçuk Ü.S.B.E., Konya 1999.

Yaşaroğlu, Hasan, Taberistan Zeydileri (250-316/864-929), Dan.: Prof. Dr. Cahit Baltacı, Marmara Ü.S.B.E., İstanbul 1998.

c. Askerî Tarih

Yüksek Lisans:

Ayhün, Erşahin Ahmet, İslâm'ın İlk Yıllarından Emevilerin Sonuna Ka-dar Deniz Seferleri, Dan.: Prof. Dr. Mustafa Fayda, Marmara Ü.S.B.E., İstanbul 1989.

Aykon, Necati, Anadolu'da Gerçekleştirilen İlk İslâm Fetihleri (Emevi Dönemi'nin Sonuna Kadar), Dan.: Prof. Dr. Ahmet Önkal, Selçuk Ü.S.B.E., Konya 1994.

Bozkurt, Zaika, Yahudi ve Hıristiyan Arapların İslâm Fetihlerine Etkileri, Dan.: Yrd. Doç. Dr. Sıddık Ünalın, Fırat Ü.S.B.E., Elazığ 2002.

Çakır, Mustafa, Müslüman Arapların Anadolu'daki Fetih Hareketleri (628-750), Dan.: Yrd. Doç. Dr. A. Vehbi Ecer, Erciyes Ü.S.B.E., Kayseri 1993.

Papatya, Yusuf, İslâm'ın İlk Döneminde Savaş ile İlgili Uygulamalar, Dan.: Doç. Dr. Sebahattin Samur, Erciyes Ü.S.B.E., Kayseri 1997.

Uslu, Recep, Sind'de İslâm Fetihleri (15-240/636-854), Dan.: Prof. Dr. Mustafa Fayda, Marmara Ü.S.B.E., İstanbul 1990.

d. Dış İlişkiler

Doktora:

Avcı, Casim, İslâm-Bizans İlişkileri (M. 610-847) (Diplomasi, Din, Bilim

ve Sanat Alanlarında), Dan.: Prof. Dr. Hüseyin Algül, Uludağ Ü.S.B.E., Bursa 1997.

e. Ayaklanmalar

Doktora:

Demircan, Adnan, Hariciler'in Siyasi Faaliyetleri, Dan.: Doç. Dr. Ahmet Önkal, Selçuk Ü.S.B.E., Konya 1993.

f. Kurumlar

Yüksek Lisans:

Bakır, Yakup, İslâm Dünyasında Vezaret Müessesesinin Doğuşu ve Gelişmesi, Dan.: Doç. Dr. Ziya Kazıcı, Marmara Ü.S.B.E., İstanbul 1992.

Palabıyık, Muhammet Hanefi, İslâm Devletlerinde Emniyet Teşkilatı (Asr-ı Saadet, Hulafa-yı Raşidin, Emeviler ve Abbasiler Devri), Dan.: Prof. Dr. Asri Çubukçu, Atatürk Ü.S.B.E., Erzurum 1991.

Şimşir, Mehmet, İlk Dönem İslâm Divanlarının Teşekkülü (Abdülmelik b. Mervan Dönemine Kadar), Dan.: Yrd. Doç. Dr. İ. Hakkı Atçeken, Selçuk Ü.S.B.E., Konya 2002.

Yılmaz, Metin, İslâm Kitabet Dairesinin Doğuşu ve Gelişmesi, Dan.: Prof. Dr. Mustafa Zeki Terzi, Ondokuz Mayıs Ü.S.B.E., Samsun 1998.

Doktora:

Azimli, Mehmet, Halifeliğin Kurumsallaşması (M. 800 Yılına Kadar), Dan.: Prof. Dr. İsmet Kayaoğlu, Selçuk Ü.S.B.E., Konya 1999.

Yılmaz, Metin, İslâm Şurta Teşkilatı Ortaya Çıkışı ve İşleyişi, Dan.: Prof. Dr. Mustafa Zeki Terzi, Ondokuz Mayıs Ü.S.B.E., Samsun 2003.

g. Ticarî Hayat

Yüksek Lisans:

Akgül, Ahmet, Cahiliyye'den Hz. Peygamber Devrinin Sonuna Kadar Ticarî Hayat, Dan.: Doç. Dr. Adnan Demircan, Harran Ü.S.B.E., Şanlıurfa 2001.

Doktora:

Yüksel, Ahmet Turan, X. Yüzyıl Sonuna Kadar Yakın Doğu'da Ticaret Merkezleri ve Panayırlar, Dan.: Prof. Dr. İsmet Kayaoğlu, Selçuk Ü.S.B.E., Konya 1993.

h. Tıp Tarihi

Yüksek Lisans:

Sezen, Gülsüm, Cahiliye Devrinden Emevilerin Sonuna Kadar Müslümanlarda Tıbbi Gelişmeler, Dan.: Doç. Dr. İrfan Aycan, Ankara Ü.S.B.E., Ankara 1997.

4. RAŞİD HALİFELER DÖNEMİ

a. Genel

Yüksek Lisans:

Acar, Cafer, Dört Halife Dönemi Fetihlerinin Arkaplanı, Dan.: Doç. Dr. Mehmet Özdemir, Ankara Ü.S.B.E., Ankara 2001.

Baş, Eyüp, Raşid Halifeler Devri'nde Müslüman-Yahudi İlişkileri, Dan.: Doç. Dr. İrfan Aycan, Ankara Ü.S.B.E., Ankara 1996.

Güzel, Ahmet, Hulefa-i Raşidin Döneminde İdari Yapı, Dan.: Doç. Dr. M. Ali Kapar, Selçuk Ü.S.B.E., Konya 1996.

Özkan, Aziz, Raşid Halifeler Devrinde İslâm Hıristiyan Münasebetleri, Dan.: Prof. Dr. Sabri Hizmetli, Ankara Ü.S.B.E., Ankara 1994.

Varol, Mehmet Bahaüddin, Hulefa-i Raşidin Döneminde Eğitim ve Öğretim, Dan.: Doç. Dr. M. Ali Kapar, Selçuk Ü.S.B.E., Konya 1993.

Yiğit, Ebubekir, Irak ve Suriye'nin Fethinde Halid b. Velid'in Rolü, Dan.: Prof. Dr. Sabri Hizmetli, Ankara Ü.S.B.E., Ankara 1996.

Doktora:

Arı, M. Salih, İmamiyye Şiası Kaynaklarına Göre İlk Üç Halife, Dan.: Prof. Dr. Mustafa Fayda, Marmara Ü.S.B.E., İstanbul 2002.

Ayar, Ali Rıza, Hz. Osman ve Hz. Ali Dönemlerinde Devlet-Halk Münasebetleri, Dan.: Doç. Dr. M. Zeki Terzi, Ondokuz Mayıs Ü.S.B.E., Samsun 1997.

Başköylü, Mahmut, Hz. Ebu Bekir ve Hz. Ömer Döneminde Devlet-Halk Münasebetleri, Dan.: Doç. Dr. Mustafa Zeki Terzi, Ondokuz Mayıs Ü.S.B.E., Samsun 1995.

Çakırtaş, Mehmet, Dört Halife Dönemi Savaş Esirlerinin Durumu, Dan.: Prof. Dr. İrfan Aycan, Ankara Ü.S.B.E., Ankara 2001.

Ferligül, Mevlüt, Hulefa-i Raşidin Döneminde Meşhur Komutanlar, Dan.: Prof. Dr. Mustafa Fayda, Dokuz Eylül Ü.S.B.E., İzmir 1990.

Özlü, A. Serdar, Dört Halife Döneminde İç Güvenlik, Dan.: Prof. Dr. İrfan Aycan, Ankara Ü.S.B.E., Ankara 2003.

b. Ebü Bekir

Yüksek Lisans:

Balcı, İsrail, Hz. Ebu Bekir Döneminde Diplomatik Münasebetler ve Andlaşmalar, Dan.: Doç. Dr. Mustafa Zeki Terzi, Ondokuz Mayıs Ü.S.B.E., Samsun 1996.

Çakır, Vural, Hz. Peygamber'den Sonra Yönetim Problemi (Hz. Ebu Bekir Devri), Dan.: Prof. Dr. Hüseyin Algül, Uludağ Ü.S.B.E., Bursa 1993.

Kelpetin, Mahmut, İbn A'sem el-Kufi'nin (ö. 320/932'den sonra) Kitabü'l-Fütuh'unda Hz. Ebu Bekir Dönemi, Dan.: Prof. Dr. Mustafa Fayda, Marmara Ü.S.B.E., İstanbul 2002.

Mahmudov, Elşad, İslâm Tarihi Kaynaklarına Göre Halifelik ve Hz. Ebu Bekir'in Halife Seçilmesi, Dan.: Prof. Dr. Sabri Hizmetli, Ankara Ü.S.B.E., Ankara 1999.

c. Ömer

Yüksek Lisans:

Çil, Halit, Hz. Ömer Dönemi Ordu ve Ordugahlar, Dan.: Doç. Dr. Mehmet Özdemir, Ankara Ü.S.B.E., Ankara 1999.

Güney, Muhittin, Hilafetine Kadar Ömer bin Hattab, Dan.: Doç. Dr. İbrahim Sarıçam, Ankara Ü.S.B.E., Ankara 2001

Karakuş, Nadir, Hz. Ömer ve Devlet İdaresi, Yrd. Doç. Dr. M. Ali Kapar, Selçuk Ü.S.B.E., Konya 1990.

Mısırlı, Murat, Hz. Ömer Devrinde Maliye Teşkilatı, Doç. Dr. Nahide Bozkurt, Ankara Ü.S.B.E., Ankara 2001.

Şahin, Mustafa, Hz. Ömer Döneminde Şura "Danışma Meclisi", Dan.: Prof. Dr. Ahmet Lütfi Kazancı, Uludağ Ü.S.B.E., Bursa 2002.

Doktora:

Balcı, İsrail, Hz. Ömer Döneminde Diploması, Dan.: Prof. Dr. Mustafa Zeki Terzi, Ondokuz Mayıs Ü.S.B.E., Samsun 2002.

Eraslan, Sadık, Sosyal ve Politik Sonuçları İtibariyle Hz. Ömer Devri Feth Hareketleri, Dan.: Prof. Dr. Nesimi Yazıcı, Ankara Ü.S.B.E., Ankara 1997.

d. Osman

Yüksek Lisans:

Akarsu, Murat, Hilafetine Kadar Hz. Osman, Dan.: Prof. Dr. Sabri Hizmetli, Ankara Ü.S.B.E., Ankara 1994.

Apak, Adem, Hz. Osman Dönemi Emevi İdarecileri, Dan.: Doç. Dr. Hüseyin Algül, Uludağ Ü.S.B.E., Bursa 1995.

İpek, Ali, Hz. Osman Zamanında İran Fetihleri, Dan.: Prof. Dr. Mustafa Fayda, Marmara Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü, İstanbul 1993.

Keskin, Hasan, Hz. Osman'ın Devlet Politikası ve Valileri, Dan.: Yrd. Doç. Dr. Sıddık Ünalın, Fırat Ü.S.B.E., Elazığ 2001.

Korkmaz, Erdal, Hz. Osman'ın Dahili Siyaseti, Dan.: Yrd. Doç. Dr. M. Hanefi Palabıyık, Atatürk Ü.S.B.E., Erzurum 2003.

Şeker, Dursun Ali, Hz. Osman Döneminde Devlet Yapısı ve Sosyal Hayat, Dan.: Doç. Dr. Adnan Demircan, Harran Ü.S.B.E., Şanlıurfa 1998.

Doktora:

Akarsu, Murat, Hz. Osman ve Hilafeti, Prof. Dr. Nesimi Yazıcı, Ankara Ü.S.B.E., Ankara 2001.

e. Ali

Yüksek Lisans:

Bakır, Abdülhalik, Halifeliğine Kadar Hz. Ali, Dan.: Doç. Dr. Mustafa Fayda, Ankara Ü.S.B.E., Ankara 1985.

Günel, Mustafa, Hz. Ali Döneminde İç Karışıklıklar, Dan.: Prof. Dr. Mustafa Fayda, Marmara Ü.S.B.E., İstanbul 1997.

Doktora:

Bakır, Abdülhalik, İdari ve İktisadi Yönden Hz. Ali Dönemi, Dan.: Prof. Dr. Hüseyin G. Yuraydın, Ankara Ü.S.B.E., Ankara 1990.

5. EMEVİLER

a. Halife ve Dönemi

Yüksek Lisans:

Fidan, M. Akif, Emevi Halifelerinden Yezid b. Abdülmelik ve Dönemi (IX. Emevi Halifesi), Dan.: Doç. Dr. İrfan Aycan, Ankara Ü.S.B.E., Ankara 2000.

Harbi, Osman, Ömer b. Abdülaziz'in Devlet İdaresi, Dan.: Prof. Dr. Ali Yılmaz, Sakarya Ü.S.B.E., Adapazarı 1997.

İslâmoğlu, Niyazi, Velid b. Abdülmelik ve Dönemi, Dan.: Doç. Dr. Adnan Demircan, Harran Ü.S.B.E., Şanlıurfa 1999.

Kılıç, Ünal, Mervan b. el-Hakem, Dan.: Prof. Dr. Ziya Kazıcı, Marmara Ü.S.B.E., İstanbul 1995.

Ongunyurt, Erol, Süleyman b. Abdülmelik ve Zamanı (96-99/715-717), Dan.: Prof. Dr. İsmail Yiğit, Marmara Ü.S.B.E., İstanbul 2001.

Şulul, Faruk, Mervan b. el-Hakem, Dan.: Doç. Dr. Adnan Demircan, Harran Ü.S.B.E., Şanlıurfa 1997.

Teke, Cuma, Mervan b. Muhammed ve Dönemi, Dan.: Doç. Dr. Adnan Demircan, Harran Ü.S.B.E., Şanlıurfa 1997.

Doktora:

Atçeken, İsmail Hakkı, Hişam b. Abdülmelik'in Halifeliği (105-125/724-743) ve Şahsiyeti, Dan.: Prof. Dr. Ahmet Önkal, Selçuk Ü.S.B.E., Konya 1997.

Aycan, İrfan, Muaviye b. Ebi Süfyan Hayatı ve Devlet Politikası, Dan.: Prof. Dr. Hüseyin G. Yurdaydın, Ankara Ü.S.B.E., Ankara 1989.

Delice, Ali, Mervan b. Muhammed ve Emevi Devletinin Yıkılışı, Dan.: Prof. Dr. Ahmet Önkal, Selçuk Ü.S.B.E., Konya 1998.

Kılıç, Ünal, Yezid b. Muaviye, Dan.: Prof. Dr. M. Ali Kapar, Selçuk Ü.S.B.E., Konya 1999.

b. Sosyal Hayat

Yüksek Lisans:

Yakut, Eryavuz, Emeviler Dönemi Hanımlarının Sosyal Durumları ve Sukeyne Binti Hüseyin Örneği, Dan.: Yrd. Doç. Dr. A. Vehbi Ecer, Erciyes Ü.S.B.E., Kayseri 2000.

c. Gayr-ı MüslimlerYüksek Lisans:

Arslantaş, Nuh, Emeviler Döneminde Yahudiler, Dan.: Prof. Dr. Mustafa Fayda, Marmara Ü.S.B.E., İstanbul 2001.

d. Askeri TarihYüksek Lisans:

Canbey, Özcan, Emeviler Döneminde İslâm Donanması, Dan.: Yrd. Doç. Dr. Hüseyin Algül, Uludağ Ü.S.B.E., Bursa 1986.

e. AyaklanmalarYüksek Lisans:

Azizova, Elnure, Kerbela Vak'ası, Dan.: Prof. Dr. Mustafa Fayda, Marmara Ü.S.B.E., İstanbul 2001.

Paça, Hüseyin, Abdurrahman b. Muhammed b. Eş'as ve İsyanı, Dan.: Prof. Dr. İsmail Yiğit, Marmara Ü.S.B.E., İstanbul 2002.

f. KurumlarYüksek Lisans:

Savaş, Rıza, Emeviler'de İktâ, Dan.: Prof. Dr. Ethem Ruhi Fığla, Dokuz Eylül Ü.S.B.E., İzmir 1985.

Yılmaz, Saim, Emeviler'de Velihtlık, Dan.: Doç. Dr. İsmail Yiğit, Marmara Ü.S.B.E., İstanbul 1996.

g. Ticarî HayatYüksek Lisans:

Çelik, Sezai, Emeviler'de Ticari Hayat, Dan.: Prof. Dr. İrfan Aycan, Ankara Ü.S.B.E., Ankara 2002.

h. İmar FaaliyetleriYüksek Lisans:

Erkoçoğlu, Fatih, Başlangıçtan Emevilerin Sonuna Kadar İmar Faaliyetleri, Dan.: Prof. Dr. Sabri Hizmetli, Ankara Ü.S.B.E., Ankara 1999.

6. ABBASÎLER**a. Halifeler ve Dönemi**Yüksek Lisans:

Aktürk, Ali, Muhammed el-Emin Halifeliği ve Şahsiyeti, Dan.: Prof. Dr. M. Ali Kapar, Selçuk Ü.S.B.E., Konya 2000.

Kan, Kadir, Abbasi Halifesi Vasık ve Dönemi, Dan.: Prof. Dr. Hüseyin Algül, Uludağ Ü.S.B.E., Bursa 2003.

Varen, Serkan, Mehdi ve Dönemi, Dan.: Doç. Dr. Adnan Demircan, Haran Ü.S.B.E., Şanlıurfa 1999.

Doktora:

Bektaşoğlu, Fahrettin, Harun er-Reşid ve Zamanı, Dan.: Doç. Dr. M. Orhan Üner, Ondokuz Mayıs Ü.S.B.E., Samsun 1994.

Bozkurt, Nahide, Halife Me'mun Dönemi ve İslâm Kültür Tarihindeki Yeri, Dan.: Prof. Dr. Hüseyin G. Yurdaydın, Ankara Ü.S.B.E., Ankara 1991.

Güzel, Ahmet, Abbasi Halifesi Mehdi b. Mansur ve Siyasi Yönü, Dan.: Prof. Dr. Ahmet Önkal, Selçuk Ü.S.B.E., Konya 2002.

İlgün, Kasım, Halife Mansur ve Dönemi (136-158/754-775), Dan.: Prof. Dr. Mustafa Fayda. Marmara Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü, İstanbul 1994.

Kırkpınar, Mahmut, Abbasi Halifesi Mütevekkil ve Dönemi (232-247/847-861), Dan.: Prof. Dr. Mustafa Fayda, Marmara Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü, İstanbul 1996.

b. Sosyal Hayat

Doktora:

Pamukçu, Ekrem, Abbasilerin İlk Döneminde Siyasi, Askeri ve Kültürel Alanlarda Türkler (H. 132-247/M. 749-861), Dan.: Doç. Dr. Sabri Hizmetli, Ankara Ü.S.B.E., Ankara 1990.

c. Gayr-ı Müslimler

Doktora:

Öztürk, Levent, Haçlı Seferleri'ne Kadar Abbasiler Döneminde Hıristiyanlar (132-488/750-1095), Dan.: Prof. Dr. Mustafa Fayda, Marmara Ü.S.B.E., İstanbul 1994.

d. İlmî Hayat

Yüksek Lisans:

Erdem, Gazi, Me'mun Döneminde İlmî Hayat, Dan.: Doç. Dr. Ahmet Lütfi Kazancı, Uludağ Ü.S.B.E., Bursa 1997.

e. Siyasî Tarih

Yüksek Lisans:

Doğan, Osman, Abbasi Devleti'ne Zemin Hazırlayan Siyasi Faktörler, Dan.: Doç. Dr. Ahmet Lütfi Kazancı, Uludağ Ü.S.B.E., Bursa 1997.

Şahin, Nihal, Abbasi Devleti'nin Kuruluş Safhasında Abbasoğlu-Alioğlu İlişkileri, Dan.: Doç. Dr. İsmail Yiğit, Marmara Ü.S.B.E., İstanbul 1996.

Doktora:

Aykon, Necati, Bermekiler ve Abbasi Tarihindeki Yeri, Dan.: Prof. Dr. Ahmet Önkal, Selçuk Ü.S.B.E., Konya 1999.

Özdemir, H. Ahmet, Moğol İstilası ve Abbasi Devleti'nin Yıkılışı (Cengiz ve Hülagu Dönemleri) (616-656/1219-1258), Dan.: Prof. Dr. Mustafa Fayda, Marmara Ü.S.B.E., İstanbul 1997.

f. Muhalefet Hareketleri

Yüksek Lisans:

Bacacı, Engin, Abbasi Devleti İlk Dönem Muhalefet Hareketleri (750-843), Dan.: Doç. Dr. Ahmet Lütfi Kazancı, Uludağ Ü.S.B.E., Bursa 1997.

g. Ayaklanmalar

Yüksek Lisans:

Akman, Hüseyin, Muhammed b. Abdullah'ın Halife Mansur'a Karşı Ayaklanması, Dan.: Yrd. Doç. Dr. Muhit Mert, Sakarya Ü.S.B.E., Adapazarı 1997.

Azimli, Mehmet, Abbasi Dönemi Şii Karakterli İsyenlar (750-1000 Yılları Arası), Dan.: Prof. Dr. İsmet Kayaoğlu, Selçuk Ü.S.B.E., Konya 1994.

Sağır, Abdullah, Abbasi Döneminde Zenci Hareketi (255-270/869-883), Dan.: Prof. Dr. Mustafa Fayda, Marmara Ü.S.B.E., İstanbul 2001.

Doktora:

Genç, Süleyman, Fatımi-Abbasi-Selçuklu Münasebetleri ve Besasiri İsyanı, Dan.: Prof. Dr. Ethem Ruhi Fıçlalı, Dokuz Eylül Ü.S.B.E., İzmir 1995.

Korkmaz, Seyfullah, Arslanü'l-Besasiri ve Zamanı, Dan.: Prof. Dr. Ahmet Uğur, Erciyes Ü.S.B.E., Kayseri 1997.

Zorlu, Cem, Ebu Ca'fer el-Mansur Döneminde Dini, Siyasi ve Sosyal Mahiyetli İsyenlar, Dan.: Prof. Dr. İsmet Kayaoğlu, Selçuk Ü.S.B.E., Konya 1999.

h. Dış İlişkiler

Yüksek Lisans:

Özdemir, Mehmet Nadir, Abbasi Halifeleri ile Büyük Selçuklu Sultanları Arasındaki Münasebetler, Dan.: Prof. Dr. Ahmet Önkal, Selçuk Ü.S.B.E., Konya 1998.

ı. Kurumlar

Yüksek Lisans:

Demirci, Mustafa, Beytül Hikme Kurumu, Kuruluşu, İşleyişi, Etkileri, Dan.: Prof. Dr. İsmet Kalayaoğlu, Selçuk Ü.S.B.E., Konya 1995.

Doktora:

Aykaç, Mehmet, Abbasi Devleti'nin İlk Dönemi İdari Teşkilatında Divanlar (132-232/750-847), Dan.: Prof. Dr. Mustafa Fayda, Marmara Ü.S.B.E., İstanbul 1993.

Demirci, Mustafa, Abbasilerde Toprak Sistemi, Marmara Üniversitesi,

Dan.: Prof. Dr. Hulusi Yavuz, Marmara Ü.S.B.E., İstanbul 2001.

Terzi, Mustafa Zeki, Abbasiler Döneminde Askeri Teşkilat, Dan.: Prof. Dr. H. Gazi Yurdaydın, Ankara Ü.S.B.E., Ankara 1986.*

7. ENDÜLÜS

Yüksek Lisans:

Ergezen, Ömer Faruk, I. Abdurrahman ve Endülüs Emevi Devletinin Kuruluşu, Dan.: Prof. Dr. Hüseyin Algül, Uludağ Ü.S.B.E., Bursa 1988.

Doktora:

Hizmetli, Mustafa, Endülüs'te Hisbe Teşkilatı, Dan.: Doç. Dr. Mehmet Özdemir, Ankara Ü.S.B.E., Ankara 2002.

Özdemir, Mehmet, Endülüs'de Muvelledun Hareketleri (180-320/796-932), Dan.: Prof. Dr. Mustafa Fayda, Ankara Ü.S.B.E., Ankara 1989.

8. MURABITLAR

Yüksek Lisans:

Ekinci, Müşerref, Yusuf bin Taşin Döneminde Murabıtlar Devleti, Dan.: Doç. Dr. Mehmet Özdemir, Ankara Ü.S.B.E., Ankara 1997.

9. MUVAHHİDLER

Yüksek Lisans:

Adıgüzel, Adnan, el-Mehdi Muhammed İbn Tumert ve Muvahhidler Devleti'nin Kuruluşu, Dan.: Prof. Dr. Nesimi Yazıcı, Ankara Ü.S.B.E., Ankara 1999.

10. SAMANİLER

Yüksek Lisans:

Dalkılıç, Mehmet, Samaniler Devleti, Dan.: Prof. Dr. Sebahattin Samur, Erciyes Ü.S.B.E., Kayseri 2002.

11. İDİL (VOLGA) BULGARLARI

Yüksek Lisans:

Topsakal, İlyas, X-XII. Asır İdil (Volga) Bulgarları Tarihi ve İslâmiyet, Dan.: Prof. Dr. Mustafa Fayda, Marmara Ü.S.B.E., İstanbul 2000.

12. GAZNELİLER

Doktora:

Palabıyık, Muhammed Hanefi, Gazneli Devleti Saray Teşkilatı, Dan.: Prof.

* Bu çalışma, sehven tebliğe dahil edilmemiştir.

Dr. Asri Çubukçu, Atatürk Ü.S.B.E., Erzurum 1996.

13. BÜVEYHİLER

Doktora:

Güner, Ahmet, Büveyhiler'den Adudü'd-devle ve Dönemi, Dan.: Prof. Dr. Mustafa Fayda, Dokuz Eylül Ü.S.B.E., İzmir 1992.

14. FATİMİLER

Yüksek Lisans:

Köksal, Mustafa Kemal, Fatımi Devleti'nin Kuruluşu, Dan.: Prof. Dr. Mustafa Fayda, Marmara Ü.S.B.E., İstanbul 1989.

15. SELÇUKLULAR

a. Büyük Selçuklular

Yüksek Lisans:

Acar, Abdurrahman, Sultan Melikşah Döneminde Büyük Selçuklu-Abbasi İlişkileri, Dan.: Prof. Dr. H. Gazi Yurdaydın, Ankara Ü.S.B.E., Ankara 1990.

Korkmaz, Seyfullah, Tuğrul Bey Zamanında Selçuklu-İslâm Dünyası İlişkileri, Dan.: Yrd. Doç. Dr. A. Vehbi Ecer, Erciyes Ü.S.B.E., Kayseri 1991.

Doktora:

Acar, Abdurrahman, Selçuklu Sultanı Sencer'in Din Siyaseti (Abbasi Halifeliği ve İsmaililerle İlişkiler), Dan.: Prof. Dr. Nesimi Yazıcı, Ankara Ü.S.B.E., Ankara 1997.

b. Anadolu Seçukluları

Yüksek Lisans:

Şerif, Mehmet, Anadolu Selçuklu Dönemi İlmi Faaliyetleri ve Bu Faaliyetlerin Osmanlı Kuruluş Dönemi İlmi Faaliyetlerine Tesiri, Dan.: Prof. Dr. M. Orhan Üner, Süleyman Demirel Ü.S.B.E., Isparta 2002.

Doktora:

Kara, Seyfullah, Anadolu Selçuklularında Din ve Din Kurumları, Dan.: Prof. Dr. Bahattin Kök, Atatürk Ü.S.B.E., Erzurum 2002.

16. SALTUKLULAR

Doktora:

Gürbüz, Osman, Saltuklular, Dan.: Yrd. Doç. Dr. Mustafa Ağırman, Atatürk Ü.S.B.E., Erzurum 2002.

17. MEMLUKLULAR

Yüksek Lisans:

Ayaz, Fatih Yahya, Bahri Memlûkler Döneminde Haremeyn Hizmetleri, Dan.: Prof. Dr. İsmail Yiğit, Marmara Ü.S.B.E., İstanbul 1998.

18. OSMANLILAR

a. Sosyal Hayat

Yüksek Lisans:

Döğüş, Necati, Arşiv Belgeleri Işığında XIX. yy.'da Dini Bayramlar, Dan.: Doç. Dr. Ziya Yılmaz, Marmara Ü.S.B.E., İstanbul 2001.

Koral, Aydın, 1888-1889 (H.1306-1307) Yılları Arasında İstanbul'da Sosyal ve Hukuki Durum, Dan.: Prof. Dr. Ziya Kazıcı, Sakarya Ü.S.B.E., Adapazarı 1997.

Yılmaz, Aytekin, Edirne-Mekke Kara Hac Yolu 1600-1800, Dan.: Prof. Dr. Hulusi Yavuz, Marmara Ü.S.B.E., İstanbul 2001.

Doktora:

Engin, Nihat, Osmanlı Devleti'nde Kölelik, Dan.: Doç. Dr. Ziya Kazıcı, Marmara Ü.S.B.E., İstanbul 1992.

Mutaf, Abdülmecit, XVII. Yüzyılda Balıkesir'de Kadınlar, Dan.: Prof. Dr. Mehmet Şeker, Dokuz Eylül Ü.S.B.E., 2002.

b. Dinî Hayat

Yüksek Lisans:

Özkaya, Süleyman, Osmanlı Arşiv Belgelerine Göre Bahailik Hareketi, Dan.: Prof. Dr. Mehmet Şeker, Dokuz Eylül Ü.S.B.E., İzmir 1997.

Öztürk, Mehmet, 1878'den Günümüze Kıbrıs Türk Toplumunun Dini Hayatı, Dan.: Doç. Dr. İrfan Aycan, Ankara Ü.S.B.E., Ankara 1996.

c. Kültürel Hayat

Yüksek Lisans:

Ademi, Rahman, Bosna-Hersek'te Türk-İslâm Kültürünün Yerleşmesi (16. y.y. Sonuna Kadar), Dan.: Doç. Dr. Mehmet Özdemir, Ankara Ü.S.B.E., Ankara 1998.

Yekhlef, Houria, Türk Hakimiyeti Devrinde Cezayir'de Kültürel ve Edebi Hayat, Dan.: Doç. Dr. Sabri Hizmetli, Ankara Ü.S.B.E., Ankara 1991.

d. İlmî Hayat

Yüksek Lisans:

Karataş, Ali İhsan, 16. Yüzyılda Bursa'da Yaygın Olan Kitaplar, Dan.: Doç. Dr. Osman Çetin, Uludağ Ü.S.B.E., Bursa 1995.

Oruçoğlu, İlhami, XV. ve XVI. Yüzyıllarda Anadolu'da Yaygın Olan Türkçe Kitaplar, Dan.: Prof. Dr. Osman Çetin, Uludağ Ü.S.B.E., Bursa 2000.

e. Siyasî Tarih

Yüksek Lisans:

Akkuş, Mustafa, Halil Hamit Paşa'nın Hayatı, Islahatı ve Islahatına Ulemanın Tavrı, Dan.: Doç. Dr. İsmail Hakkı Göksoy, Süleyman Demirel Ü.S.B.E., Isparta 2001.

Başıç, Kemal, Osmanlı Devleti'nin Bosna Hersek Müslümanlarıyla Dini İlişkileri (Ayrılıştan 1914'e), Dan.: Prof. Dr. Nesimi Yazıcı, Ankara Ü.S.B.E., Ankara 1999.

Bayazıt, Ali, Osmanlı-Bizans Münasebetleri (1402-1451), Dan.: Yrd. Doç. Dr. Salih Pay, Uludağ Ü.S.B.E., Bursa 2001.

Beki, M. Edip, Osmanlı Devleti'nin İlk Dönemlerinde İdare-Ulema İlişkisi, Dan.: Prof. Dr. Ahmet Uğur, Erciyes Ü.S.B.E., Kayseri 1997.

Erdemir, Lokman, 17. ve 18. Yüzyıllarda Osmanlı Devleti'nde Islahat ve Yenileşme Faaliyetleri, Dan.: Prof. Dr. Cahit Baltacı, Marmara Ü.S.B.E., İstanbul 2001.

Güler, Rahmi, Tanzimat Dönemi Osmanlı Dış Politikası, Dan.: Doç. Dr. Mefail Hızlı, Uludağ Ü.S.B.E., Bursa 1999.

Gümüş, Nebi, Osmanlı Devletinin Gürcistan Siyaseti (1808-1839), Dan.: Prof. Dr. Hulusi Yavuz, Marmara Ü.S.B.E., İstanbul 1993.

Irmak, Ali, Osmangazi ve Orhangazi Devri Osmanlı-Bizans Münasebetleri, Dan.: Doç. Dr. Hüseyin Algül, Uludağ Ü.S.B.E., Bursa 1994.

Kılıç, Belgüzar, Osmanlı Devleti ile Türkistan Hanlıkları Arasındaki İlişkiler (1500-1598), Dan.: Yrd. Doç. Dr. Sebahattin Samur, Erciyes Ü.S.B.E., Kayseri 1993.

Özülkü, Selma, 1876 Softalar İsyanı, Osmanlı Tarihindeki Yeri ve Önemi, Dan.: Doç. Dr. Ahmet Turan Yüksel, Selçuk Ü.S.B.E., Konya 2000.

Yan, Bekir, Zahir Ömer ez-Zeydani ve Faaliyetleri, Dan.: Doç. Dr. Sebahattin Samur, Erciyes Ü.S.B.E., Kayseri 2000.

Doktora:

Akmaz, Ahmet, Osmanlı-Rus İlişkileri İçinde 1829 Edirne Andlaşması, Dan.: Prof. Dr. Sebahattin Samur, Erciyes Ü.S.B.E., Kayseri 2000.

Erdoğan, Arif, Yavuz Sultan Selim'in Faaliyetlerinde Din ve Siyaset Faktörü, Dan.: Doç. Dr. İbrahim Sarıçam, Ankara Ü.S.B.E., Ankara 1998.

Şen, Adil, III. Selim Hayatı ve Dönemindeki Islahat Hareketleri, Dan.: Prof. Dr. Ahmet Uğur, Erciyes Ü.S.B.E., Kayseri 1996.

f. Askerî Tarih

Yüksek Lisans:

Güler, Mustafa, Yavuz Sultan Selim'in Mısır Seferi, Dan.: Prof. Dr. Ziya

Kazıcı, Marmara Ü.S.B.E., İstanbul 1994.

g. Dış İlişkiler

Doktora:

Gümüş, Nebi, 16. Asır Osmanlı-Gürcistan İlişkileri, Dan.: Prof. Dr. Ziya Kazıcı, Marmara Ü.S.B.E., İstanbul 2000.

h. Kurumlar

Yüksek Lisans:

Akçakoyun, Hasan, Surre Defteri, Dan.: Doç. Dr. Mehmet Özdemir, Ankara Ü.S.B.E., Ankara 1995.

Akdemir, M. Sadık, Osmanlı Arşiv Belgelerine Göre Isparta'daki Vakıf Hizmetleri, Dan.: Yrd. Doç. Dr. İsmail Hakkı Göksoy, Süleyman Demirel Ü.S.B.E., Isparta 1997.

Akgündüz, Murat, Osmanlı Devleti'nde Nişancılık, Dan.: Prof. Dr. Cahit Baltacı, Marmara Ü.S.B.E., İstanbul 1994.

Akkan, Selami, Osmanlı Arşiv Belgelerine Göre Afyon'daki Vakıf Hizmetleri, Dan.: Doç. Dr. İsmail Hakkı Göksoy, Süleyman Demirel Ü.S.B.E., Isparta 1999.

Alay, Suat, Osmanlı Devleti'nde Devşirme Sistemi ve Devşirme Sadrazamlar, Dan.: Yrd. Doç. Dr. Sıddık Ünalın, Fırat Ü.S.B.E., Elazığ 2001.

Alemdar, Yusuf, XV.-XVI. Asırlarda İstanbul Daru'l-Kurra'ları, Dan.: Prof. Dr. Sabri Hizmetli, Ankara Ü.S.B.E., Ankara 1996.

Aslan, Halide, Tanzimat'ın İlk Beş Yılında Surre (1839-1844), Dan.: Prof. Dr. Nesimi Yazıcı, Ankara Ü.S.B.E., Ankara 2001.

Ataş, Hacı, Fatih Dönemi İstanbul Medreseleri ve Faaliyetleri, Dan.: Yrd. Doç. Dr. Adem Tutar, Fırat Ü.S.B.E., Elazığ 2001.

Osmanlı- Kurumlar Çelik, Esmâ, Tevhid-i Tedrisat Kanunu'na Kadar Türkiye'de Medreseler (1920-1924), Dan.: Prof. Dr. Nesimi Yazıcı, Ankara Ü.S.B.E., Ankara 2000.

Demirtaş, Funda, Yavuz Sultan Selim (1512-1520) Döneminde Osmanlı Devleti'nde Harp-Sulh ve Menziller, Dan.: Prof. Dr. Şefaettin Severcan, Erciyes Ü.S.B.E., Kayseri 2001.

Eraslan, Sadık, Şeyhülİslâmlık Kurumu ve Ceride-i İlmiye, Dan.: Doç. Dr. Nesimi Yazıcı, Ankara Ü.S.B.E., Ankara 1989.

Göçer, Fatma, II. Abdülhamit Döneminde Bir İane Örneği: 1897-1898 Yılı Şehit Çocukları ve Malül Gazileri İanesi, Dan.: Prof. Dr. Nesimi Yazıcı, Ankara Ü.S.B.E., Ankara 2003

Gündal, Mustafa, Lala Mustafa Paşa Vakfiyesi'nin Değerlendirilmesi, Dan.: Prof. Dr. İsmet Kayaoğlu, Selçuk Ü.S.B.E., Konya 2001.

Hızlı, Mefail, XVI. Asır Bursa Medreseleri, Dan.: Yrd. Doç. Dr. Osman Çetin, Uludağ Ü.S.B.E., Bursa 1986.

Ilıca, Ali, Çorum Vakıfları, Dan.: Prof. Dr. Hüseyin Algül, Uludağ Üniversitesi Bilimler Enstitüsü, Bursa 2001.

Koday, Arif, Osmanlı Ordu Teşkilatında Akıncı Ocağı, Dan.: Yrd. Doç. Dr. Adem Tutar, Fırat Ü.S.B.E., Elazığ 2001.

Mutaf, Abdülmecid, Osmanlı Arşiv Belgelerine Göre Şura-yı Devlet(1868-1922)(1284-1341), Dan.: Prof. Dr. Mehmet Şeker, Dokuz Eylül Ü.S.B.E., İzmir 1997.

Nural, Selami, Kanuni Sultan Süleyman Dönemi Osmanlı Devleti'nin Bahriye Teşkilatı, Dan.: Yrd. Doç. Dr. Sıddık Ünal, Fırat Ü.S.B.E., Elazığ 2002.

Sarıaltın, Ekrem, Sultan III. Murad'ın Kızı Fatma Sultan Vakfiyesinin Metni ve Transkripsiyonu, Dan.: Doç. Dr. Ahmet Önkal, Selçuk Ü.S.B.E., Konya 1990.

Şahin, Hacı, II. Selim'in Konya İmareti Vakfiyesi, Dan.: Prof. Dr. İsmet Kayaoğlu, Selçuk Ü.S.B.E., Konya 2002.

Telli, Hasan, Osmanlı Dönemi'nde Bazı Filibe Vakıfları, Dan.: Prof. Dr. Nesimi Yazıcı, Ankara Ü.S.B.E., Ankara 2002.

Tut, Faruk, Osmanlılar'da İmam-Hatiplik Müessesesi, Dan.: Doç. Dr. Cahit Baltacı, Marmara Ü.S.B.E., İstanbul 1991.

Yeşilbaş, Akın, İstanbul Şehremaneti Teşkilatı, Dan.: Prof. Dr. Ziya Kazıcı, Marmara Ü.S.B.E., İstanbul 1998.

Zengin, Zeki Salih, Evrenuz Gazi ve Vakfiyesi, Dan.: Prof. Dr. İsmet Kayaoğlu, Selçuk Ü.S.B.E., Konya 1991.

Doktora:

Akgündüz, Murat, 19. Asır Başlarına Kadar Osmanlı Devleti'nde Şeyhülİslamlık, Dan.: Prof. Dr. Cahit Baltacı, Marmara Ü.S.B.E., İstanbul 1999.

Al-Ozair, Abdülkerim, Osmanlı Devrinde Yemen'de Mahalli İdare (1266-1337/1850-1918), Dan.: Prof. Dr. Hulusi Yavuz, Marmara Ü.S.B.E., İstanbul 2000.

Güler, Mustafa, XVI. ve XVII. Yüzyıllarda Osmanlı Devleti'nde Haremeyn Vakıfları ve Ehemmiyeti, Dan.: Prof. Dr. Hulusi Yavuz, Marmara Ü.S.B.E., İstanbul 1998.

Pay, Salih, Bursa İvaz Paşa Külliyesi, Dan.: Prof. Dr. Osman Çetin, Uludağ Ü.S.B.E., Bursa 1996.

Sarıcak, Murat, Osmanlı İmparatorluğu'nda Nakib-el-Eşraflık Müessesesi, Dan.: Doç. Dr. Asri Çubukçu, Atatürk Ü.S.B.E., Erzurum 1989.

Yılmaz, Yasin, Kanuni Vakfiyesi ve Süleymaniye Külliyesi (Eğitim, Kültür ve Sosyal Yönü - Başlangıçtan 1600'e Kadar), Dan.: Prof. Dr. Nesimi Yazıcı, Ankara Ü.S.B.E., Ankara 2002.

1. Şer'iyye Sicillerini Esas Alan Çalışmalar

Yüksek Lisans:

Albayrak, Hasan, 982-994/1574-1585 Tarihinde Bursa'da Sosyal Düzen

(A 139/166 Nolu B.Ş.Ş.'ne Göre), Dan.: Doç. Dr. Osman Çetin, Uludağ Ü.S.B.E., Bursa 1991.

Albayrak, Kadir, 2034 Nolu Trabzon Şer'iyye Sicil Defterinin (Vr. 70-142 Arası) Değerlendirilmesi, Dan.: Prof. Dr. Mustafa Zeki Terzi, Ondokuz Mayıs Ü.S.B.E., Samsun 1999.

Albayrak, Nihat, 42/2034 Nolu Şer'iyye Defterine (Vr. 1-70) Göre Trabzon'un Sosyo-Ekonomik ve Kültürel Yapısı, Dan.: Yrd. Doç. Dr. Kenan Ayar, Ondokuz Mayıs Ü.S.B.E., Samsun 2001.

Arcı, Hüseyin, 71 No'lu Şer'iyye Siciline Göre Sinop ve Çevresinde Sosyal Hayat (H. 17 Rebi'u'l-evvel 1270 1 Şevval 1279) (M. 19 Aralık 1853-22 Mart 1863), Dan.: Doç. Dr. Cahit Baltacı, Marmara Ü.S.B.E., İstanbul 1994.

Aydoğan, Muhittin, 91/1 Numaralı Kayseri Şer'iyye Sicili (H. 1094/M.1683) Transkripsiyon ve Değerlendirme, Dan.: Prof. Dr. Ahmet Uğur, Erciyes Ü.S.B.E., Kayseri 2002.

Ayvaz, Ali, B 220/449 Numaralı Bursa Mahkeme Defteri, Dan.: Prof. Dr. Osman Çetin, Uludağ Ü.S.B.E., Bursa 2001.

Balcı, Hacer, B 171/347 Nolu Bursa Mahkeme Sicili, Dan.: Doç. Dr. Mefail Hızlı, Uludağ Ü.S.B.E., Bursa 2000.

Çalık, Ömer Faruk, Havass-ı Refi'a Mahkemesi 325 Nolu Kadı Siciline Göre 1802-1805 Tarihlerinde Eyyüp Kazasında İktisadi ve Sosyal Hayat, Dan.: Prof. Dr. Ziya Kazıcı, Marmara Ü.S.B.E., İstanbul 1996.

Çetin, Şaban, Sicillere Göre Bursa'nın Sosyo-Ekonomik Yapısı (950/1542-1543), Dan.: Doç. Dr. Osman Çetin, Uludağ Ü.S.B.E., Bursa 1995.

Ekmekçi, Fikret, Osmanlı Mahkeme Kayıtları (Şer'iyye Sicilleri) 1788 Nolu Deftere Göre Samsun, Dan.: Prof. Dr. Osman Zümrüt, Ondokuz Mayıs Ü.S.B.E., Samsun 1999.

Elmas, Ahmet, Osmanlı Dönemi Mahkeme Kayıtları (Samsun Şer'iyye Sicilleri) 1769 Nolu Deftere Göre Yöre Araştırması, Dan.: Prof. Dr. Osman Zümrüt, Ondokuz Mayıs Ü.S.B.E., Samsun 2000.

Eşit, Süleyman, Osmanlı Dönemi Mahkeme Kayıtları Trabzon Şer'iyye Sicilleri 42/2079 (1322-1325) Nolu Deftere Göre Yöre Araştırması, Dan.: Prof. Dr. Osman Zümrüt, Ondokuz Mayıs Ü.S.B.E., Samsun 1998.

Güney, İmdat, Osmanlı Dönemi Mahkeme Kayıtları (Trabzon Şer'iyye Sicilleri) 42/2081 Nolu Deftere Göre Yöre Araştırması, Dan.: Prof. Dr. Osman Zümrüt, Ondokuz Mayıs Ü.S.B.E., Samsun 1998.

Gür, İlhan, Adalar Mahkemesi 7. Nolu Şer'iyye Siciline Göre Adalar'da Hayat, Dan.: Prof. Dr. Ziya Kazıcı, Marmara Ü.S.B.E., İstanbul 1995.

Gürel, Berna, 66 Numaralı Davutpaşa Kadılığı Defterine Göre Bölgenin Ekonomik ve Sosyal Durumu, Dan.: Prof. Dr. Ziya Kazıcı, Marmara Ü.S.B.E., İstanbul 2002.

Kırmızıgül, Mustafa, 6/702 Numaralı Şer'iyye Mahkemesi Sicil İlamları, Dan.: Yrd. Doç. Dr. Sıddık Ünalın, Fırat Ü.S.B.E., Elazığ 2002.

Kurtulmuş, Bahattin, İznik 36 Nolu Şer'iyye Sicil Defterine Göre İznik'te

Sosyal Hayat, Dan.: Prof. Dr. Ziya Kazıcı, Sakarya Ü.S.B.E., Adapazarı 1998.

Maydaer, Saadet, Şer'iyeye Sicillerine Göre Bursa'da Kadın (1575-1600), Dan.: Prof. Dr. Osman Çetin, Uludağ Ü.S.B.E., Bursa 2002.

Ocak, Mehmet Masum, Manisa Kadılığı 189 No'lu Şer'iye Sicili Defterine Göre Manisa'nın Sosyal Ve İktisadi Durumu, Dan.: Prof. Dr. Mehmet Şeker, Dokuz Eylül Ü.S.B.E., İzmir 1997.

Okuyan, Abdurrahman, 1772 Nolu Samsun Şer'iyeye Defterinin Değerlendirilmesi, Dan.: Prof. Dr. Osman Zümrüt, Ondokuz Mayıs Ü.S.B.E., Samsun 1998.

Öcalan, Hasan Basri, B 97/302 nolu Bursa Şer'iyeye Siciline Göre Bursa'da Hayat (Sosyal ve Dini), Dan.: Doç. Dr. Ziya Kazıcı, Marmara Ü.S.B.E., İstanbul 1992.

Özkan, Gökçe, İstanbul Bab Mahkemesi 149 No'lu Şer'iyeye Siciline Göre İstanbul'da Sosyal Hayat, Dan.: Prof. Dr. Ziya Yılmaz, Marmara Ü.S.B.E., İstanbul 2003.

Pay, Salih, 1069-1070/1659-1660 Tarihli Bursa Şer'iyeye Sicili (Analiz ve Değerlendirme), Dan.: Yrd. Doç. Dr. Osman Çetin, Uludağ Ü.S.B.E., Bursa 1987.

Poş, Abdullah, Şer'iyeye Sicillerine Göre Tarsus (1305-1315/1887-1897), Dan.: Yrd. Doç. Dr. M. Asım Yediyıldız, Uludağ Ü.S.B.E., Bursa 2003.

Saygın, Ertan, Zonguldak 1288-1289 Yıllarına Ait Şer'iye Sicil Defteri, Yer Nu: 42/2160, Dan.: Prof. Dr. Mehmet Şeker, Dokuz Eylül Ü.S.B.E., İzmir 2002.

Teber, Ömer Faruk, Adana Şer'iyeye Sicillerine Göre 1150-1160/1737-1747 Yılları Arasında Adana'nın Sosyo-Ekonomik Yapısı, Dan.: Prof. Dr. Nesimi Yazıcı, Ankara Ü.S.B.E., Ankara 1996.

Tırpanoğlu, Alaettin, 1177 H. 1763-1764 M. Tarihli Kastamonu Şer'iyeye Sicili Transkripsiyon ve Değerlendirme, Dan.: Prof. Dr. Şefaettin Severcan, Erciyes Ü.S.B.E., Kayseri 2002.

Tuncer, Yakup, Mahkeme Sicillerine Göre XV. Yüzyıl Bursa Vakıfları, Dan.: Doç. Dr. Osman Çetin, Uludağ Ü.S.B.E., Bursa 1992.

Turgut, Bahattin, Osmanlı Arşiv Belgelerine Göre Adıyaman'daki Vakıf Hizmetleri, Dan.: Doç. Dr. Ziya Kazıcı, Marmara Ü.S.B.E., İstanbul 1993.

Uygun, Aynur, 1866/52 (H. 1113-1114/M. 1702-1703) Nolu Trabzon Şer'iyeye Sicil Defterine Göre Yöre Araştırması, Dan.: Prof. Dr. Mustafa Zeki Terzi, Ondokuz Mayıs Ü.S.B.E., Samsun 2001.

Yazıcı, Ahmet, 2091 Nolu Trabzon Şer'iyeye Sicil Defterinin Değerlendirilmesi, Dan.: Prof. Dr. Mustafa Zeki Terzi, Ondokuz Mayıs Ü.S.B.E., Samsun 1999.

Yıldız, Abdulvahap, 135/313 Nolu Şer'iyeye Siciline Göre (1135/1722-1213/1798) Yıllarında Amid (Diyarbakır) Sancağında Sosyal ve Ekonomik Durum, Dan.: Doç. Dr. Osman Çetin, Uludağ Ü.S.B.E., Bursa 1994.

Yıldız, Haluk, B 176/393 Numaralı Bursa Mahkeme Defteri (Metin ve

Analiz), Dan.: Yrd. Doç. Dr. Salih Pay, Uludağ Ü.S.B.E., Bursa 2001.

Yılmaz, Ahmet, B 240 Numaralı Bursa Mahkeme Defteri, Dan.: Yrd. Doç. Dr. Salih Pay, Uludağ Ü.S.B.E., Bursa 2001.

Yılmaz, Ali, 1411 Nolu Giresun Şer'iyye Sicil Defteri, Dan.: Doç. Dr. Osman Zümrüt, Ondokuz Mayıs Ü.S.B.E., Samsun 1997.

Zengin, Ahmet Fevzi, 4/466 numaralı Şeriye Siciline Göre Üsküdar'da Ekonomik ve Sosyal Hayat, Dan.: Prof. Dr. Ziya Kazıcı, Marmara Ü.S.B.E., İstanbul 1998.

Doktora:

Akın, Ahmet, 1575-1600 Tarihli Bursa Şer'iye Sicillerine Göre Din Görevlisinin Sosyal Hayattaki Rolü, Dan.: Prof. Dr. Osman Çetin, Uludağ Ü.S.B.E., Bursa 2002.

Hızlı, Mefail, Bursa Mahkeme Sicillerine Göre XIV-XVI. Yüzyıllarda Bursa Medreseleri, Dan.: Doç. Dr. Osman Çetin, Uludağ Ü.S.B.E., Bursa 1991.

Hurç, Ramazan, 203 Nolu Şer'iyye Sicili'ne Göre Kahramanmaraş'ın Sosyo-Ekonomik ve Kültürel Yapısı (1292-1295/1876-1878), Dan.: Prof. Dr. Ahmet Uğur, Erciyes Ü.S.B.E., Kayseri 1995.

j. Ticarî Hayat

Doktora:

Fidan, Murat, XIX. Yüzyılda Osmanlı-Rus Ticari Münasebetleri, Dan.: Prof. Dr. Osman Zümrüt, Ondokuz Mayıs Ü.S.B.E., Samsun 2002.

19. BABÜRLÜLER

Yüksek Lisans:

Pırlanta, İsmail, Babür Şah ve Babürlü Devleti'nin Kuruluşu, Dan.: Prof. Dr. Sebahattin Samur, Erciyes Ü.S.B.E., Kayseri 2001.

20. TAYLAND

Yüksek Lisans:

Waehama, Muhammad Roflee, İslâmiyet'in Güneydoğu Asya'ya Yayılması, Tayland'da İslâmiyet, Dan.: Yrd. Doç. Dr. Mevlüt Koyuncu, Sakarya Ü.S.B.E., Adapazarı 1997.

21. ÇAĞDAŞ İSLÂM TARİHİ

a. Azerbaycan

Yüksek Lisans:

Gurbanov, Abbas, Azerbaycan'da Şeyhülİslâmlık, Dan.: Prof. Dr. Ziya Kazıcı, Marmara Ü.S.B.E., İstanbul 2001.

b. İsrailYüksek Lisans:

İlhan, Sinan, Kuruluşundan Günümüze Kadar İsrail'de Müslümanların Durumu, Dan.: Prof. Dr. Sabri Hizmetli, Ankara Ü.S.B.E., Ankara 1998.

c. KafkasyaYüksek Lisans:

Akmaz, Ahmet, Rus Yayılımacılığı Karşısında Kafkasya Müridizm Hareketinin Doğuşu, Dan.: Yrd. Doç. Dr. Sebahattin Samur, Erciyes Ü.S.B.E., Kayseri 1994.

Soltayev, Zelimhan, Kuzey Kafkasyada Sufi Hareketleri (1775-1859), Dan.: Doç. Dr. Seyfettin Erşahin, Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara 2003.

d. Kazan BölgesiYüksek Lisans:

Yergaziyev, Kairat, Kazan Bölgesinde Rus-Tatar Münasebetleri (1845-1905), Dan.: Prof. Dr. Hulusi Yavuz, Marmara Ü.S.B.E., İstanbul 2002.

e. SSCB Doktora:

Erşahin, Seyfettin, SSCB Dönemi Türkistan Cumhuriyetlerinde Dini Yayılanma, Dan.: Prof. Dr. Sabri Hizmetli, Ankara Ü.S.B.E., Ankara 1996.

f. TürkistanYüksek Lisans:

Ata, Ramazan, Türkistan'da Basmacılar Hareketi, Dan.: Doç. Dr. Sebahattin Samur, Erciyes Ü.S.B.E., Kayseri 1995.

Çalgan, Hazma, XX. Yüzyılda Doğu Türkistan, Dan.: Yrd. Doç. Dr. Ramazan Hurç, Fırat Ü.S.B.E., Elazığ 2002.

İllyev, Murat, 1873-1924 Döneminde Türkistan Türkmenlerinde Siyasi, Sosyal ve Kültürel Hayat, Dan.: Doç. Dr. Seyfettin Erşahin, Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara 2003.

g. TürkiyeYüksek Lisans:

Cansu, Asiye, Cumhuriyet Dönemi'nde Anadolu'nun İslâmlaşma Süreci ve İhtida Hareketleri, Dan.: Doç. Dr. Osman Çetin, Uludağ Ü.S.B.E., Bursa 1995.

Erol, Ayşe, Birinci Devre Türkiye Büyük Millet Meclisi Zabıtlarında Dini Konular Üzerine Verilen Teklifler ve Alınan Kararlar (Nisan 1920-Nisan 1923), Dan.: Prof. Dr. Ahmet Uğur, Ankara Ü.S.B.E., Ankara 1986.

Doktora:

Aksoy, Mehmet, Şeyhülİslâmlıktan Diyanet İşleri Başkanlığı'na Geçiş, Dan.: Prof. Dr. Ahmet Uğur, Erciyes Ü.S.B.E., Kayseri 1997.

Boyacıoğlu, Ramazan, Hilafetten Diyanet İşleri Başkanlığı'na Geçiş, Dan.: Prof. Dr. Sabri Hizmetli, Ankara Ü.S.B.E., Ankara 1992.

Budak, Hacı Ömer, Fransa'nın Anadolu Üzerindeki Siyasi, Ekonomik, Kültürel ve Jeopolitik Çıkarları, Dan.: Prof. Dr. Ahmet Uğur, Erciyes Ü.S.B.E., Kayseri 1995.

h. Yugoslavya

Yüksek Lisans:

Gündüz, Hacer, 1980 Sonrası; Balkanlarda Tito Sonrası Yugoslavya'da Milliyetçilik ve Milliyetçiliğin Gelişimi, Dan.: Doç. Dr. Ali Yılmaz, Sakarya Ü.S.B.E., Adapazarı 1996.

22. BÖLGE VE ŞEHİR TARİHLERİ

Yüksek Lisans:

Akyürek, Yunus, Maverâu'n-Nehr (Türk-İslâm Tarihindeki Yeri ve Önemi), Dan.: Prof. Dr. Hüseyin Algül, Uludağ Ü.S.B.E., Bursa 2001.

Altan, İbrahim, İslâm Tarihinde Sicilya Adasının Yeri, Dan.: Prof. Dr. Mustafa Fayda, Marmara Ü.S.B.E., İstanbul 1993.

Aslan, Ahmet, Urfa Tarihi (M. 640-1144), Dan.: Yrd. Doç. Dr. A. Vehbi Ecer, Erciyes Ü.S.B.E., Kayseri 1995.

Aytekin, Ülker, Hz. Osman Zamanında Kufe, Dan.: Doç. Dr. İsmail Yiğit, Marmara Ü.S.B.E., İstanbul 1995.

Başar, F. Betül, Osmanlı Yönetiminde Kudüs, Dan.: Prof. Dr. Bahattin Kök, Atatürk Ü.S.B.E., Erzurum 2003.

Bekar, Mehmet Serdar, Birinci Haçlı Seferi Esnasında İslâm Dünyasının Sosyal Durumu (Suriye), Dan.: Prof. Dr. Ziya Kazıcı, Sakarya Ü.S.B.E., Adapazarı 1997.

Demirel, Ahmet, Emeviler'in Sonuna Kadar San'a Tarihi, Dan.: Prof. Dr. Mustafa Fayda, Marmara Ü.S.B.E., İstanbul 1990.

Durak, Harun, 15. Yüzyıl Osmanlı Tarihlerinde Çanakkale Yöresi ve Türkler, Dan.: Doç. Dr. Ahmet Güner, Dokuz Eylül Ü.S.B.E., İzmir 2002.

Ergun, Hatice Kübra, Abbasi Başşehri Samerra ve Abbasi Tarihinde Samerra Dönemi, Dan.: Doç. Dr. Ahmet Turan Yüksel, Selçuk Ü.S.B.E., Konya 2002.

Görgülü, Ferah, Selçuklular Zamanında Göller Bölgesinin Siyasi, Sosyal, İktisadi, Dini ve Kültürel Durumu, Dan.: Doç. Dr. İsmail Hakkı Göksoy, Süleyman Demirel Ü.S.B.E., Isparta 2000.

İşılak, Fatma Hatice, İslâm Öncesi Mekke'nin Siyasi Yapısı, Dan.: Yrd. Doç. Dr. İsmail Safa Üstün, Marmara Ü.S.B.E., İstanbul 1995.

İslâмова, Vusale, VII.-X. yüzyıllarda Azerbaycan ve Kafkasya'da İslâmiyet, Dan.: Prof. Dr. Mehmet Şeker, Dokuz Eylül Ü.S.B.E., İzmir 2000.

Jusubaliev, Ali, Fergana Bölgesine İslâmiyetin Girişi ve Yayılışı, Dan.: Prof. Dr. Mehmet Özdemir, Ankara Ü.S.B.E., Ankara 2001.

Kazancıoğlu, Habibe, Osmanlı Arşiv Belgeleri Işığında Malatya, Dan.: Prof. Dr. Ziya Kazıcı, Marmara Ü.S.B.E., İstanbul 2001.

Kilani, Tuati, II. Abdülhamid Döneminde Trablusgarp Vilayeti ve Mehmed Kamil Paşa Layihası, Dan.: Doç. Dr. Nesimi Yazıcı, Ankara Ü.S.B.E., Ankara 1990.

Köse, Feyza Betül, Osmanlı Yönetiminde Kudüs, Atatürk Üniversitesi, Dan.: Prof. Dr. Bahattin Kök, Atatürk Ü.S.B.E., Erzurum 2003.

Küçükaşçı, Mustafa Sabri, Emeviler Döneminde Medine (41-132/661-750), Dan.: Mustafa Fayda, Marmara Ü.S.B.E., İstanbul 1993.

Mazak, Ali, Emeviler'in Sonuna Kadar Kudüs ve Filistin, Dan.: Mustafa Fayda, Marmara Ü.S.B.E., İstanbul 1989.

Söylemez, Mahfuz, Kuruluşundan Emevilerin Başlangıcına Kadar Kufe Şehrinin Siyasi Tarihi, Dan.: Doç. Dr. İrfan Aycan, Ankara Ü.S.B.E., Ankara 1995.

Doktora:

Aydınlı, Osman, Fethinden Samanilerin Yıkılışına Kadar (93-389/711-999) Semerkant Tarihi, Dan.: Prof. Dr. İsmail Yiğit, Marmara Ü.S.B.E., İstanbul 2001.

Çelikkol, Yaşar, Cahiliye Döneminde Mekke (M. 400-600 Yılları Arası Mekke'nin Fiziki, Etnik, Dini ve İdari Yapısı), Dan.: Prof. İrfan Aycan, Ankara Ü.S.B.E., Ankara 2002.

Güneş, Hüseyin, Lale Devrinde Amasya (XVIII. Yüzyılın İkinci Çeyreği), Dan.: Prof. Dr. Osman Zümrüt, Ondokuz Mayıs Ü.S.B.E., Samsun 2001.

Kilani, Tuati, Trablusgarb Vilayeti (1881-1911), Dan.: Prof. Dr. Nesimi Yazıcı, Ankara Ü.S.B.E., Ankara 1996.

Kurt, Hasan, Emevi ve İlk Abbasi Halifeleri Döneminde Buhara Bölgesi (53-232/674-847), Dan.: Prof. Dr. Sabri Hizmetli, Ankara Ü.S.B.E., Ankara 1997.

Küçükaşçı, Mustafa Sabri, Cahiliye'den Emeviler'in Sonuna Kadar Haremeyn, Dan.: Prof. Dr. Mustafa Fayda, Marmara Ü.S.B.E., İstanbul 1999.

Özkuyumcu, Nadir, Fethinden Emevilerin Sonuna Kadar Mısır ve Kuzey Afrika (18-132/639-750), Dan.: Prof. Dr. Mustafa Fayda, Marmara Ü.S.B.E., İstanbul 1993.

Samur, Sabahattin, Suriye Vilayetinin İdari ve Sosyal Yapısı (1840-1908), Dan.: Prof. Dr. Hüseyin G. Yurdaydın, Ankara Ü.S.B.E., Ankara 1989.

Söylemez, Mahfuz, Emeviler Döneminde Kufe, Dan.: Prof. Dr. İrfan Aycan, Ankara Ü.S.B.E., Ankara 2000.

Uslu, Recep, Horasan Tarihi, Dan.: Prof. Dr. Hüseyin Algül, Uludağ Ü.S.B.E., Bursa 1997.

Yıldırım, Mehmet Zahit, Karahisar-ı Sahib Sancağı'nın İdari Sosyal ve Ekonomik Yapısı (1720-1750), Dan.: Prof. Dr. Nesimi Yazıcı, Ankara Ü.S.B.E., Ankara 2003.

23. BİYOGRAFİLER

a. Sahabîler

Yüksek Lisans:

Avcı, Durmuş Ali, Sa'd b. Ebi Vakkas Hayatı ve Şahsiyeti, Dan.: Prof. Dr. M. Ali Kapar, Selçuk Ü.S.B.E., Konya 1997.

Ayar, Ali Rıza, Abdullah b. Zübeyr ve Halifeliği, Dan.: Doç. Dr. M. Orhan Üner, Ondokuz Mayıs Ü.S.B.E., Samsun 1988.

Aydınlı, Osman, Ebu Ubeyde b. el-Cerrah, Dan.: Doç. Dr. İsmail Yiğit, Marmara Ü.S.B.E., İstanbul 1994.

Bak, Salih Hakkı, Ebu Ubeyde b. el-Cerrah, Dan.: Doç. Dr. Mustafa Zeki Terzi, Ondokuz Mayıs Ü.S.B.E., Samsun 1995.

Baloğlu, Mehmet, Sa'd b. Ebi Vakkas, Dan.: Prof. Dr. Mustafa Fayda, Marmara Ü.S.B.E., İstanbul 1990.

Baltacı, Ayşe Sümeyye, Muğire b. Şu'be'nin İslâm Tarihindeki Yeri, Dan.: Prof. Dr. Ahmet Önkal, Selçuk Ü.S.B.E., Konya 1997.

Binici, Mutlu, Ebu Süfyan b. Harb, Dan.: Prof. Dr. İsmail Yiğit, Marmara Ü.S.B.E., İstanbul 2001.

Çanakçı, Kahraman, Abdullah b. Zübeyr'in Hilafeti ve Emevilerle Mücadelesi, Dan.: Prof. Dr. Bahattin Kök, Atatürk Ü.S.B.E., Erzurum 1996.

Gençay, Osman, Abbas b. Abdilmuttalib ve İslâm Tarihindeki Yeri, Dan.: Prof. Dr. Ahmet Önkal, Selçuk Ü.S.B.E., Konya 2003.

Gökçe, Arif, Abdullah b. ez-Zübeyr ve İdaresi, Dan.: Doç. Dr. Hüseyin Algül, Uludağ Ü.S.B.E., Bursa 1991.

Güler, Musa, Muaz bin Cebel Hayatı, Kişiliği ve İslâm Tarihi ve Kültüründeki Yeri, Dan.: Yrd. Doç. Dr. Abdurrahman Acar, Dicle Ü.S.B.E., Diyarbakır 2001.

Güneş, Hüseyin, Amr b. el-As ve Mısır Valiliği, Dan.: Doç. Dr. Mustafa Zeki Terzi, Ondokuz Mayıs Ü.S.B.E., Samsun 1992.

Gürlevik, Yılmaz, Peygamberimizin Amcalarından Hz. Abbas b. Abdilmuttalib'in Hayatı, Dan.: Yrd. Doç. Dr. Ünal Kılıç, Cumhuriyet Ü.S.B.E., Sivas 2001.

Hurç, Ramazan, Abdullah b. Zübeyr ve Zamanı, Dan.: Yrd. Doç. Dr. A. Vehbi Ecer, Erciyes Ü.S.B.E., Kayseri 1991.

Kahyaoğlu, M. Tayyip, Üsâme b. Zeyd, Hayatı ve Şahsiyeti, Dan.: Prof. Dr. M. Ali Kapar, Selçuk Ü.S.B.E., Konya 2001.

Kandemir, Zeki, Ebu Musa el-Eş'ari Hayatı ve Kişiliği, Dan.: Prof. Dr. Sabri Hizmetli, Ankara Ü.S.B.E., Ankara 1998.

Korkmaz, Mehmet, Ebu Ubeyde b. Cerrah Hayatı ve Şahsiyeti, Dan.:

Doç. Dr. M. Ali Kapar, Selçuk Ü.S.B.E., Konya 1997.

Öz, Asım, Amr b. As Hayatı ve Şahsiyeti, Dan.: Prof. Dr. Sabri Hizmetli, Ankara Ü.S.B.E., Ankara 1995.

Özkader, Cengiz, Sa'd b. Ebi Vakkas -Hayatı ve Şahsiyeti-, Dan.: Ahmet Lütfi Kazancı, Uludağ Ü.S.B.E., Bursa 1996.

Sarıtaş, Adem, Ebu Zer el-Ğıfari Hayatı ve Şahsiyeti, Dan.: Prof. Dr. M. Ali Kapar, Selçuk Ü.S.B.E., Konya 1997.

Söylemez, Neşe, Zeyd bin Harise ve Ailesi, Dan.: Yrd. Doç. Dr. Ramazan Hurç, Fırat Ü.S.B.E., Elazığ 2001.

Ulaş, Nurettin, Sa'd bin Ubade Hayatı ve Şahsiyeti, Dan.: Doç. Dr. Cem Zorlu, Selçuk Ü.S.B.E., Konya 2003.

Ünal, Zühdü, Abdurrahman b. Avf, Dan.: Doç. Dr. Mehmed Maksudoğlu, Marmara Ü.S.B.E., İstanbul 1991.

Doktora:

Altun, İsmail, Ebu Musa el-Eş'ari'nin Hayatı ve Şahsiyeti, Dan.: Doç. Dr. Mustafa Ağırman, Atatürk Ü.S.B.E., Erzurum 2002.

Apak, Adem, Amr b. el-As Hayatı, Şahsiyeti, Devlet Adamlığı, Dan.: Prof. Dr. Hüseyin Algül, Uludağ Ü.S.B.E., Bursa 1999.

b. Tabiîn

Yüksek Lisans:

Adaş, Mustafa, Ukbe b. Nafi, Dan.: Prof. Dr. Ziya Kazıcı, Marmara Ü.S.B.E., İstanbul 1996.

Balıkçı, Şükrü, Ubeydullah b. Ziyad Hayatı ve Siyasi Faaliyetleri, Dan.: Doç. Dr. Adnan Demircan, Harran Ü.S.B.E., Şanlıurfa 1999.

Bozalı, Osman, Eşter en-Nehai, Dan.: Prof. Dr. İsmail Yiğit, Marmara Ü.S.B.E., İstanbul 2002.

Delice, Ali, Haccac b. Yusuf'un Hayatı ve Siyasi Faaliyetleri, Dan.: Prof. Dr. Ahmet Önkal, Selçuk Ü.S.B.E., Konya 1995.

Kömürcü, Halime, Abdullah b. Amir Hayatı ve Şahsiyeti, Dan.: Doç. Dr. Ahmet Turan Yüksel, Selçuk Ü.S.B.E., Konya 1999.

Toklu, Adem, Muhammed bin el-Hanefiye'nin İslâm Tarihindeki Yeri, Dan.: Yrd. Doç. Dr. Ramazan Hurç, Fırat Ü.S.B.E., Elazığ 2002.

Yaşaroğlu, Hasan, Muhtar es-Sakafi, Dan.: Doç. Dr. Mehmet Maksudoğlu, Marmara Ü.S.B.E., İstanbul 1991.

Yeşil, Muhsin, Ahnef b. Kays, Hayatı ve Şahsiyeti, Dan.: Yrd. Doç. Dr. Ahmet Turan Yüksel, Selçuk Ü.S.B.E., Konya 1998.

c. Emevî Komutanları

Yüksek Lisans:

Baltacı, Ahmet, Kuteybe b. Müslim ve Türk-Arap Münasebetleri, Dan.: Doç. Dr. M. Ali Kapar, Selçuk Ü.S.B.E., Konya 1995.

Demiryürek, Rıdvan, Yezid b. Mühelleb ve Emevi Tarihindeki Rolü, Dan.: Prof. Dr. Ahmet Önkal, Selçuk Ü.S.B.E., Konya 1996.

Kaymakçı, Salih, Tarık b. Ziyad Hayatı ve Şahsiyeti, Dan.: Doç. Dr. Ahmet Turan Yüksel, Selçuk Ü.S.B.E., Konya 2000.

Odabaşı, Fatma, Emeviler Döneminde Mühellebiler Ailesi, Dan.: Doç. Dr. İsmail Yiğit, Marmara Ü.S.B.E., İstanbul 1993.

Yıldırım, Mehmet, Nasr bin Seyyar ve Zamanı, Dan.: Yrd. Doç. Dr. A. Vehbi Ecer, Erciyes Ü.S.B.E., Kayseri 1990.

d. Abbasî Komutanları

Yüksek Lisans:

Bilgiç, Ahmet, Ebu Müslim Horasani Hayatı ve Şahsiyeti, Dan.: Doç. Dr. Mefail Hızlı, Uludağ Ü.S.B.E., Bursa 1998.

Doktora:

Karakuş, Nadir, Ebu Müslim el-Horasani Kişiliği ve Faaliyetleri, Dan.: Doç. Dr. M. Ali Kapor, Selçuk Ü.S.B.E., Konya 1996.

24. LİTERATÜR

a. Genel

Yüksek Lisans:

Demircan, Adnan, XII. Asra Kadar İslâm Tarihi Literatürü, Dan.: Dr. M. Ali Kapor, Selçuk Ü.S.B.E., Konya 1989.

Tekkanat, Hüseyin, Kuruluşundan Fatih Dönemi Sonuna Kadar Osmanlı Tarih Yazıcılığı, Dan.: Prof. Dr. Sabri Hizmetli, Ankara Ü.S.B.E., Ankara 1996.

Doktora:

Ağar, Murat, Tarihi Coğrafyacılığın Doğuşu ve Gelişimi (M.610-1000), Dan.: Prof. Dr. Sabri Hizmetli, Ankara Ü.S.B.E., Ankara 2000.

Baş, Eyüp, Dil-Tarih İlişkisi Bağlamında Osmanlı Türklerinde Arapça Tarih Yazıcılığı (XVI. ve XVII. Yüzyıl Örnekleriyle), Dan.: Prof. Dr. İrfan Aycan, Ankara Ü.S.B.E., Ankara 2002.

b. Tarih Felsefesi

Yüksek Lisans:

Akkoyun, Ömer, Kur'an Kıssaları ve Tarih Felsefesi, Dan.: Doç. Dr. Şefaettin Severcan, Erciyes Ü.S.B.E., Kayseri 1997.

c. Eser Üzerine Yapılan Çalışmalar

Yüksek Lisans:

Ak, Mehmet, Ahmed Muhtar Paşa'nın "Layiha" Adlı Eserinin Transkripsiyonu ve Değerlendirilmesi, Dan.: Doç. Dr. Ahmet Uğur, Ankara Üniversitesi

Türk İnkılap Tarihi Enstitüsü, Ankara 1984.

Apaydın, A. Seyhan, Ayn Ali Efendi'nin "Kavanin-i Al-i Osman Der Hulasası-i Mezamin-i Defter-i Divan"ı, Dan.: Prof. Dr. Ahmet Uğur, Erciyes Ü.S.B.E., Kayseri 1993.

Atik, Kayhan, Gazavat-ı Mesleme, Dan.: Yrd. Doç. Dr. A. Vehbi Ecer, Erciyes Ü.S.B.E., Kayseri 1990.

Avcı, Mehmet, İzmirli Hasan Edib'in "Ziyaü'd-Dehr ve Cilalü'l-Asr" Adlı Eserinin (sayfa: 300-582) Değerlendirilmesi ve Edisyon Kritiği, Dan.: Prof. Dr. Rıza Savaş, Dokuz Eylül Ü.S.B.E., İzmir 2002.

Avcı, Necati, Tabib Ramazan'ın "Er-Risale El-Fethiyye Es-Süleymaniyye"si, Dan.: Prof. Dr. Hüseyin G. Yurdaydın, Ankara Ü.S.B.E., Ankara 1989.

Aydın, Ahmet, Mir Yusuf Tarihi (Metin ve Tahlil), Dan.: Doç. Dr. Ziya Yılmaz, Marmara Ü.S.B.E., İstanbul 2002.

Çuhadar, İbrahim Hakkı, Sucudi'nin Selim-Namesi, Dan.: Prof. Dr. Ahmet Uğur, Erciyes Ü.S.B.E., Kayseri 1988.

Demir, Mustafa, Gelibolu Mustafa Ali'nin Fusul-i Hall-ü' Akd ve Usul-i Harc-ü Nakd Adlı Eseri: Edisyon Kritik ve Tahlil, Dan.: Prof. Dr. Mehmet Şeker, Dokuz Eylül Ü.S.B.E., İzmir 1992.

Dilekçi, Fatih, Cizyedarzade Ahmed Bahaüddin Efendi ve "Fetihname"si, Dan.: Prof. Dr. Osman Çetin, Uludağ Ü.S.B.E., Bursa 2003.

Doğan, Mehmet, Çerkesler Katibi Yusuf'un Selim-Name'sinin Mukayeseli Metin Tenkidi ve Değerlendirilmesi, Dan.: Doç. Dr. İbrahim Sarıçam, Ankara Ü.S.B.E., Ankara 1997.

Elver, Remzi, Karaman Müzesi 451 Numarada Kayıtlı Anonim Fütüvvetname Üzerinde Bir İnceleme, Dan.: Prof. Dr. İsmet Kayaoğlu, Selçuk Ü.S.B.E., Konya 1997.

Erkan, Nevzat, Celalzade Salih ve Tarihi Mısır-ı Cedid Adlı Eseri (Edisyon kritik), Dan.: Prof. Dr. Ziya Kazıcı, Marmara Ü.S.B.E., İstanbul 2002.

Ertuğrul, Ali, Kaynakları Bağlamında Nizamü'l-Mülk'ün Siyaset-Namesi'nde Geçen Önemli Kişiler, Dan.: Doç. Dr. Rıza Savaş, Dokuz Eylül Ü.S.B.E., İzmir 1999.

İnal, İbrahim Hakkı, Mustafa Safi ve Vesiletü'l-Vusul ila Muhabbeti'r-Resul Adlı Risalesi-(Edisyon Kritik), Dan.: Doç. Dr. Ziya Kazıcı, Marmara Ü.S.B.E., İstanbul 1993.

Kalemci, İsmail, Mevlana'nın Divan-ı Kebir'indeki Büyük Tarihi Olaylar ve Yorumları, Dan.: Prof. Dr. İsmet Kayaoğlu, Selçuk Ü.S.B.E., Konya 1990.

Kapanşahin, Muhittin, Mehmed Efendi ve İbtihacü't-Tevarih Adlı Eserinin Transkripsiyonu ve Değerlendirilmesi, Dan.: Doç. Dr. Şefaattin Severcan, Erciyes Ü.S.B.E., Kayseri 1998.

Kavurmacıoğlu, Ahmet, Mehmed Efendi ve "İbtihacü't-Tevarih" Adlı Eserinin Transkripsiyonu ve Değerlendirilmesi (II. cilt), Dan.: Doç. Dr. Sebahattin Samur, Erciyes Ü.S.B.E., Kayseri 2000.

Kemer, Osman, Şehabettin Mercani ve Müstefadu'l-Ahbar'ı, Dan.: Prof. Dr. Sabri Hizmetli, Ankara Ü.S.B.E., Ankara 1995.

Koç, Osman, Gaza-name-i Cezzar Gazi el-Hacı Ahmed Paşa, Dan.: Prof. Dr. Ahmet Uğur, Erciyes Ü.S.B.E., Kayseri 1992.

Konuk, Hazma, Vani Mehmed Efendi'nin Münşe'at'ı, Dan.: Prof. Dr. Şefaettin Severcan, Erciyes Ü.S.B.E., Kayseri 2001.

Kozan, Ali, Şeyh Bedreddin: Hayatı, İsyân Hadisesi ve Varidat'ın Metin Kitiği, Dan.: Prof. Dr. Sebahattin Samur, Erciyes Ü.S.B.E., Kayseri 2003.

Kökoğlu, Ali, Kemal Paşa-zadenin Selim-namesi, Dan.: Prof. Dr. Ahmet Uğur, Erciyes Ü.S.B.E., Kayseri 1994.

Mercan, Halil, Teşrifatizade Mehmed Efendi'nin Defter'i Teşrifatı (Transkripsiyonu ve Değerlendirmesi), Dan.: Doç. Dr. Sebahattin Samur, Erciyes Ü.S.B.E., Kayseri 1996.

Ördekçi, Mehmet, Abdurreşid İbrahim ve "Çoban Yıldızı", Dan.: Prof. Dr. Sabri Hizmetli, Ankara Ü.S.B.E., Ankara 1997.

Sarıbıyık, Mustafa, Hasan Kafi Akhisari'nin "Usulü'l-Hikem Fi Nizami'l-Alem" Adlı Eseri Üzerinde Bir Tetkik, Dan.: Prof. Dr. İsmet Kayaoğlu, Selçuk Ü.S.B.E., Konya 1989.

Severcan, Şefaettin, Keşfi'nin Selim-Namesi, Dan.: Prof. Dr. Ahmet Uğur, Erciyes Ü.S.B.E., Kayseri 1988.

Şen, Mehmet Emin, Kitabü'l-Bustan Fi Ba'zı Ahbari Al-i Osman Çeviri, Tanıtım ve Değerlendirme, Dan.: Prof. Dr. İsmet Kayaoğlu, Selçuk Ü.S.B.E., Konya 2000.

Yücel, Ebubekir Sıddık, Füsul-i Hall-ü-Akd, Usul-i Harc-ü-Nakd (Gelibolulu Mustafa Ali), Dan.: Prof. Dr. Ahmet Uğur, Erciyes Ü.S.B.E., Kayseri 1990.

Yüksel, Ahmet Turan, İzzuddin İbn Cemaa el-Kinani'nin "Muhtasaru Sireti'n-Nebi" Adlı Eserinin Edisyon Kitiği, Dan.: Prof. Dr. İsmet Kayaoğlu, Selçuk Ü.S.B.E., Konya 1987.

Zorlu, Cem, Mecmuatü't-Tevarih-i'l-Mevleviyye'nin Neşri ve Tanıtımı, Dan.: Prof. Dr. İsmet Kayaoğlu, Selçuk Ü.S.B.E., Konya 1992.

Doktora:

Atik, Kayhan, Lütü Paşa ve Tevarih-i Al-i Osman, Dan.: Prof. Dr. Ahmet Uğur, Erciyes Ü.S.B.E., Kayseri 1996.

Avcı, Necati, Tabib Ramazan, er-Risale el-Fetiyye er-Radosiyye es-Süleymaniyye, Dan.: Prof. Dr. Ahmet Uğur, Erciyes Ü.S.B.E., Kayseri 1993.

Çuhadar, İbrahim Hakkı, Mustafa Safi'nin Zübdetü't-Tevarih-i (2.Cilt), Dan.: Prof. Dr. Ahmet Uğur, Erciyes Ü.S.B.E., Kayseri 1995.

Daş, Abdurrahman, Osmanlılarda Münşead Geleneği, Hoca Sadeddin Efendi'nin Hayatı, Eserleri Ve Münşeati, Dan.: Prof. Dr. Nesimi Yazıcı, Ankara Ü.S.B.E., Ankara 2003.

Mercan, İsmail Hakkı, Şeyh Alaeddin Ali b.Yahya es-Semerkandi ve Menakıb-Namesi'nin Transkribe, Tahlil ve Tenkidi, Dan.: Prof. Dr. Ahmet Uğur, Erciyes Ü.S.B.E., Kayseri 1996.

Severcan, Şefaettin, Kemal Paşa-Zade Tevârih-i Al-i Osman X. Defter, Dan.: Prof. Dr. Ahmet Uğur, Erciyes Ü.S.B.E., Kayseri 1991.

Ünlü, Nuri, Camiu'd-Düvel (II. Beyezid ve Yavuz Sultan Selim Devri) Müellif Müneccimbaşı Ahmet Dede (Tenkidli Metin Neşri), Dan.: Yrd. Doç. Dr. Musa Süreyya Şahin, Marmara Ü.S.B.E., İstanbul 1990.

Yenice, Ali, Ahmed b. Yahya b. Cabir el-Belazuri Ensabu'l-Eşraf'ın Abbasoğulları Kısmınının Kaynakları, Dan.: Prof. Dr. Mustafa Fayda, Marmara Ü.S.B.E., İstanbul 2001.

Yücel, Abubekir Sıddık, Mühürdar Hasan Ağa'nın Cevahirü't-Tevârih'i, Dan.: Prof. Dr. Ahmet Uğur, Erciyes Ü.S.B.E., Kayseri 1996.

d. Müellif ve Tarihçiliği

Yüksek Lisans:

Akman, Zekeriye, Ebu Hanife ed-Dineveri'nin Hayatı ve el-Ahbaru't-Tıval Adlı Eseri, Dan.: Doç. Dr. Adnan Demircan, Harran Ü.S.B.E., Şanlıurfa 1998.

Akyüzoğlu, İlyas, İbn-i Miskeveyh ve Tarih Anlayışı, Dan.: Prof. Dr. Nahide Bozkurt, Ankara Ü.S.B.E., Ankara 2003.

Armağan, Bekir, Katip Çelebi ve Tarihçiliği, Dan.: Prof. Dr. Sabri Hizmetli, Ankara Ü.S.B.E., Ankara 1999.

Askerov, Müşfik, Z. M. Bünyadov'un Hayatı ve Tarihçiliği, Dan.: Prof. Dr. Mehmet Özdemir, Ankara Ü.S.B.E., Ankara 2001.

Ayranıcı, İlhami, Ahmet Hamdi Akseki: Hayatı, Eserleri ve İslâm Tarihi ile İlgili Çalışmalarınının Değerlendirilmesi, Dan.: Doç. Dr. İbrahim Sarıçam, Ankara Ü.S.B.E., Ankara 1997.

Çamyar, Selahattin, Ya'kubi ve Tarihçiliği, Dan.: Prof. Dr. Sabri Hizmetli, Ankara Ü.S.B.E., Ankara 1998.

Çoruh, Seyfullah, İbn-i Hişam'ın Hayatı ve Tarihçiliği, Dan.: Doç. Dr. M. Orhan Üner, Ondokuz Mayıs Ü.S.B.E., Samsun 1995.

Duru, Muhammet, Kadı Ebu Bekir İbn Arabi'nin Tarihçiliği ve "El-Avasım mine'l Kavasım"ın Tahlili Değerlendirmesi, Dan.: Prof. Dr. Şefaettin Severcan, Erciyes Ü.S.B.E., Kayseri 2002.

Ergin, Abdullah, Diyarbakırlı Sait Paşa'nın Hayatı, Eserleri ve Tarihçiliği, Dan.: Yrd. Doç. Dr. Abdurrahman Acar, Dicle Ü.S.B.E., Diyarbakır 2001.

Genç, Süleyman, İbn Sa'd'ın Hayatı ve Eserleri, Dan.: Prof. Dr. Ethem Ruhi Fiğlalı, Dokuz Eylül Ü.S.B.E., İzmir 1987.

Hatalmış, Ali, Mes'udi ve Tarihçiliği, Dan.: Doç. Dr. İrfan Aycan, Ankara Ü.S.B.E., Ankara 1998.

Kaya, Ahmet, Vakıdî'nin Hayatı ve Tarihçiliği, Dan.: Prof. Dr. M. Zeki Terzi, Ondokuz Mayıs Ü.S.B.E., Samsun 1998.

Kurt, Hasan, Taberi'nin Hayatı ve Tarihçiliği, Dan.: Dan.: Doç. Dr. M. Orhan Üner, Ondokuz Mayıs Ü.S.B.E., Samsun 1991.

Özer, Hüsnü, İbn Kuteybe'nin Tarihçiliği, Dan.: Doç. Dr. İbrahim Sarıçam, Ankara Ü.S.B.E., Ankara 1997.

Pınarbaşı, Bekir, Vakıdı Hayatı ve Tarihçiliği, Dan.: Prof. Dr. Sabri Hizmetli, Ankara Ü.S.B.E., Ankara 1995.

Polat, Selma, Mustafa Asım Köksal'ın Hayatı, Eserleri ve Tarihçiliği, Dan.: Prof. Dr. Mehmet Özdemir, Ankara Ü.S.B.E., Ankara 2001.

Doktora:

Çerçi, Faris, Kühnü'l-Ahbar'a Göre II. Selim, III. Murad, III. Mehmed Devirleri ve Ali'nin Tarihçiliği, Dan.: Prof. Dr. Ahmet Uğur, Erciyes Ü.S.B.E., Kayseri 1996.

Duman, Abdullah, Biruni ve Tarihçiliği, Dan.: Prof. Dr. Şefaettin Severcan, Erciyes Ü.S.B.E., Kayseri 2002.

Şulul, Kasım, İlk Siyer ve Megazi Müelliflerinden Muhammed b. Ömer b. Vakıd el-Vakıdi, (H. 130-207/M. 747-823): Hayatı, Eserleri, Tarihçiliği ve Etkileri, Dan.: Prof. Dr. Hüseyin Algül, Uludağ Ü.S.B.E., Bursa 1996.

Yıldırım, Mehmet, Hoca Sa'deddin ve Tarihçiliği, Dan.: Prof. Dr. Ahmet Uğur, Erciyes Ü.S.B.E., Kayseri 1997.

e. Müellif ve Görüşleri

Yüksek Lisans:

Yıldırım, Yavuz, İbni Haldun'un Metodu ve Umran Teorisi, Dan.: Prof. Dr. Cahit Baltacı, Marmara Ü.S.B.E., İstanbul 1990.

Doktora:

Sarıbyık, Mustafa, Maverdi'nin Nasihatü'l Müluk'u ve Siyasi Görüşleri, Dan.: Prof. Dr. İsmet Kayaoğlu, Selçuk Ü.S.B.E., Konya 1996.

Yıldırım, Yavuz, İbn Haldun'un Bedavet Teorisi, Dan.: Prof. Dr. Mustafa Fayda, Marmara Ü.S.B.E., İstanbul 1998.

25. KÜLTÜR TARİHİ

Yüksek Lisans:

Karaca, Şevket, Türk ve İslâm Kültüründe At ve Ata Binicilik, Dan.: Prof. Dr. İsmet Kayaoğlu, Selçuk Ü.S.B.E., Konya 1999.

26. ORYANTALİZM

Yüksek Lisans:

Yıldız, Şevket, Oryantalizm ve İslâm Tarihine Oryantalist Yaklaşımlar, Dan.: Prof. Dr. Hüseyin Algül, Uludağ Ü.S.B.E., Bursa 2002.

B. TEZLERİ HAZIRLAYANLARIN SOYADLARINA GÖRE ALFABETİK LİSTE

1. YÜKSEK LİSANS TEZLERİ

- Acar, Abdurrahman, Sultan Melikşah Döneminde Büyük Selçuklu-Abbasi İlişkileri, Dan.: Prof. Dr. H. Gazi Yurdayın, Ankara Ü.S.B.E., Ankara 1990.

- Acar, Cafer, Dört Halife Dönemi Fetihlerinin Arkaplanı, Dan.: Doç. Dr. Mehmet Özdemir, Ankara Ü.S.B.E., Ankara 2001.
- Adaş, Mustafa, Ukbe b. Nafi, Dan.: Prof. Dr. Ziya Kazıcı, Marmara Ü.S.B.E., İstanbul 1996.
- Ademi, Rahman, Bosna-Hersek'te Türk-İslâm Kültürünün Yerleşmesi (16. y.y. Sonuna Kadar), Dan.: Doç. Dr. Mehmet Özdemir, Ankara Ü.S.B.E., Ankara 1998.
- Adıgüzel, Adnan, el-Mehdi Muhammed İbn Tumert ve Muvahhidler Devleti'nin Kuruluşu, Dan.: Prof. Dr. Nesimi Yazıcı, Ankara Ü.S.B.E., Ankara 1999.
- Ağırman, Mustafa, Hz. Peygamber Zamanında Mescidin Fonksiyonu, Dan.: Doç. Dr. İhsan Süreyya Sırma, Atatürk Ü.S.B.E., Erzurum 1986.
- Ak, Mehmet, Ahmed Muhtar Paşa'nın "Layiha" Adlı Eserinin Transkripsiyonu ve Değerlendirilmesi, Dan.: Doç. Dr. Ahmet Uğur, Ankara Üniversitesi Türk İnkılap Tarihi Enstitüsü, Ankara 1984.
- Akarsu, Murat, Hilafetine Kadar Hz. Osman, Dan.: Prof. Dr. Sabri Hizmetli, Ankara Ü.S.B.E., Ankara 1994.
- Akbaş, Mehmet, Ashab Döneminde Evlilikler, Dan.: Prof. Dr. Mustafa Fayda, Marmara Ü.S.B.E., İstanbul 1998.
- Akçakoyun, Hasan, Surre Defteri, Dan.: Doç. Dr. Mehmet Özdemir, Ankara Ü.S.B.E., Ankara 1995.
- Akdemir, M. Sadık, Osmanlı Arşiv Belgelerine Göre Isparta'daki Vakıf Hizmetleri, Dan.: Yrd. Doç. Dr. İsmail Hakkı Göksoy, Süleyman Demirel Ü.S.B.E., Isparta 1997.
- Akgül, Ahmet, Cahiliyye'den Hz. Peygamber Devrinin Sonuna Kadar Ticari Hayat, Dan.: Doç. Dr. Adnan Demircan, Harran Ü.S.B.E., Şanlıurfa 2001.
- Akgündüz, Murat, Osmanlı Devleti'nde Nişancılık, Dan.: Prof. Dr. Cahit Baltacı, Marmara Ü.S.B.E., İstanbul 1994.
- Akkan, Selami, Osmanlı Arşiv Belgelerine Göre Afyon'daki Vakıf Hizmetleri, Dan.: Doç. Dr. İsmail Hakkı Göksoy, Süleyman Demirel Ü.S.B.E., Isparta 1999.
- Akkoyun, Ömer, Kur'an Kıssaları ve Tarih Felsefesi, Dan.: Doç. Dr. Şefaattin Severcan, Erciyes Ü.S.B.E., Kayseri 1997.
- Akkuş, Mustafa, Halil Hamit Paşa'nın Hayatı, Islahatı ve Islahatına Ulemanın Tavrı, Dan.: Doç. Dr. İsmail Hakkı Göksoy, Süleyman Demirel Ü.S.B.E., Isparta 2001.
- Akman, Hüseyin, Muhammed b. Abdullah'ın Halife Mansur'a Karşı Ayaklanması, Dan.: Yrd. Doç. Dr. Muhit Mert, Sakarya Ü.S.B.E., Adapazarı 1997.
- Akman, Zekeriye, Ebu Hanife ed-Dineveri'nin Hayatı ve El-Ahbaru't-Tıval Adlı Eseri, Dan.: Doç. Dr. Adnan Demircan, Harran Ü.S.B.E., Şanlıurfa 1998.
- Akmaz, Ahmet, Rus Yayılmacılığı Karşısında Kafkasya Müridizm Hareketinin Doğuşu, Dan.: Yrd. Doç. Dr. Sebahattin Samur, Erciyes Ü.S.B.E., Kayseri 1994.
- Aktürk, Ali, Muhammed el-Emin Halifeligi ve Şahsiyeti, Dan.: Prof. Dr. M. Ali Kapar, Selçuk Ü.S.B.E., Konya 2000.
- Akyürek, Yunus, Maverâu'n-Nehr (Türk-İslâm Tarihindeki Yeri ve Önemi), Dan.: Prof. Dr. Hüseyin Algül, Uludağ Ü.S.B.E., Bursa 2001.
- Akyüzoğlu, İlyas, İbn-i Miskeveyh ve Tarih Anlayışı, Dan.: Prof. Dr. Nahide Bozkurt, Ankara Ü.S.B.E., Ankara 2003.
- Alay, Suat, Osmanlı Devleti'nde Devşirme Sistemi ve Devşirme Sadrazamlar,

- Dan.: Yrd. Doç. Dr. Sıddık Ünalın, Fırat Ü.S.B.E., Elazığ 2001.
- Albayrak, Hasan, 982-994/1574-1585 Tarihinde Bursa'da Sosyal Düzen (A 139/166 Nolu B.Ş.Ş.'ne Göre), Dan.: Doç. Dr. Osman Çetin, Uludağ Ü.S.B.E., Bursa 1991.
  - Albayrak, Kadir, 2034 Nolu Trabzon Şer'iyye Sicil Defterininin (Vr. 70-142 Arası) Değerlendirilmesi, Dan.: Prof. Dr. Mustafa Zeki Terzi, Ondokuz Mayıs Ü.S.B.E., Samsun 1999.
  - Albayrak, Nihat, 42/2034 Nolu Şer'iyye Defterine (Vr. 1-70) Göre Trabzon'un Sosyo-Ekonomik ve Kültürel Yapısı, Dan.: Yrd. Doç. Dr. Kenan Ayar, Ondokuz Mayıs Ü.S.B.E., Samsun 2001.
  - Alemdar, Yusuf, XV.-XVI. Asırlarda İstanbul Daru'l-Kurra'ları, Dan.: Prof. Dr. Sabri Hizmetli, Ankara Ü.S.B.E., Ankara 1996.
  - Altan, İbrahim, İslâm Tarihinde Sicilya Adasınının Yeri, Dan.: Prof. Dr. Mustafa Fayda, Marmara Ü.S.B.E., İstanbul 1993.
  - Altındere, Mehmet, Hz. Muhammed'in Akabe Beyatları, Dan.: Prof. Dr. Mustafa Fayda, Marmara Ü.S.B.E., İstanbul 1989.
  - Altun, İsmail, Mekke Müslümanlarının Habeşistan'a Hicreti, Dan.: Yrd. Doç. Dr. Mustafa Ağırman, Atatürk Ü.S.B.E., Erzurum 1996.
  - Apak, Adem, Hz. Osman Dönemi Emevi İdarecileri, Dan.: Doç. Dr. Hüseyin Algül, Uludağ Ü.S.B.E., Bursa 1995.
  - Apaydın, A. Seyhan, Ayn Ali Efendi'nin "Kavanin-i Al-i Osman Der Hulasa-i Mezamin-i Defter-i Divan"ı, Dan.: Prof. Dr. Ahmet Uğur, Erciyes Ü.S.B.E., Kayseri 1993.
  - Arıcı, Hüseyin, 71 No'lu Şer'iyye Siciline Göre Sinop ve Çevresinde Sosyal Hayat (H. 17 Rebi'u'l-evvel 1270 1 Şevval 1279) (M. 19 Aralık 1853-22 Mart 1863), Dan.: Doç. Dr. Cahit Baltacı, Marmara Ü.S.B.E., İstanbul 1994.
  - Armağan, Bekir, Katip Çelebi ve Tarihçiliği, Dan.: Prof. Dr. Sabri Hizmetli, Ankara Ü.S.B.E., Ankara 1999.
  - Arslan, İhsan, Beşeri ve Siyasi Yönleriyle Hz. Peygamber(s.a.v.)'in Hoşgörüsü, Dan.: Prof. Dr. Ahmet Önkıl, Selçuk Ü.S.B.E., Konya 2000.
  - Arslantaş, Nuh, Emeviler Döneminde Yahudiler, Dan.: Prof. Dr. Mustafa Fayda, Marmara Ü.S.B.E., İstanbul 2001.
  - Askerov, Müşfik, Z. M. Bünyadov'un Hayatı ve Tarihçiliği, Dan.: Prof. Dr. Mehmet Özdemir, Ankara Ü.S.B.E., Ankara 2001.
  - Aslan, Ahmet, Urfa Tarihi (M. 640-1144), Dan.: Yrd. Doç. Dr. A. Vehbi Ecer, Erciyes Ü.S.B.E., Kayseri 1995.
  - Aslan, Halide, Tanzimat'ın İlk Beş Yılında Surre (1839-1844), Dan.: Prof. Dr. Nesimi Yazıcı, Ankara Ü.S.B.E., Ankara 2001.
  - Ata, Ramazan, Türkistan'da Basmacılar Hareketi, Dan.: Doç. Dr. Sebahattin Samur, Erciyes Ü.S.B.E., Kayseri 1995.
  - Ataş, Hacı, Fatih Dönemi İstanbul Medreseleri ve Faaliyetleri, Dan.: Yrd. Doç. Dr. Adem Tutar, Fırat Ü.S.B.E., Elazığ 2001.
  - Atçeken, İsmail Hakkı, Hz. Peygamber'in Yahudilerle Münasebetleri, Dan.: Doç. Dr. Ahmet Önkıl, Selçuk Ü.S.B.E., Konya 1992.
  - Atik, Kayhan, Gazavat-ı Mesleme, Dan.: Yrd. Doç. Dr. A. Vehbi Ecer, Erciyes Ü.S.B.E., Kayseri 1990.

- Avcı, Durmuş Ali, Sa'd b. Ebi Vakkas Hayatı ve Şahsiyeti, Dan.: Prof. Dr. M. Ali Kapar, Selçuk Ü.S.B.E., Konya 1997.
- Avcı, Mehmet, İzmirli Hasan Edib'in "Ziyaü'd-Dehr ve Cılalü'l-Asr" Adlı Eserinin (sayfa: 300-582) Değerlendirilmesi ve Edisyon Kritiği, Dan.: Prof. Dr. Rıza Savaş, Dokuz Eylül Ü.S.B.E., İzmir 2002.
- Avcı, Necati, Tabib Ramazan'ın "Er-Risale El-Fethiyye Es-Süleymaniyye"si, Dan.: Prof. Dr. Hüseyin G. Yurdaydın, Ankara Ü.S.B.E., Ankara 1989.
- Ayar, Ali Rıza, Abdullah b. Zübeyr ve Halifeligi, Dan.: Doç. Dr. M. Orhan Üner, Ondokuz Mayıs Ü.S.B.E., Samsun 1988.
- Ayaz, Fatih Yahya, Bahri Memlûkler Döneminde Haremeyn Hizmetleri, Dan.: Prof. Dr. İsmail Yiğit, Marmara Ü.S.B.E., İstanbul 1998.
- Aycan, İrfan, Hicri İlk Üç Asırda Zübeyri Ailesinin Siyasi ve İlmi Hayattaki Yeri, Dan.: Doç. Dr. Mustafa Fayda, Ankara Ü.S.B.E., Ankara 1984.
- Aydın, Ahmet, Mir Yusuf Tarihi (Metin ve Tahlil), Dan.: Doç. Dr. Ziya Yılmaz, Marmara Ü.S.B.E., İstanbul 2002.
- Aydın, Osman, Ebu Ubeyde b. el-Cerrah, Dan.: Doç. Dr. İsmail Yiğit, Marmara Ü.S.B.E., İstanbul 1994.
- Aydoğan, Muhittin, 91/1 Numaralı Kayseri Şer'iyye Sicili (H. 1094/M.1683) Transkripsiyon ve Değerlendirme, Dan.: Prof. Dr. Ahmet Uğur, Erciyes Ü.S.B.E., Kayseri 2002.
- Ayhün, Erşahin Ahmet, İslâm'ın İlk Yıllarından Emevilerin Sonuna Kadar Deniz Seferleri, Dan.: Prof. Dr. Mustafa Fayda, Marmara Ü.S.B.E., İstanbul 1989.
- Aykon, Necati, Anadolu'da Gerçekleştirilen İlk İslâm Fetihleri (Emevi Dönemi'nin Sonuna Kadar), Dan.: Prof. Dr. Ahmet Önkal, Selçuk Ü.S.B.E., Konya 1994.
- Ayrancı, İlhami, Ahmet Hamdi Akseki: Hayatı, Eserleri ve İslâm Tarihi ile İlgili Çalışmalarının Değerlendirilmesi, Dan.: Doç. Dr. İbrahim Sarıçam, Ankara Ü.S.B.E., Ankara 1997.
- Aytekin, Ülker, Hz. Osman Zamanında Kufe, Dan.: Doç. Dr. İsmail Yiğit, Marmara Ü.S.B.E., İstanbul 1995.
- Ayvaz, Ali, B 220/449 Numaralı Bursa Mahkeme Defteri, Dan.: Prof. Dr. Osman Çetin, Uludağ Ü.S.B.E., Bursa 2001.
- Azimli, Mehmet, Abbasi Dönemi Şii Karakterli İsyenlar (750-1000 Yılları Arası), Dan.: Prof. Dr. İsmet Kayaoğlu, Selçuk Ü.S.B.E., Konya 1994.
- Azizova, Elnure, Kerbelâ Vak'ası, Dan.: Prof. Dr. Mustafa Fayda, Marmara Ü.S.B.E., İstanbul 2001.
- Bacacı, Engin, Abbasi Devleti İlk Dönem Muhalefet Hareketleri (750-843), Dan.: Doç. Dr. Ahmet Lütfi Kazancı, Uludağ Ü.S.B.E., Bursa 1997.
- Bak, Salih Hakkı, Ebu Ubeyde b. el-Cerrah, Dan.: Doç. Dr. Mustafa Zeki Terzi, Ondokuz Mayıs Ü.S.B.E., Samsun 1995.
- Bakır, Abdülhalik, Halifeligi Kadar Hz. Ali, Dan.: Doç. Dr. Mustafa Fayda, Ankara Ü.S.B.E., Ankara 1985.
- Bakır, Yakup, İslâm Dünyasında Vezaret Müessesesinin Doğuşu ve Gelişmesi, Dan.: Doç. Dr. Ziya Kazıcı, Marmara Ü.S.B.E., İstanbul 1992.
- Balcı, Hacer, B 171/347 Nolu Bursa Mahkeme Sicili, Dan.: Doç. Dr. Mefail Hızlı, Uludağ Ü.S.B.E., Bursa 2000.

- Balcı, İsrail, Hz. Ebu Bekir Döneminde Diplomatik Münasebetler ve Andlaşmalar, Dan.: Doç. Dr. Mustafa Zeki Terzi, Ondokuz Mayıs Ü.S.B.E., Samsun 1996.
- Balıkcı, Şükrü, Ubeydullah b. Ziyad Hayatı ve Siyasi Faaliyetleri, Dan.: Doç. Dr. Adnan Demircan, Harran Ü.S.B.E., Şanlıurfa 1999.
- Baloğlu, Mehmet, Sa'd b. Ebi Vakkas, Dan.: Prof. Dr. Mustafa Fayda, Marmara Ü.S.B.E., İstanbul 1990.
- Balta, Fatih, İslâm Tarihinde Tağlib Kabilesi, Dan.: Prof. Dr. İbrahim Sarıçam, Ankara Ü.S.B.E., Ankara 2003.
- Baltacı, Ahmet, Kuteybe b. Müslim ve Türk-Arap Münasebetleri, Dan.: Doç. Dr. M. Ali Kapor, Selçuk Ü.S.B.E., Konya 1995.
- Baltacı, Ayşe Sümeyye, Muğire b. Şu'be'nin İslâm Tarihindeki Yeri, Dan.: Prof. Dr. Ahmet Önkal, Selçuk Ü.S.B.E., Konya 1997.
- Baş, Eyüp, Raşid Halifeler Devri'nde Müslüman-Yahudi İlişkileri, Dan.: Doç. Dr. İrfan Aycan, Ankara Ü.S.B.E., Ankara 1996.
- Başar, F. Betül, Osmanlı Yönetiminde Kudüs, Dan.: Prof. Dr. Bahattin Kök, Atatürk Ü.S.B.E., Erzurum 2003.
- Başıç, Kemal, Osmanlı Devleti'nin Bosna Hersek Müslümanlarıyla Dini İlişkileri (Ayrılıştan 1914'e), Dan.: Prof. Dr. Nesimi Yazıcı, Ankara Ü.S.B.E., Ankara 1999.
- Bayazıt, Ali, Osmanlı-Bizans Münasebetleri (1402-1451), Dan.: Yrd. Doç. Dr. Salih Pay, Uludağ Ü.S.B.E., Bursa 2001.
- Bekar, Mehmet Serdar, Birinci Haçlı Seferi Esnasında İslâm Dünyasının Sosyal Durumu (Suriye), Dan.: Prof. Dr. Ziya Kazıcı, Sakarya Ü.S.B.E., Adapazarı 1997.
- Beki, M. Edip, Osmanlı Devleti'nin İlk Dönemlerinde İdare-Ulema İlişkisi, Dan.: Prof. Dr. Ahmet Uğur, Erciyes Ü.S.B.E., Kayseri 1997.
- Bilgiç, Ahmet, Ebu Müslim Horasani Hayatı ve Şahsiyeti, Dan.: Doç. Dr. Mefail Hızlı, Uludağ Ü.S.B.E., Bursa 1998.
- Binici, Mutlu, Ebu Süfyan b. Harb, Dan.: Prof. Dr. İsmail Yiğit, Marmara Ü.S.B.E., İstanbul 2001.
- Bodur, Erol, Daru'l-Erkam, Dan.: Prof. Dr. Hüseyin Algül, Uludağ Ü.S.B.E., Bursa 1994.
- Bozalı, Osman, Eşter en-Nehai, Dan.: Prof. Dr. İsmail Yiğit, Marmara Ü.S.B.E., İstanbul 2002.
- Bozkurt, Zaika, Yahudi ve Hıristiyan Arapların İslâm Fetihlerine Etkileri, Dan.: Yrd. Doç. Dr. Sıddık Ünal, Fırat Ü.S.B.E., Elazığ 2002.
- Canbey, Özcan, Emeviler Döneminde İslâm Donanması, Dan.: Yrd. Doç. Dr. Hüseyin Algül, Uludağ Ü.S.B.E., Bursa 1986.
- Canpolat, Bilgi, Kur'an-ı Kerim'de Hz. Peygamber'in Savaşları, Dan.: Prof. Dr. Mustafa Fayda, Marmara Ü.S.B.E., İstanbul 1990.
- Cansu, Asiye, Cumhuriyet Dönemi'nde Anadolu'nun İslâmlaşma Süreci ve İhtida Hareketleri, Dan.: Doç. Dr. Osman Çetin, Uludağ Ü.S.B.E., Bursa 1995.
- Çakır, Mustafa, Müslüman Arapların Anadolu'daki Fetih Hareketleri (628-750), Dan.: Yrd. Doç. Dr. A. Vehbi Ecer, Erciyes Ü.S.B.E., Kayseri 1993.
- Çakır, Vural, Hz. Peygamber'den Sonra Yönetim Problemi (Hz. Ebu Bekir Devri), Dan.: Prof. Dr. Hüseyin Algül, Uludağ Ü.S.B.E., Bursa 1993.
- Çalgan, Hazma, XX. Yüzyılda Doğu Türkistan, Dan.: Yrd. Doç. Dr. Ramazan

- Hurç, Fırat Ü.S.B.E., Elazığ 2002.
- Çalık, Ömer Faruk, Havass-ı Refi'a Mahkemesi 325 Nolu Kadı Siciline Göre 1802-1805 Tarihlerinde Eyyüp Kazasında İktisadi ve Sosyal Hayat, Dan.: Prof. Dr. Ziya Kazıcı, Marmara Ü.S.B.E., İstanbul 1996.
  - Çamyar, Selahattin, Ya'kubi ve Tarihçiliği, Dan.: Prof. Dr. Sabri Hizmetli, Ankara Ü.S.B.E., Ankara 1998.
  - Çanakçı, Kahraman, Abdullah b. Zübeyr'in Hilafeti ve Emevilerle Mücadelesi, Dan.: Prof. Dr. Bahattin Kök, Atatürk Ü.S.B.E., Erzurum 1996.
  - Çelik, Esmâ, Tevhid-i Tedrisat Kanunu'na Kadar Türkiye'de Medreseler (1920-1924), Dan.: Prof. Dr. Nesimi Yazıcı, Ankara Ü.S.B.E., Ankara 2000.
  - Çelik, Sezai, Emeviler'de Ticari Hayat, Dan.: Prof. Dr. İrfan Aycan, Ankara Ü.S.B.E., Ankara 2002.
  - Çetin, Şaban, Sicillere Göre Bursa'nın Sosyo-Ekonomik Yapısı (950/1542-1543), Dan.: Doç. Dr. Osman Çetin, Uludağ Ü.S.B.E., Bursa 1995.
  - Çevik, Cevat, Abdulmuttaliboğulları, Dan.: Yrd. Doç. Dr. M. Asım Yediyıldız, Uludağ Ü.S.B.E., Bursa 1997.
  - Çil, Halit, Hz. Ömer Dönemi Ordu ve Ordugahlar, Dan.: Doç. Dr. Mehmet Özdemir, Ankara Ü.S.B.E., Ankara 1999.
  - Çoruh, Seyfullah, İbn-i Hişam'ın Hayatı ve Tarihçiliği, Dan.: Doç. Dr. M. Orhan Üner, Ondokuz Mayıs Ü.S.B.E., Samsun 1995.
  - Çuhadar, İbrahim Hakkı, Sucudi'nin Selim-Namesi, Dan.: Prof. Dr. Ahmet Uğur, Erciyes Ü.S.B.E., Kayseri 1988.
  - Dalkılıç, Mehmet, Samaniler Devleti, Dan.: Prof. Dr. Sebahattin Samur, Erciyes Ü.S.B.E., Kayseri 2002.
  - Delice, Ali, Haccac b. Yusuf'un Hayatı ve Siyasi Faaliyetleri, Dan.: Prof. Dr. Ahmet Önkal, Selçuk Ü.S.B.E., Konya 1995.
  - Demir, Mustafa, Gelibolu Mustafa Ali'nin Fusul-i Hall-ü' Akd ve Usul-i Harc-ü Nakd Adlı Eseri: Edisyon Kritik ve Tahlil, Dan.: Prof. Dr. Mehmet Şeker, Dokuz Eylül Ü.S.B.E., İzmir 1992.
  - Demircan, Adnan, XII. Asra Kadar İslâm Tarihi Literatürü, Dan.: Dr. M. Ali Kapar, Selçuk Ü.S.B.E., Konya 1989.
  - Demirci, Mustafa, Beytül' Hikme Kurumu, Kuruluşu, İşleyişi, Etkileri, Dan.: Prof. Dr. İsmet Kalayoğlu, Selçuk Ü.S.B.E., Konya 1995.
  - Demirel, Ahmet, Emeviler'in Sonuna Kadar San'a Tarihi, Dan.: Prof. Dr. Mustafa Fayda, Marmara Ü.S.B.E., İstanbul 1990.
  - Demirtaş, Funda, Yavuz Sultan Selim (1512-1520) Döneminde Osmanlı Devleti'nde Harp-Sulh ve Menziller, Dan.: Prof. Dr. Şefaettin Severcan, Erciyes Ü.S.B.E., Kayseri 2001.
  - Demiryürek, Rıdvan, Yezid b. Mühelleb ve Emevi Tarihindeki Rolü, Dan.: Prof. Dr. Ahmet Önkal, Selçuk Ü.S.B.E., Konya 1996.
  - Dilekçi, Fatih, Cizyedarzade Ahmed Bahaüddin Efendi ve "Fetihname"si, Dan.: Prof. Dr. Osman Çetin, Uludağ Ü.S.B.E., Bursa 2003.
  - Doğan, Mehmet, Çerkesler Katibi Yusuf'un Selim-Name'sinin Mukayeseli Metin Tenkidi ve Değerlendirilmesi, Dan.: Doç. Dr. İbrahim Sarıçam, Ankara Ü.S.B.E., Ankara 1997.
  - Doğan, Osman, Abbasi Devleti'ne Zemin Hazırlayan Siyasi Faktörler, Dan.: Doç.

- Dr. Ahmet Lütfi Kazancı, Uludağ Ü.S.B.E., Bursa 1997.
- Doğuş, Necati, Arşiv Belgeleri Işığında XIX. yy.'da Dini Bayramlar, Dan.: Doç. Dr. Ziya Yılmaz, Marmara Ü.S.B.E., İstanbul 2001.
  - Durak, Harun, 15. Yüzyıl Osmanlı Tarihlerinde Çanakkale Yöresi ve Türkler, Dan.: Doç. Dr. Ahmet Güner, Dokuz Eylül Ü.S.B.E., İzmir 2002.
  - Duru, Muhammet, Kadı Ebu Bekir İbn Arabi'nin Tarihçiliği ve "El-Avasım mine'l-Kavasım"ın Tahlili Değerlendirmesi, Dan.: Prof. Dr. Şefaettin Severcan, Erciyes Ü.S.B.E., Kayseri 2002.
  - Ekinci, Müşerref, Yusuf bin Taşin Döneminde Murabıtlar Devleti, Dan.: Doç. Dr. Mehmet Özdemir, Ankara Ü.S.B.E., Ankara 1997.
  - Ekmekçi, Fikret, Osmanlı Mahkeme Kayıtları (Şer'iyeye Sicilleri) 1788 Nolu Deftere Göre Samsun, Dan.: Prof. Dr. Osman Zümrüt, Ondokuz Mayıs Ü.S.B.E., Samsun 1999.
  - Elmas, Ahmet, Osmanlı Dönemi Mahkeme Kayıtları (Samsun Şer'iyeye Sicilleri) 1769 Nolu Deftere Göre Yöre Araştırması, Dan.: Prof. Dr. Osman Zümrüt, Ondokuz Mayıs Ü.S.B.E., Samsun 2000.
  - Elver, Remzi, Karaman Müzesi 451 Numarada Kayıtlı Anonim Fütüvvetname Üzerinde Bir İnceleme, Dan.: Prof. Dr. İsmet Kayaoğlu, Selçuk Ü.S.B.E., Konya 1997.
  - Eraslan, Sadık, Şeyhülİslamlık Kurumu ve Ceride-i İlmiye, Dan.: Doç. Dr. Nesimi Yazıcı, Ankara Ü.S.B.E., Ankara 1989.
  - Erdem, Gazi, Me'mun Döneminde İlmi Hayat, Dan.: Doç. Dr. Ahmet Lütfi Kazancı, Uludağ Ü.S.B.E., Bursa 1997.
  - Erdemir, Lokman, 17. ve 18. Yüzyıllarda Osmanlı Devleti'nde Islahat ve Yenileşme Faaliyetleri, Dan.: Prof. Dr. Cahit Baltacı, Marmara Ü.S.B.E., İstanbul 2001.
  - Ergezen, Ömer Faruk, I. Abdurrahman ve Endülüs Emevi Devletinin Kuruluşu, Dan.: Prof. Dr. Hüseyin Algül, Uludağ Ü.S.B.E., Bursa 1988.
  - Ergin, Abdullah, Diyarbakırlı Sait Paşa'nın Hayatı, Eserleri ve Tarihçiliği, Dan.: Yrd. Doç. Dr. Abdurrahman Acar, Dicle Ü.S.B.E., Diyarbakır 2001.
  - Ergun, Hatice Kübra, Abbasi Başşehri Samerra ve Abbasi Tarihinde Samerra Dönemi, Dan.: Doç. Dr. Ahmet Turan Yüksel, Selçuk Ü.S.B.E., Konya 2002.
  - Erkan, Nevzat, Celalzade Salih ve Tarihi Mısr-ı Cedid Adlı Eseri (Edisyon kritik), Dan.: Prof. Dr. Ziya Kazıcı, Marmara Ü.S.B.E., İstanbul 2002.
  - Erkoçoğlu, Fatih, Başlangıçtan Emevilerin Sonuna Kadar İmar Faaliyetleri, Dan.: Prof. Dr. Sabri Hizmetli, Ankara Ü.S.B.E., Ankara 1999.
  - Erol, Ayşe, Birinci Devre Türkiye Büyük Millet Meclisi Zabıtlarında Dini Konular Üzerine Verilen Teklifler ve Alınan Kararlar (Nisan 1920-Nisan 1923), Dan.: Prof. Dr. Ahmet Uğur, Ankara Ü.S.B.E., Ankara 1986.
  - Ertuğrul, Ali, Kaynakları Bağlamında Nizamü'l-Mülk'ün Siyaset-Namesi'nde Geçen Önemli Kişiler, Dan.: Doç. Dr. Rıza Savaş, Dokuz Eylül Ü.S.B.E., İzmir 1999.
  - Eser, Mithat, Hz. Peygamber Döneminde Beşeri Yönleri ile Ashabın Konumu, Dan.: Prof. Dr. Ahmet Önkal, Selçuk Ü.S.B.E., Konya 2001.
  - Eşit, Süleyman, Osmanlı Dönemi Mahkeme Kayıtları Trabzon Şer'iyeye Sicilleri 42/2079 (1322-1325) Nolu Deftere Göre Yöre Araştırması, Dan.: Prof. Dr. Osman Zümrüt, Ondokuz Mayıs Ü.S.B.E., Samsun 1998.

- Fidan, M. Akif, Emevi Halifelerinden Yezid b. Abdülmelik ve Dönemi (IX. Emevi Halifesi), Dan.: Doç. Dr. İrfan Aycan, Ankara Ü.S.B.E., Ankara 2000.
- Genç. Süleyman, İbn Sa'd'ın Hayatı ve Eserleri, Dan.: Prof. Dr. Ethem Ruhi Fıçlalı, Dokuz Eylül Ü.S.B.E., İzmir 1987.
- Gençay, Osman, Abbas b. Abdilmuttalib ve İslâm Tarihindeki Yeri, Dan.: Prof. Dr. Ahmet Önkal, Selçuk Ü.S.B.E., Konya 2003.
- Göçer, Fatma, II. Abdülhamit Döneminde Bir İlane Örneği: 1897-1898 Yılı Şehit Çocukları ve Malül Gazileri İlanesi, Dan.: Prof. Dr. Nesimi Yazıcı, Ankara Ü.S.B.E., Ankara 2003
- Gökçe, Arif, Abdullah b. ez-Zübeyr ve İdaresi, Dan.: Doç. Dr. Hüseyin Algül, Uludağ Ü.S.B.E., Bursa 1991.
- Görgülü, Ferah, Selçuklular Zamanında Göller Bölgesinin Siyasi, Sosyal, İktisadi, Dini ve Kültürel Durumu, Dan.: Doç. Dr. İsmail Hakkı Göksoy, Süleyman Demirel Ü.S.B.E., Isparta 2000.
- Gurbanov, Abbas, Azerbaycan'da Şeyhülİslamlık, Dan.: Prof. Dr. Ziya Kazıcı, Marmara Ü.S.B.E., İstanbul 2001.
- Güler, Musa, Muaz bin Cebel Hayatı, Kişiliği ve İslâm Tarihi ve Kültüründeki Yeri, Dan.: Yrd. Doç. Dr. Abdurrahman Acar, Dicle Ü.S.B.E., Diyarbakır 2001.
- Güler, Mustafa, Yavuz Sultan Selim'in Mısır Seferi, Dan.: Prof. Dr. Ziya Kazıcı, Marmara Ü.S.B.E., İstanbul 1994.
- Güler, Rahmi, Tanzimat Dönemi Osmanlı Dış Politikası, Dan.: Doç. Dr. Mefail Hızlı, Uludağ Ü.S.B.E., Bursa 1999.
- Gümüş, Nebi, Osmanlı Devletinin Gürcistan Siyaseti (1808-1839), Dan.: Prof. Dr. Hulusi Yavuz, Marmara Ü.S.B.E., İstanbul 1993.
- Günal, Mustafa, Hz. Ali Döneminde İç Karışıklıklar, Dan.: Prof. Dr. Mustafa Fayda, Marmara Ü.S.B.E., İstanbul 1997.
- Gündal, Mustafa, Lala Mustafa Paşa Vakfiyesi'nin Değerlendirilmesi, Dan.: Prof. Dr. İsmet Kayaoğlu, Selçuk Ü.S.B.E., Konya 2001.
- Gündüz, Hacer, 1980 Sonrası; Balkanlarda Tito Sonrası Yugoslavya'da Milliyetçilik ve Milliyetçiliğin Gelişimi, Dan.: Doç. Dr. Ali Yılmaz, Sakarya Ü.S.B.E., Adapazarı 1996.
- Güner, Ahmet, Hz. Peygamber Devrinde Mescidler, Dan.: Prof. Dr. Ethem Ruhi Fıçlalı, Dokuz Eylül Ü.S.B.E., İzmir 1986.
- Güneş, Hüseyin, Amr b. el-As ve Mısır Valiliği, Dan.: Doç. Dr. Mustafa Zeki Terzi, Ondokuz Mayıs Ü.S.B.E., Samsun 1992.
- Güneş, İsmail, Hz. Peygamber Döneminde Askeri Teşkilat, Dan.: Doç. Dr. Ahmet Önkal, Selçuk Ü.S.B.E., Konya 1991.
- Güney, İmdat, Osmanlı Dönemi Mahkeme Kayıtları (Trabzon Şer'iyye Sicilleri) 42/2081 Nolu Deftere Göre Yöre Araştırması, Dan.: Prof. Dr. Osman Zümrüt, Ondokuz Mayıs Ü.S.B.E., Samsun 1998.
- Güney, Muhittin, Hilafetine Kadar Ömer bin Hattab, Dan.: Doç. Dr. İbrahim Sarıçam, Ankara Ü.S.B.E., Ankara 2001
- Gür, İlhan, Adalar Mahkemesi 7. Nolu Şer'iyye Siciline Göre Adalar'da Hayat, Dan.: Prof. Dr. Ziya Kazıcı, Marmara Ü.S.B.E., İstanbul 1995.
- Gürel, Berna, 66 Numaralı Davutpaşa Kadılığı Defterine Göre Bölgenin Ekonomik ve Sosyal Durumu, Dan.: Prof. Dr. Ziya Kazıcı, Marmara Ü.S.B.E., İstanbul

2002.

- Gürlevik, Yılmaz, Peygamberimizin Amcalarından Hz. Abbas b. Abdulmuttalib'in Hayatı, Dan.: Yrd. Doç. Dr. Ünal Kılıç, Cumhuriyet Ü.S.B.E., Sivas 2001.
- Güzel, Ahmet, Hulefa-i Raşidin Döneminde İdari Yapı, Dan.: Doç. Dr. M. Ali Kapar, Selçuk Ü.S.B.E., Konya 1996.
- Harbi, Osman, Ömer b. Abdülaziz'in Devlet İdaresi, Dan.: Prof. Dr. Ali Yılmaz, Sakarya Ü.S.B.E., Adapazarı 1997.
- Hatalmış, Ali, Mes'udi ve Tarihçiliği, Dan.: Doç. Dr. İrfan Aycan, Ankara Ü.S.B.E., Ankara 1998.
- Hızlı, Mefail, XVI. Asır Bursa Medreseleri, Dan.: Yrd. Doç. Dr. Osman Çetin, Uludağ Ü.S.B.E., Bursa 1986.
- Hurç, Ramazan, Abdullah b. Zübeyr ve Zamanı, Dan.: Yrd. Doç. Dr. A. Vehbi Ecer, Erciyes Ü.S.B.E., Kayseri 1991.
- Ilıca, Ali, Çorum Vakıfları, Dan.: Prof. Dr. Hüseyin Algül, Uludağ Üniversitesi Bilimler Enstitüsü, Bursa 2001.
- İrmak, Ali, Osmangazi ve Orhangazi Devri Osmanlı-Bizans Münasebetleri, Dan.: Doç. Dr. Hüseyin Algül, Uludağ Ü.S.B.E., Bursa 1994.
- Işılak, Fatma Hatice, İslâm Öncesi Mekke'nin Siyasi Yapısı, Dan.: Yrd. Doç. Dr. İsmail Safa Üstün, Marmara Ü.S.B.E., İstanbul 1995.
- İlhan, Sinan, Kuruluşundan Günümüze Kadar İsrail'de Müslümanların Durumu, Dan.: Prof. Dr. Sabri Hizmetli, Ankara Ü.S.B.E., Ankara 1998.
- İlliye, Murat, 1873-1924 Döneminde Türkistan Türkmenlerinde Siyasi, Sosyal ve Kültürel Hayat, Dan.: Doç. Dr. Seyfettin Erşahin, Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara 2003.
- İnal, İbrahim Hakkı, Mustafa Safi ve Vesiletü'l-Vusul İla Muhabbeti'r-Resul Adlı Risalesi-(Edisyon Kritik), Dan.: Doç. Dr. Ziya Kazıcı, Marmara Ü.S.B.E., İstanbul 1993.
- İpek, Ali, Hz. Osman Zamanında İran Fetihleri, Dan.: Prof. Dr. Mustafa Fayda, Marmara Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü, İstanbul 1993.
- İslamoğlu, Niyazi, Velid b. Abdümelik ve Dönemi, Dan.: Doç. Dr. Adnan Demircan, Harran Ü.S.B.E., Şanlıurfa 1999.
- İslamova, Vusale, VII.-X. yüzyıllarda Azerbaycan ve Kafkasya'da İslâmiyet, Dan.: Prof. Dr. Mehmet Şeker, Dokuz Eylül Ü.S.B.E., İzmir 2000.
- Jusubaliev, Ali, Fergana Bölgesine İslâmiyetin Girişi ve Yayılışı, Dan.: Prof. Dr. Mehmet Özdemir, Ankara Ü.S.B.E., Ankara 2001.
- Kahyaoğlu, M. Tayyip, Üsâme b. Zeyd, Hayatı ve Şahsiyeti, Dan.: Prof. Dr. M. Ali Kapar, Selçuk Ü.S.B.E., Konya 2001.
- Kalemci, İsmail, Mevlana'nın Divanı Kebir'indeki Büyük Tarihi Olaylar ve Yorumları, Dan.: Prof. Dr. İsmet Kayaoğlu, Selçuk Ü.S.B.E., Konya 1990.
- Kan, Kadir, Abbasi Halifesi Vasık ve Dönemi, Dan.: Prof. Dr. Hüseyin Algül, Uludağ Ü.S.B.E., Bursa 2003.
- Kandemir, Zeki, Ebu Musa el-Eş'ari Hayatı ve Kişiliği, Dan.: Prof. Dr. Sabri Hizmetli, Ankara Ü.S.B.E., Ankara 1998.
- Kapanşahin, Muhittin, Mehmed Efendi ve İbtihacü't-Tevarih Adlı Eserinin Transkripsiyonu ve Değerlendirilmesi, Dan.: Doç. Dr. Şefaettin Severcan, Erciyes Ü.S.B.E., Kayseri 1998.

- Kara, Cahid, İslâm Öncesinden Emevilerin Sonuna Kadar Kelb Kabilesi, Dan.: Prof. Dr. İrfan Aycan, Ankara Ü.S.B.E., Ankara 2001.
- Kara, Seyfullah, Hz. Peygamber (S. A. V.) Döneminde Gençlik, Dan.: Prof. Dr. Bahattin Kök, Atatürk Ü.S.B.E., Erzurum 1996.
- Karaca, Şevket, Türk ve İslâm Kültüründe At ve Ata Binicilik, Dan.: Prof. Dr. İsmet Kayaoğlu, Selçuk Ü.S.B.E., Konya 1999.
- Karakuş, Nadir, Hz. Ömer ve Devlet İdaresi, Yrd. Doç. Dr. M. Ali Kapar, Selçuk Ü.S.B.E., Konya 1990.
- Karataş, Ali İhsan, 16. Yüzyılda Bursa'da Yaygın Olan Kitaplar, Dan.: Doç. Dr. Osman Çetin, Uludağ Ü.S.B.E., Bursa 1995.
- Kavurmacıoğlu, Ahmet, Mehmed Efendi ve "İbtihacü't-Tevarih" Adlı Eserinin Transkripsiyonu ve Değerlendirilmesi (II. cilt), Dan.: Doç. Dr. Sebahattin Samur, Erciyes Ü.S.B.E., Kayseri 2000.
- Kaya, Ahmet, Vakidi'nin Hayatı ve Tarihçiliği, Dan.: Prof. Dr. M. Zeki Terzi, Ondokuz Mayıs Ü.S.B.E., Samsun 1998.
- Kaymakçı, Salih, Tarık b. Ziyad Hayatı ve Şahsiyeti, Dan.: Doç. Dr. Ahmet Turan Yüksel, Selçuk Ü.S.B.E., Konya 2000.
- Kazancıoğlu, Habibe, Osmanlı Arşiv Belgeleri Işığında Malatya, Dan.: Prof. Dr. Ziya Kazıcı, Marmara Ü.S.B.E., İstanbul 2001.
- Kelpetin, Mahmut, İbn A'sem el-Kufi'nin (ö. 320/932'den sonra) Kitabü'l-Fütuh'unda Hz. Ebu Bekir Dönemi, Dan.: Prof. Dr. Mustafa Fayda, Marmara Ü.S.B.E., İstanbul 2002.
- Kemer, Osman, Şehabettin Mercani ve Müstefadu'l-Ahbar'ı, Dan.: Prof. Dr. Sabri Hizmetli, Ankara Ü.S.B.E., Ankara 1995.
- Keskin, Hasan, Hz. Osman'ın Devlet Politikası ve Valileri, Dan.: Yrd. Doç. Dr. Sıddık Ünal, Fırat Ü.S.B.E., Elazığ 2001.
- Kılıç, Belgüzar, Osmanlı Devleti ile Türkistan Hanlıkları Arasındaki İlişkiler (1500-1598), Dan.: Yrd. Doç. Dr. Sebahattin Samur, Erciyes Ü.S.B.E., Kayseri 1993.
- Kılıç, Ünal, Mervan b. el-Hakem, Dan.: Prof. Dr. Ziya Kazıcı, Marmara Ü.S.B.E., İstanbul 1995.
- Kırmızıgül, Mustafa, 6/702 Numaralı Şer'iyye Mahkemesi Sicil İlamları, Dan.: Yrd. Doç. Dr. Sıddık Ünal, Fırat Ü.S.B.E., Elazığ 2002.
- Kilani, Tuati, II. Abdülhamid Döneminde Trablusgarp Vilayeti ve Mehmed Kamil Paşa Layihası, Dan.: Doç. Dr. Nesimi Yazıcı, Ankara Ü.S.B.E., Ankara 1990.
- Koç, Osman, Gaza-name-i Cezzar Gazi el-Hacı Ahmed Paşa, Dan.: Prof. Dr. Ahmet Uğur, Erciyes Ü.S.B.E., Kayseri 1992.
- Koday, Arif, Osmanlı Ordu Teşkilatında Akıncı Ocağı, Dan.: Yrd. Doç. Dr. Adem Tutar, Fırat Ü.S.B.E., Elazığ 2001.
- Konuk, Hızma, Vani Mehmed Efendi'nin Münşe'at'ı, Dan.: Prof. Dr. Şefaettin Severcan, Erciyes Ü.S.B.E., Kayseri 2001.
- Koral, Aydın, 1888-1889 (H.1306-1307) Yılları Arasında İstanbul'da Sosyal ve Hukuki Durum, Dan.: Prof. Dr. Ziya Kazıcı, Sakarya Ü.S.B.E., Adapazarı 1997.
- Korkmaz, Erdal, Hz. Osman'ın Dahili Siyaseti, Dan.: Yrd. Doç. Dr. M. Hanefi Palabıyık, Atatürk Ü.S.B.E., Erzurum 2003.
- Korkmaz, Mehmet, Ebu Ubeyde b. Cerrah Hayatı ve Şahsiyeti, Dan.: Doç. Dr. M.

- Ali Kapar, Selçuk Ü.S.B.E., Konya 1997.
- Korkmaz, Seyfullah, Tuğrul Bey Zamanında Selçuklu-İslâm Dünyası İlişkileri, Dan.: Yrd. Doç. Dr. A. Vehbi Ecer, Erciyes Ü.S.B.E., Kayseri 1991.
  - Kozan, Ali, Şeyh Bedreddin: Hayatı, İsyân Hadisesi ve Varîdat'ın Metin Kritiği, Dan.: Prof. Dr. Sebahattin Samur, Erciyes Ü.S.B.E., Kayseri 2003.
  - Kökoğlu, Ali, Kemal Paşa-zadenin Selim-namesi, Dan.: Prof. Dr. Ahmet Uğur, Erciyes Ü.S.B.E., Kayseri 1994.
  - Köksal, Mustafa Kemal, Fatımi Devleti'nin Kuruluşu, Dan.: Prof. Dr. Mustafa Fayda, Marmara Ü.S.B.E., İstanbul 1989.
  - Kömürcü, Halime, Abdullah b. Amir Hayatı ve Şahsiyeti, Dan.: Doç. Dr. Ahmet Turan Yüksel, Selçuk Ü.S.B.E., Konya 1999.
  - Köse, Feyza Betül, Osmanlı Yönetiminde Kudüs, Atatürk Üniversitesi, Dan.: Prof. Dr. Bahattin Kök, Atatürk Ü.S.B.E., Erzurum 2003.
  - Kurt, Eyüp, Hz. Peygamber Devrinde Danışma Meclisi (Şura), Dan.: Prof. Dr. Mehmet Şeker, Dokuz Eylül Ü.S.B.E., İzmir 2000.
  - Kurt, Hasan, Taberi'nin Hayatı ve Tarihçiliği, Dan.: Dan.: Doç. Dr. M. Orhan Üner, Ondokuz Mayıs Ü.S.B.E., Samsun 1991.
  - Kurtulmuş, Bahattin, İznik 36 Nolu Şer'iyye Sicil Defterine Göre İznik'te Sosyal Hayat, Dan.: Prof. Dr. Ziya Kazıcı, Sakarya Ü.S.B.E., Adapazarı 1998.
  - Küçükaşçı, Mustafa Sabri, Emeviler Döneminde Medine (41-132/661-750), Dan.: Mustafa Fayda, Marmara Ü.S.B.E., İstanbul 1993.
  - Küçükçopur, Hasan, İslâm Tarihinde Hanifler, Dan.: Yrd. Doç. Dr. İbrahim Ceylan, Selçuk Ü.S.B.E., Konya 1988.
  - Küçükosmanoğlu, Mustafa, Hz. Muhammed Zamanında Zanaatlar, Dan.: Doç. Dr. Ahmet Önkal, Selçuk Ü.S.B.E., Konya 1989.
  - Mahmudov, Elşad, İslâm Tarihi Kaynaklarına Göre Halifelik ve Hz. Ebu Bekir'in Halife Seçilmesi, Dan.: Prof. Dr. Sabri Hizmetli, Ankara Ü.S.B.E., Ankara 1999.
  - Mavi, Mustafa, Asr-ı Saadette Şura Uygulamaları ve Şuranın Fonksiyonları, Dan.: Prof. Dr. Sabri Hizmetli, Ankara Ü.S.B.E., Ankara 2001.
  - Maydaer, Saadet, Şer'iyye Sicillerine Göre Bursa'da Kadın (1575-1600), Dan.: Prof. Dr. Osman Çetin, Uludağ Ü.S.B.E., Bursa 2002.
  - Mazak, Ali, Emeviler'in Sonuna Kadar Kudüs ve Filistin, Dan.: Mustafa Fayda, Marmara Ü.S.B.E., İstanbul 1989.
  - Mercan, Halil, Teşrifatizade Mehmed Efendi'nin Defter'i Teşrifatı (Transkripsiyonu ve Değerlendirmesi), Dan.: Doç. Dr. Sebahattin Samur, Erciyes Ü.S.B.E., Kayseri 1996.
  - Mısırlı, Murat, Hz. Ömer Devrinde Maliye Teşkilatı, Doç. Dr. Nahide Bozkurt, Ankara Ü.S.B.E., Ankara 2001.
  - Mutaf, Abdülmecid, Osmanlı Arşiv Belgelerine Göre Şura-yı Devlet(1868-1922)/(1284-1341), Dan.: Prof. Dr. Mehmet Şeker, Dokuz Eylül Ü.S.B.E., İzmir 1997.
  - Nural, Selami, Kanuni Sultan Süleyman Dönemi Osmanlı Devleti'nin Bahriye Teşkilatı, Dan.: Yrd. Doç. Dr. Sıddık Ünal, Fırat Ü.S.B.E., Elazığ 2002.
  - Ocak, Mehmet Masum, Manisa Kadılığı 189 No'lu Şeriye Sicili Defterine Göre Manisa'nın Sosyal ve İktisadi Durumu, Dan.: Prof. Dr. Mehmet Şeker, Dokuz Eylül Ü.S.B.E., İzmir 1997.

- Odabaşı, Fatma, Emeviler Döneminde Mühellebiler Ailesi, Dan.: Doç. Dr. İsmail Yiğit, Marmara Ü.S.B.E., İstanbul 1993.
- Okuyan, Abdurrahman, 1772 Nolu Samsun Şer'iyeye Defterinin Değerlendirilmesi, Dan.: Prof. Dr. Osman Zümrüt, Ondokuz Mayıs Ü.S.B.E., Samsun 1998.
- Ongunyurt, Erol, Süleyman b. Abdülmelik ve Zamanı (96-99/715-717), Dan.: Prof. Dr. İsmail Yiğit, Marmara Ü.S.B.E., İstanbul 2001.
- Ortakaya, Mehmet, İslâm Öncesi Hicaz Bölgesi Araplarının Din Anlayışları, Dan.: Prof. Dr. Sabri Hizmetli, Ankara Ü.S.B.E., Ankara 1995.
- Oruçoğlu, İlhami, XV. ve XVI. Yüzyıllarda Anadolu'da Yaygın Olan Türkçe Kitaplar, Dan.: Prof. Dr. Osman Çetin, Uludağ Ü.S.B.E., Bursa 2000.
- Öcalan, Hasan Basri, B 97/302 nolu Bursa Şer'iyeye Siciline Göre Bursa'da Hayat (Sosyal ve Dini), Dan.: Doç. Dr. Ziya Kazıcı, Marmara Ü.S.B.E., İstanbul 1992.
- Ördemci, Mehmet, Abdurreşid İbrahim ve "Çoban Yıldızı", Dan.: Prof. Dr. Sabri Hizmetli, Ankara Ü.S.B.E., Ankara 1997.
- Öz, Asım, Amr b. As Hayatı ve Şahsiyeti, Dan.: Prof. Dr. Sabri Hizmetli, Ankara Ü.S.B.E., Ankara 1995.
- Öz, Şaban, Hz. Peygamber'in Siretiyle İlgili Mevzu Haberlerin Tarihi Değeri, Dan.: Prof. Dr. Sabri Hizmetli, Ankara Ü.S.B.E., Ankara 1999.
- Özdemir, Mehmet Nadir, Abbasi Halifeleri ile Büyük Selçuklu Sultanları Arasındaki Münasebetler, Dan.: Prof. Dr. Ahmet Önkal, Selçuk Ü.S.B.E., Konya 1998.
- Özdemir, Serdar, Hz. Peygamber'in Seriyeleri, Dan.: Prof. Dr. Ziya Kazıcı, Sakarya Ü.S.B.E., Adapazarı 1996.
- Özer, Hüsnü, İbn Kuteybe'nin Tarihçiliği, Dan.: Doç. Dr. İbrahim Sarıçam, Ankara Ü.S.B.E., Ankara 1997.
- Özkader, Cengiz, Sa'd b. Ebi Vakkas -Hayatı ve Şahsiyeti-, Dan.: Ahmet Lütfi Kazancı, Uludağ Ü.S.B.E., Bursa 1996.
- Özkan, Aziz, Raşid Halifeler Devrinde İslâm Hıristiyan Münasebetleri, Dan.: Prof. Dr. Sabri Hizmetli, Ankara Ü.S.B.E., Ankara 1994.
- Özkan, Gökçe, İstanbul Bab Mahkemesi 149 No'lu Şer'iyeye Siciline Göre İstanbul'da Sosyal Hayat, Dan.: Prof. Dr. Ziya Yılmaz, Marmara Ü.S.B.E., İstanbul 2003.
- Özkan, Mustafa, Medine Vesikası, Dan.: Prof. Dr. İrfan Aycan, Ankara Ü.S.B.E., Ankara 2002.
- Özkaya, Süleyman, Osmanlı Arşiv Belgelerine Göre Bahailik Hareketi, Dan.: Prof. Dr. Mehmet Şeker, Dokuz Eylül Ü.S.B.E., İzmir 1997.
- Özkuyumcu, Nadir, Hz. Peygamber Devrinde Yahudilere Karşı Gündülen Siyaset, Dan.: Prof. Dr. Ethem Ruhi Fiğlalı, Dokuz Eylül Ü.S.B.E., İzmir 1985.
- Özlü, Abuzer Serdar, Asr-ı Saadette İç Güvenlik Meselesi, Dan.: Prof. Dr. Sabri Hizmetli, Ankara Ü.S.B.E., Ankara 1995.
- Öztürk, Levent, Hz. Muhammed'in Habeşistan'la Münasebetleri, Dan.: Prof. Dr. Mustafa Fayda, Marmara Ü.S.B.E., İstanbul 1988.
- Öztürk, Mehmet, 1878'den Günümüze Kıbrıs Türk Toplumunun Dini Hayatı, Dan.: Doç. Dr. İrfan Aycan, Ankara Ü.S.B.E., Ankara 1996.
- Özlükü, Selma, 1876 Softalar İsyanı, Osmanlı Tarihindeki Yeri ve Önemi, Dan.: Doç. Dr. Ahmet Turan Yüksel, Selçuk Ü.S.B.E., Konya 2000.
- Paça, Hüseyin, Abdurrahman b. Muhammed b. Eş'as ve İsyanı, Dan.: Prof. Dr.

- İsmail Yiğit, Marmara Ü.S.B.E., İstanbul 2002.
- Palabıyık, Muhammet Hanefi, *İslâm Devletlerinde Emniyet Teşkilatı (Asr-ı Saadet, Hulafa-yı Raşidin, Emeviler ve Abbasiler Devri)*, Dan.: Prof. Dr. Asri Çubukçu, Atatürk Ü.S.B.E., Erzurum 1991.
  - Papatya, Yusuf, *İslâm'ın İlk Döneminde Savaş ile İlgili Uygulamalar*, Dan.: Doç. Dr. Sebahattin Samur, Erciyes Ü.S.B.E., Kayseri 1997.
  - Pay, Salih, *1069-1070/1659-1660 Tarihli Bursa Şer'iyye Sicili (Analiz ve Değerlendirme)*, Dan.: Yrd. Doç. Dr. Osman Çetin, Uludağ Ü.S.B.E., Bursa 1987.
  - Pınarbaşı, Bekir, *Vakıdı Hayatı ve Tarihçiliği*, Dan.: Prof. Dr. Sabri Hizmetli, Ankara Ü.S.B.E., Ankara 1995.
  - Pırlanta, İsmail, *Babür Şah ve Babürlü Devleti'nin Kuruluşu*, Dan.: Prof. Dr. Sebahattin Samur, Erciyes Ü.S.B.E., Kayseri 2001.
  - Polat, Selma, *Mustafa Asım Köksal'ın Hayatı, Eserleri ve Tarihçiliği*, Dan.: Prof. Dr. Mehmet Özdemir, Ankara Ü.S.B.E., Ankara 2001.
  - Poş, Abdullah, *Şer'iyye Sicillerine Göre Tarsus (1305-1315/1887-1897)*, Dan.: Yrd. Doç. Dr. M. Asım Yediyıldız, Uludağ Ü.S.B.E., Bursa 2003.
  - Sağır, Abdullah, *Abbasi Döneminde Zenci Hareketi (255-270/869-883)*, Dan.: Prof. Dr. Mustafa Fayda, Marmara Ü.S.B.E., İstanbul 2001.
  - Sarıaltın, Ekrem, *Sultan III. Murad'ın Kızı Fatma Sultan Vakfiyesinin Metni ve Transkripsiyonu*, Dan.: Doç. Dr. Ahmet Önkal, Selçuk Ü.S.B.E., Konya 1990.
  - Sarıbaşı, Mustafa, *Hasan Kafi Akhisari'nin "Usulü'l-Hikem Fi Nizami'l-Alem" Adlı Eseri Üzerinde Bir Tetkik*, Dan.: Prof. Dr. İsmet Kayaoğlu, Selçuk Ü.S.B.E., Konya 1989.
  - Sarıtaş, Adem, *Ebu Zer el-Ğifari Hayatı ve Şahsiyeti*, Dan.: Prof. Dr. M. Ali Karpaz, Selçuk Ü.S.B.E., Konya 1997.
  - Savaş, Rıza, *Emeviler'de İktidarı*, Dan.: Prof. Dr. Ethem Ruhi Fıçlalı, Dokuz Eylül Ü.S.B.E., İzmir 1985.
  - Saygın, Ertan, *Zonguldak 1288-1289 Yıllarına Ait Şer'iyye Sicil Defteri*, Yer Nu: 42/2160, Dan.: Prof. Dr. Mehmet Şeker, Dokuz Eylül Ü.S.B.E., İzmir 2002.
  - Severcan, Şefaattin, *Keşfi'nin Selim-Namesi*, Dan.: Prof. Dr. Ahmet Uğur, Erciyes Ü.S.B.E., Kayseri 1988.
  - Sezen, Gülsüm, *Cahiliye Devrinden Emevilerin Sonuna Kadar Müslümanlarda Tıbbi Gelişmeler*, Dan.: Doç. Dr. İrfan Aycan, Ankara Ü.S.B.E., Ankara 1997.
  - Sezikli, Ahmet, *İslâm Toplumunun Teşekkülünde Medine Döneminde Hz. Peygamber'in Karşılaştığı Engeller*, Dan.: Doç. Dr. Hüseyin Aydın, Uludağ Ü.S.B.E., Bursa 1984.
  - Soltayev, Zelimhan, *Kuzey Kafkasyada Sufi Hareketleri (1775-1859)*, Dan.: Doç. Dr. Seyfettin Erşahin, Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara 2003.
  - Söylemez, Mahfuz, *Kuruluşundan Emevilerin Başlangıcına Kadar Kufe Şehrinin Siyasi Tarihi*, Dan.: Doç. Dr. İrfan Aycan, Ankara Ü.S.B.E., Ankara 1995.
  - Söylemez, Neşe, *Zeyd bin Harise ve Ailesi*, Dan.: Yrd. Doç. Dr. Ramazan Hurç, Fırat Ü.S.B.E., Elazığ 2001.
  - Şahin, Hacı, *II. Selim'in Konya İmareti Vakfiyesi*, Dan.: Prof. Dr. İsmet Kayaoğlu, Selçuk Ü.S.B.E., Konya 2002.
  - Şahin, Mustafa, *H. Ömer Döneminde Şura "Danışma Meclisi"*, Dan.: Prof. Dr. Ahmet Lütfi Kazancı, Uludağ Ü.S.B.E., Bursa 2002.

- Şahin, Nihal, Abbasi Devleti'nin Kuruluş Safhasında Abbasoğlu-Alioğlu İlişkileri, Dan.: Doç. Dr. İsmail Yiğit, Marmara Ü.S.B.E., İstanbul 1996.
- Şeker, Dursun Ali, Hz. Osman Döneminde Devlet Yapısı ve Sosyal Hayat, Dan.: Doç. Dr. Adnan Demircan, Harran Ü.S.B.E., Şanlıurfa 1998.
- Şen, Mehmet Emin, Kitabü'l-Bustan Fi Ba'zı Ahbari Al-i Osman Çeviri, Tanıtım ve Değerlendirme, Dan.: Prof. Dr. İsmet Kayaoğlu, Selçuk Ü.S.B.E., Konya 2000.
- Şerif, Mehmet, Anadolu Selçuklu Dönemi İlmî Faaliyetleri ve Bu Faaliyetlerin Osmanlı Kuruluş Dönemi İlmî Faaliyetlerine Tesiri, Dan.: Prof. Dr. M. Orhan Üner, Süleyman Demirel Ü.S.B.E., Isparta 2002.
- Şimşir, Mehmet, İlk Dönem İslâm Divanlarının Teşekkülü (Abdülmelik b. Mervan Dönemine Kadar), Dan.: Yrd. Doç. Dr. İ. Hakkı Atçeken, Selçuk Ü.S.B.E., Konya 2002.
- Şulul, Faruk, Mervan b. el-Hakem, Dan.: Doç. Dr. Adnan Demircan, Harran Ü.S.B.E., Şanlıurfa 1997.
- Şulul, Kasım, Hz. Peygamber Devrinde Habeşistan'la Münasebetler, Dan.: Doç. Dr. Hüseyin Algül, Uludağ Ü.S.B.E., Bursa 1991.
- Teber, Ömer Faruk, Adana Şer'iyye Sicillerine Göre 1150-1160/1737-1747 Yılları Arasında Adana'nın Sosyo-Ekonomik Yapısı, Dan.: Prof. Dr. Nesimi Yazıcı, Ankara Ü.S.B.E., Ankara 1996.
- Teke, Cuma, Mervan b. Muhammed ve Dönemi, Dan.: Doç. Dr. Adnan Demircan, Harran Ü.S.B.E., Şanlıurfa 1997.
- Tekkanat, Hüseyin, Kuruluşundan Fatih Dönemi Sonuna Kadar Osmanlı Tarih Yazıcılığı, Dan.: Prof. Dr. Sabri Hizmetli, Ankara Ü.S.B.E., Ankara 1996.
- Telli, Hasan, Osmanlı Dönemi'nde Bazı Filibe Vakıfları, Dan.: Prof. Dr. Nesimi Yazıcı, Ankara Ü.S.B.E., Ankara 2002.
- Tırpanoğlu, Alaettin, 1177 H. 1763-1764 M. Tarihli Kastamonu Şer'iyye Sicili Transkripsiyon ve Değerlendirme, Dan.: Prof. Dr. Şefaettin Severcan, Erciyes Ü.S.B.E., Kayseri 2002.
- Toklu, Adem, Muhammed bin el-Hanefiye'nin İslâm Tarihindeki Yeri, Dan.: Yrd. Doç. Dr. Ramazan Hurç, Fırat Ü.S.B.E., Elazığ 2002.
- Topçu, Hasan, En'am Suresi Işığında Cahiliye, Dan.: Doç. Dr. Murat Sarıçık, Süleyman Demirel Ü.S.B.E., Isparta 1999.
- Topsakal, İlyas, X-XII. Asır İdil (Volga) Bulgarları Tarihi ve İslâmiyet, Dan.: Prof. Dr. Mustafa Fayda, Marmara Ü.S.B.E., İstanbul 2000.
- Tuncer, Yakup, Mahkeme Sicillerine Göre XV. Yüzyıl Bursa Vakıfları, Dan.: Doç. Dr. Osman Çetin, Uludağ Ü.S.B.E., Bursa 1992.
- Turgut, Bahattin, Osmanlı Arşiv Belgelerine Göre Adıyaman'daki Vakıf Hizmetleri, Dan.: Doç. Dr. Ziya Kazıcı, Marmara Ü.S.B.E., İstanbul 1993.
- Tut, Faruk, Osmanlılar'da İmam-Hatiplik Müessesesi, Dan.: Doç. Dr. Cahit Baltacı, Marmara Ü.S.B.E., İstanbul 1991.
- Ulaş, Nurettin, Sa'd bin Ubade Hayatı ve Şahsiyeti, Dan.: Doç. Dr. Cem Zorlu, Selçuk Ü.S.B.E., Konya 2003.
- Uslu, Recep, Sind'de İslâm Fetihleri (15-240/636-854), Dan.: Prof. Dr. Mustafa Fayda, Marmara Ü.S.B.E., İstanbul 1990.
- Uyar, Gülgün, Hz. Muhammed'in Risalet Öncesi Hayatına Dair Bazı Rivayet Farklarının Tespiti, Dan.: Prof. Dr. Mustafa Fayda, Marmara Ü.S.B.E., İstanbul

1993.

- Uygun, Aynur, 1866/52 (H. 1113-1114/M. 1702-1703) Nolu Trabzon Şer'iyye Sicil Defterine Göre Yöre Araştırması, Dan.: Prof. Dr. Mustafa Zeki Terzi, Ondokuz Mayıs Ü.S.B.E., Samsun 2001.
- Ünal, Zühdü, Abdurrahman b. Avf, Dan.: Doç. Dr. Mehmed Maksudoğlu, Marmara Ü.S.B.E., İstanbul 1991.
- Üstüner, Hüseyin, Hz. Peygamber Devrinde İstihbarat, Dan.: Doç. Dr. Murat Sarıçık, Süleyman Demirel Ü.S.B.E., Isparta 2001.
- Varen, Serkan, Mehdi ve Dönemi, Dan.: Doç. Dr. Adnan Demircan, Harran Ü.S.B.E., Şanlıurfa 1999.
- Varol, Mehmet Bahaüddin, Hulefa-i Raşidin Döneminde Eğitim ve Öğretim, Dan.: Doç. Dr. M. Ali Kapar, Selçuk Ü.S.B.E., Konya 1993.
- Waehama, Muhammad Roflee, İslâmiyet'in Güneydoğu Asya'ya Yayılması, Tayland'da İslâmiyet, Dan.: Yrd. Doç. Dr. Mevlüt Koyuncu, Sakarya Ü.S.B.E., Adapazarı 1997.
- Yakut, Eryavuz, Emeviler Dönemi Hanımlarının Sosyal Durumları ve Sukeyne Binti Hüseyin Örneği, Dan.: Yrd. Doç. Dr. A. Vehbi Ecer, Erciyes Ü.S.B.E., Kayseri 2000.
- Yan, Bekir, Zahir Ömer ez-Zeydani ve Faaliyetleri, Dan.: Doç. Dr. Sebahattin Samur, Erciyes Ü.S.B.E., Kayseri 2000.
- Yaşar, Serkan, İslâm Tarihinin İlk Asrında İktidar-Alim İlişkisi, Dan.: Prof. Dr. Asri Çubukçu, Atatürk Ü.S.B.E., Erzurum 2003.
- Yaşaroğlu, Hasan, Muhtar es-Sakafi, Dan.: Doç. Dr. Mehmet Maksudoğlu, Marmara Ü.S.B.E., İstanbul 1991.
- Yazıcı, Ahmet, 2091 Nolu Trabzon Şer'iyye Sicil Defterinin Değerlendirilmesi, Dan.: Prof. Dr. Mustafa Zeki Terzi, Ondokuz Mayıs Ü.S.B.E., Samsun 1999.
- Yekhlef, Houria, Türk Hakimiyeti Devrinde Cezayir'de Kültürel ve Edebi Hayat, Dan.: Doç. Dr. Sabri Hizmetli, Ankara Ü.S.B.E., Ankara 1991.
- Yenice, Ali Rıza, Cahiliye Döneminde Kabilelerarası Kan Davaları, Dan.: Prof. Dr. Mustafa Fayda, Marmara Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü, İstanbul 1994.
- Yergaziyev, Kairat, Kazan Bölgesinde Rus-Tatar Münasebetleri (1845-1905), Dan.: Prof. Dr. Hulusi Yavuz, Marmara Ü.S.B.E., İstanbul 2002.
- Yeşil, Muhsin, Ahnef b. Kays, Hayatı ve Şahsiyeti, Dan.: Yrd. Doç. Dr. Ahmet Turan Yüksel, Selçuk Ü.S.B.E., Konya 1998.
- Yeşilbaş, Akın, İstanbul Şehremaneti Teşkilatı, Dan.: Prof. Dr. Ziya Kazıcı, Marmara Ü.S.B.E., İstanbul 1998.
- Yıldırım, Hamdi, Hz. Peygamber Döneminde Bey'at, Dan.: Doç. Dr. Ahmet Lütfi Kazancı, Uludağ Ü.S.B.E., Bursa 1997.
- Yıldırım, Mehmet, Nasr bin Seyyar ve Zamanı, Dan.: Yrd. Doç. Dr. A. Vehbi Ecer, Erciyes Ü.S.B.E., Kayseri 1990.
- Yıldırım, Yavuz, İbni Haldun'un Metodu ve Umran Teorisi, Dan.: Prof. Dr. Cahit Baltacı, Marmara Ü.S.B.E., İstanbul 1990.
- Yıldız, Abdulvahap, 135/313 Nolu Şer'iyye Siciline Göre (1135/1722-1213/1798) Yıllarında Amid (Diyarbakır) Sancağında Sosyal ve Ekonomik Durum, Dan.: Doç. Dr. Osman Çetin, Uludağ Ü.S.B.E., Bursa 1994.

- Yıldız, Haluk, B 176/393 Numaralı Bursa Mahkeme Defteri (Metin ve Analiz), Dan.: Yrd. Doç. Dr. Salih Pay, Uludağ Ü.S.B.E., Bursa 2001.
- Yıldız, Şevket, Oryantalizm ve İslâm Tarihine Oryantalist Yaklaşımlar, Dan.: Prof. Dr. Hüseyin Algül, Uludağ Ü.S.B.E., Bursa 2002.
- Yılmaz, Ahmet, B 240 Numaralı Bursa Mahkeme Defteri, Dan.: Yrd. Doç. Dr. Salih Pay, Uludağ Ü.S.B.E., Bursa 2001.
- Yılmaz, Ali, 1411 Nolu Giresun Şer'iyye Sicil Defteri, Dan.: Doç. Dr. Osman Zümrüt, Ondokuz Mayıs Ü.S.B.E., Samsun 1997.
- Yılmaz, Aytekin, Edirne-Mekke Kara Hac Yolu 1600-1800, Dan.: Prof. Dr. Hulusi Yavuz, Marmara Ü.S.B.E., İstanbul 2001.
- Yılmaz, Metin, İslâm Kitabet Dairesinin Doğuşu ve Gelişmesi, Dan.: Prof. Dr. Mustafa Zeki Terzi, Ondokuz Mayıs Ü.S.B.E., Samsun 1998.
- Yılmaz, Saim, Emeviler'de Velihtlık, Dan.: Doç. Dr. İsmail Yiğit, Marmara Ü.S.B.E., İstanbul 1996.
- Yılmaz, Yusuf, Müslümanların Hz. Peygamber (s.a.v)'e İtirazları, Dan.: Doç. Dr. Rıza Savaş, Dokuz Eylül Ü.S.B.E., İzmir 2000.
- Yiğit, Ebubekir, Irak ve Suriye'nin Fethinde Halid b. Velid'in Rolü, Dan.: Prof. Dr. Sabri Hizmetli, Ankara Ü.S.B.E., Ankara 1996.
- Yücel, Ebubekir Sıddık, Füsul-i Hall-ü-Akd, Usul-i Harc-ü-Nakd (Gelibolulu Mustafa Ali), Dan.: Prof. Dr. Ahmet Uğur, Erciyes Ü.S.B.E., Kayseri 1990.
- Yüksel, Ahmet Turan, İzzuddin İbn Cemaa el-Kinani'nin "Muhtasarı Sireti'n-Nebi" Adlı Eserinin Edisyon Kritiği, Dan.: Prof. Dr. İsmet Kayaoğlu, Selçuk Ü.S.B.E., Konya 1987.
- Zengin, Ahmet Fevzi, 4/466 numaralı Şeriye Siciline Göre Üsküdar'da Ekonomik ve Sosyal Hayat, Dan.: Prof. Dr. Ziya Kazıcı, Marmara Ü.S.B.E., İstanbul 1998.
- Zengin, Zeki Salih, Evrenuz Gazi ve Vakfiyesi, Dan.: Prof. Dr. İsmet Kayaoğlu, Selçuk Ü.S.B.E., Konya 1991.
- Zorlu, Cem, Mecmuatü't-Tevarihü'l-Mevleviyye'nin Neşri ve Tanıtımı, Dan.: Prof. Dr. İsmet Kayaoğlu, Selçuk Ü.S.B.E., Konya 1992.

2. DOKTORA TEZLERİ

- Acar, Abdurrahman, Selçuklu Sultanı Sencer'in Din Siyaseti (Abbasi Halifeliği ve İsmaililerle İlişkiler), Dan.: Prof. Dr. Nesimi Yazıcı, Ankara Ü.S.B.E., Ankara 1997.
- Açar, Murat, Tarihi Coğrafyacılığın Doğuşu ve Gelişimi (M.610-1000), Dan.: Prof. Dr. Sabri Hizmetli, Ankara Ü.S.B.E., Ankara 2000.
- Açırgan, Mustafa, Hz. Peygamber'in Savaş Stratejisi, Dan.: Prof. Dr. İhsan Süreyya Sırma, Atatürk Ü.S.B.E., Erzurum 1992.
- Akarsu, Murat, Hz. Osman ve Hilafeti, Prof. Dr. Nesimi Yazıcı, Ankara Ü.S.B.E., Ankara 2001.
- Akgündüz, Murat, 19. Asır Başlarına Kadar Osmanlı Devleti'nde Şeyhülİslamlık, Dan.: Prof. Dr. Cahit Baltacı, Marmara Ü.S.B.E., İstanbul 1999.
- Akın, Ahmet, 1575-1600 Tarihli Bursa Şer'iyye Sicillerine Göre Din Görevlisinin Sosyal Hayattaki Rolü, Dan.: Prof. Dr. Osman Çetin, Uludağ Ü.S.B.E., Bursa 2002.
- Akmaz, Ahmet, Osmanlı-Rus İlişkileri İçinde 1829 Edirne Andlaşması, Dan.:

- Prof. Dr. Sebahattin Samur, Erciyes Ü.S.B.E., Kayseri 2000.
- Aksoy, Mehmet, Şeyhülİslâmlıktan Diyanet İşleri Başkanlığı'na Geçiş, Dan.: Prof. Dr. Ahmet Uğur, Erciyes Ü.S.B.E., Kayseri 1997.
  - Al-Ozair, Abdülkerim, Osmanlı Devrinde Yemen'de Mahalli İdare (1266-1337/1850-1918), Dan.: Prof. Dr. Hulusi Yavuz, Marmara Ü.S.B.E., İstanbul 2000.
  - Altun, İsmail, Ebu Musa El-Eş'ari'nin Hayatı ve Şahsiyeti, Dan.: Doç. Dr. Mustafa Ağırman, Atatürk Ü.S.B.E., Erzurum 2002.
  - Apak, Adem, Amr b. el-As Hayatı, Şahsiyeti, Devlet Adamlığı, Dan.: Prof. Dr. Hüseyin Algül, Uludağ Ü.S.B.E., Bursa 1999.
  - Arı, M. Salih, İmamiyye Şiası Kaynaklarına Göre İlk Üç Halife, Dan.: Prof. Dr. Mustafa Fayda, Marmara Ü.S.B.E., İstanbul 2002.
  - Atçeken, İsmail Hakkı, Hişam b. Abdülmelik'in Halifeliği (105-125/724-743) ve Şahsiyeti, Dan.: Prof. Dr. Ahmet Önkal, Selçuk Ü.S.B.E., Konya 1997.
  - Atik, Kayhan, Lütü Paşa ve Tevârih-i Al-i Osman, Dan.: Prof. Dr. Ahmet Uğur, Erciyes Ü.S.B.E., Kayseri 1996.
  - Avcı, Casim, İslâm-Bizans İlişkileri (M. 610-847) (Diplomasi, Din, Bilim ve Sanat Alanlarında), Dan.: Prof. Dr. Hüseyin Algül, Uludağ Ü.S.B.E., Bursa 1997.
  - Avcı, Necati, Tabib Ramazan, er-Risale el-Fetiyye er-Radosiyye es-Süleymaniyye, Dan.: Prof. Dr. Ahmet Uğur, Erciyes Ü.S.B.E., Kayseri 1993.
  - Ayar, Ali Rıza, Hz. Osman ve Hz. Ali Dönemlerinde Devlet-Halk Münasebetleri, Dan.: Doç. Dr. M. Zeki Terzi, Ondokuz Mayıs Ü.S.B.E., Samsun 1997.
  - Aycan, İrfan, Muaviye b. Ebi Süfyan Hayatı ve Devlet Politikası, Dan.: Prof. Dr. Hüseyin G. Yurdaydın, Ankara Ü.S.B.E., Ankara 1989.
  - Aydın, Osman, Fethinden Samanilerin Yıkılışına Kadar (93-389/711-999) Semerkant Tarihi, Dan.: Prof. Dr. İsmail Yiğit, Marmara Ü.S.B.E., İstanbul 2001.
  - Aykaç, Mehmet, Abbasi Devleti'nin İlk Dönemi İdari Teşkilatında Divanlar (132-232/750-847), Dan.: Prof. Dr. Mustafa Fayda, Marmara Ü.S.B.E., İstanbul 1993.
  - Aykon, Necati, Bermekiler ve Abbasi Tarihindeki Yeri, Dan.: Prof. Dr. Ahmet Önkal, Selçuk Ü.S.B.E., Konya 1999.
  - Azimli, Mehmet, Halifeliğin Kurumsallaşması (M. 800 Yılına Kadar), Dan.: Prof. Dr. İsmet Kayaoğlu, Selçuk Ü.S.B.E., Konya 1999.
  - Bakır, Abdülhalik, İdari ve İktisadi Yönden Hz. Ali Dönemi, Dan.: Prof. Dr. Hüseyin G. Yurdaydın, Ankara Ü.S.B.E., Ankara 1990.
  - Balcı, İsrail, Hz. Ömer Döneminde Diplomasi, Dan.: Prof. Dr. Mustafa Zeki Terzi, Ondokuz Mayıs Ü.S.B.E., Samsun 2002.
  - Baş, Eyüp, Dil-Tarih İlişkisi Bağlamında Osmanlı Türklerinde Arapça Tarih Yazıcılığı (XVI. ve XVII. Yüzyıl Örnekleriyle), Dan.: Prof. Dr. İrfan Aycan, Ankara Ü.S.B.E., Ankara 2002.
  - Başköylü, Mahmut, Hz. Ebu Bekir ve Hz. Ömer Döneminde Devlet-Halk Münasebetleri, Dan.: Doç. Dr. Mustafa Zeki Terzi, Ondokuz Mayıs Ü.S.B.E., Samsun 1995.
  - Bektaşoğlu, Fahrettin, Harun er-Reşid ve Zamanı, Dan.: Doç. Dr. M. Orhan Üner, Ondokuz Mayıs Ü.S.B.E., Samsun 1994.
  - Boyacıoğlu, Ramazan, Hilafetten Diyanet İşleri Başkanlığı'na Geçiş, Dan.: Prof. Dr. Sabri Hizmetli, Ankara Ü.S.B.E., Ankara 1992.
  - Bozkurt, Nahide, Halife Me'mun Dönemi ve İslâm Kültür Tarihindeki Yeri, Dan.:

- Prof. Dr. Hüseyin G. Yurdaydın, Ankara Ü.S.B.E., Ankara 1991.
- Budak, Hacı Ömer, Fransa'nın Anadolu Üzerindeki Siyasi, Ekonomik, Kültürel ve Jeopolitik Çıkarları, Dan.: Prof. Dr. Ahmet Uğur, Erciyes Ü.S.B.E., Kayseri 1995.
  - Çakırtaş, Mehmet, Dört Halife Dönemi Savaş Esirlerinin Durumu, Dan.: Prof. Dr. İrfan Aycan, Ankara Ü.S.B.E., Ankara 2001.
  - Çelikkol, Yaşar, Cahiliye Döneminde Mekke (M. 400-600 Yılları Arası Mekke'nin Fiziki, Etnik, Dini ve İdari Yapısı), Dan.: Prof. İrfan Aycan, Ankara Ü.S.B.E., Ankara 2002.
  - Çerçi, Faris, Kühü'l-Ahbar'a Göre II. Selim, III. Murad, III. Mehmed Devirleri ve Ali'nin Tarihçiliği, Dan.: Prof. Dr. Ahmet Uğur, Erciyes Ü.S.B.E., Kayseri 1996.
  - Çuhadar, İbrahim Hakkı, Mustafa Safi'nin Zübdetü'l-Tevarih (2.Cilt), Dan.: Prof. Dr. Ahmet Uğur, Erciyes Ü.S.B.E., Kayseri 1995.
  - Daş, Abdurrahman, Osmanlılarda Münşead Geleneği, Hoca Sadeddin Efendi'nin Hayatı, Eserleri Ve Münşeatı, Dan.: Prof. Dr. Nesimi Yazıcı, Ankara Ü.S.B.E., Ankara 2003.
  - Delice, Ali, Mervan b. Muhammed ve Emevi Devletinin Yıkılışı, Dan.: Prof. Dr. Ahmet Önkal, Selçuk Ü.S.B.E., Konya 1998.
  - Demircan, Adnan, Hariciler'in Siyasi Faaliyetleri, Dan.: Doç. Dr. Ahmet Önkal, Selçuk Ü.S.B.E., Konya 1993.
  - Demirci, Mustafa, Abbasilerde Toprak Sistemi, Marmara Üniversitesi, Dan.: Prof. Dr. Hulusi Yavuz, Marmara Ü.S.B.E., İstanbul 2001.
  - Duman, Abdullah, Biruni ve Tarihçiliği, Dan.: Prof. Dr. Şefaettin Severcan, Erciyes Ü.S.B.E., Kayseri 2002.
  - Engin, Nihat, Osmanlı Devleti'nde Kölelik, Dan.: Doç. Dr. Ziya Kazıcı, Marmara Ü.S.B.E., İstanbul 1992.
  - Eraslan, Sadık, Sosyal ve Politik Sonuçları İtibariyle Hz. Ömer Devri Fetih Hareketleri, Dan.: Prof. Dr. Nesimi Yazıcı, Ankara Ü.S.B.E., Ankara 1997.
  - Erdoğan, Arif, Yavuz Sultan Selim'in Faaliyetlerinde Din ve Siyaset Faktörü, Dan.: Doç. Dr. İbrahim Sarıçam, Ankara Ü.S.B.E., Ankara 1998.
  - Erşahin, Seyfettin, SSCB Dönemi Türkistan Cumhuriyetlerinde Dini Yapılanma, Dan.: Prof. Dr. Sabri Hizmetli, Ankara Ü.S.B.E., Ankara 1996.
  - Ferligül, Mevlüt, Hulefa-i Raşidin Döneminde Meşhur Komutanlar, Dan.: Prof. Dr. Mustafa Fayda, Dokuz Eylül Ü.S.B.E., İzmir 1990.
  - Fidan, Murat, XIX. Yüzyılda Osmanlı-Rus Ticari Münasebetleri, Dan.: Prof. Dr. Osman Zümrüt, Ondokuz Mayıs Ü.S.B.E., Samsun 2002.
  - Genç, Süleyman, Fatımi-Abbasi-Selçuklu Münasebetleri ve Besasiri İsyanı, Dan.: Prof. Dr. Ethem Ruhi Fıçlalı, Dokuz Eylül Ü.S.B.E., İzmir 1995.
  - Güler, Mustafa, XVI. ve XVII. Yüzyıllarda Osmanlı Devleti'nde Haremeyn Vakıfları ve Ehemmiyeti, Dan.: Prof. Dr. Hulusi Yavuz, Marmara Ü.S.B.E., İstanbul 1998.
  - Gümüş, Nebi, 16. Asır Osmanlı-Gürcistan İlişkileri, Dan.: Prof. Dr. Ziya Kazıcı, Marmara Ü.S.B.E., İstanbul 2000.
  - Güner, Ahmet, Büveyhiler'den Adudü'd-devle ve Dönemi, Dan.: Prof. Dr. Mustafa Fayda, Dokuz Eylül Ü.S.B.E., İzmir 1992.
  - Güneş, Hüseyin, Lale Devrinde Amasya (XVIII. Yüzyılın İkinci Çeyreği), Dan.:

- Prof. Dr. Osman Zümrüt, Ondokuz Mayıs Ü.S.B.E., Samsun 2001.
- Gürbüz, Osman, Saltuklular, Dan.: Yrd. Doç. Dr. Mustafa Ağırman, Atatürk Ü.S.B.E., Erzurum 2002.
  - Güzel, Ahmet, Abbasi Halifesi Mehdi b. Mansur ve Siyasi Yönü, Dan.: Prof. Dr. Ahmet Önkal, Selçuk Ü.S.B.E., Konya 2002.
  - Hızlı, Mefail, Bursa Mahkeme Sicillerine Göre XIV-XVI. Yüzyıllarda Bursa Medreseleri, Dan.: Doç. Dr. Osman Çetin, Uludağ Ü.S.B.E., Bursa 1991.
  - Hizmetli, Mustafa, Endülü's'te Hisbe Teşkilatı, Dan.: Doç. Dr. Mehmet Özdemir, Ankara Ü.S.B.E., Ankara 2002.
  - Hurç, Ramazan, 203 Nolu Şer'iyye Sicili'ne Göre Kahramanmaraş'ın Sosyo-Ekonomik ve Kültürel Yapısı (1292-1295/1876-1878), Dan.: Prof. Dr. Ahmet Uğur, Erciyes Ü.S.B.E., Kayseri 1995.
  - İlgün, Kasım, Halife Mansur ve Dönemi (136-158/754-775), Dan.: Prof. Dr. Mustafa Fayda, Marmara Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü, İstanbul 1994.
  - Kara, Seyfullah, Anadolu Selçuklularında Din ve Din Kurumları, Dan.: Prof. Dr. Bahattin Kök, Atatürk Ü.S.B.E., Erzurum 2002.
  - Karakuş, Nadir, Ebu Müslim el-Horasani Kişiliği ve Faaliyetleri, Dan.: Doç. Dr. M. Ali Kapar, Selçuk Ü.S.B.E., Konya 1996.
  - Kılıç, Ünal, Yezid b. Muaviye, Dan.: Prof. Dr. M. Ali Kapar, Selçuk Ü.S.B.E., Konya 1999.
  - Kırkpınar, Mahmut, Abbasi Halifesi Mütevekkil ve Dönemi (232-247/847-861), Dan.: Prof. Dr. Mustafa Fayda, Marmara Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü, İstanbul 1996.
  - Kilani, Tuati, Trablusgarb Vilayeti (1881-1911), Dan.: Prof. Dr. Nesimi Yazıcı, Ankara Ü.S.B.E., Ankara 1996.
  - Korkmaz, Seyfullah, Arslanü'l-Besasiri ve Zamanı, Dan.: Prof. Dr. Ahmet Uğur, Erciyes Ü.S.B.E., Kayseri 1997.
  - Kurt, Hasan, Emevi ve İlk Abbasi Halifeleri Döneminde Buhara Bölgesi (53-232/674-847), Dan.: Prof. Dr. Sabri Hizmetli, Ankara Ü.S.B.E., Ankara 1997.
  - Küçükaşçı, Mustafa Sabri, Cahiliye'den Emeviler'in Sonuna Kadar Haremeyn, Dan.: Prof. Dr. Mustafa Fayda, Marmara Ü.S.B.E., İstanbul 1999.
  - Mercan, İsmail Hakkı, Şeyh Alaeddin Ali b.Yahya es-Semerikandi ve Menakıb-Namesi'nin Transkribe, Tahlil ve Tenkidi, Dan.: Prof. Dr. Ahmet Uğur, Erciyes Ü.S.B.E., Kayseri 1996.
  - Mutaf, Abdülmecit, XVII. Yüzyılda Balıkesir'de Kadınlar, Dan.: Prof. Dr. Mehmet Şeker, Dokuz Eylül Ü.S.B.E., 2002.
  - Özdemir, H. Ahmet, Moğol İstilasası ve Abbasi Devleti'nin Yıkılışı (Cengiz ve Hülagu Dönemleri) (616-656/1219-1258), Dan.: Prof. Dr. Mustafa Fayda, Marmara Ü.S.B.E., İstanbul 1997.
  - Özdemir, Mehmet, Endülü's'de Muvelledun Hareketleri (180-320/796-932), Dan.: Prof. Dr. Mustafa Fayda, Ankara Ü.S.B.E., Ankara 1989.
  - Özkuyumcu, Nadir, Fethinden Emevilerin Sonuna Kadar Mısır ve Kuzey Afrika (18-132/639-750), Dan.: Prof. Dr. Mustafa Fayda, Marmara Ü.S.B.E., İstanbul 1993.
  - Özlü, A. Serdar, Dört Halife Döneminde İç Güvenlik, Dan.: Prof. Dr. İrfan Aycan, Ankara Ü.S.B.E., Ankara 2003.

- Öztürk, Levent, Haçlı Seferleri'ne Kadar Abbasiler Döneminde Hıristiyanlar (132-488/750-1095), Dan.: Prof. Dr. Mustafa Fayda, Marmara Ü.S.B.E., İstanbul 1994.
- Palabyık, Muhammed Hanefi, Gazneli Devleti Saray Teşkilatı, Dan.: Prof. Dr. Asri Çubukçu, Atatürk Ü.S.B.E., Erzurum 1996.
- Pamukçu, Ekrem, Abbasilerin İlk Döneminde Siyasi, Askeri ve Kültürel Alanlarda Türkler (H. 132-247/M. 749-861), Dan.: Doç. Dr. Sabri Hizmetli, Ankara Ü.S.B.E., Ankara 1990.
- Pay, Salih, Bursa İvaz Paşa Külliyesi, Dan.: Prof. Dr. Osman Çetin, Uludağ Ü.S.B.E., Bursa 1996.
- Samur, Sabahattin, Suriye Vilayetinin İdari ve Sosyal Yapısı (1840-1908), Dan.: Prof. Dr. Hüseyin G. Yurdaydın, Ankara Ü.S.B.E., Ankara 1989.
- Sarıbyık, Mustafa, Maverdi'nin Nasihatü'l Müluk'u ve Siyasi Görüşleri, Dan.: Prof. Dr. İsmet Kayaoğlu, Selçuk Ü.S.B.E., Konya 1996.
- Sarıcık, Murat, Osmanlı İmparatorluğu'nda Nakib-el-Eşraflık Müessesesi, Dan.: Doç. Dr. Asri Çubukçu, Atatürk Ü.S.B.E., Erzurum 1989.
- Sarıçam, İbrahim, Emevi-Haşimi Mücadelesi (İslâm Öncesinden Muaviye Devrinin Sonuna Kadar), Dan.: Prof. Dr. Mustafa Fayda, Ankara Ü.S.B.E., Ankara 1991.
- Savaş, Rıza, Hz. Muhammed Devrinde Kadın, Dan.: Prof. Dr. Ethem Ruhi Fiğlalı, Dokuz Eylül Ü.S.B.E., İzmir 1991.
- Severcan, Şefaattin, Kemal Paşa-Zade Tevarih-i Al-i Osman X. Defter, Dan.: Prof. Dr. Ahmet Uğur, Erciyes Ü.S.B.E., Kayseri 1991.
- Sezikli, H. Ahmet, Hz. Peygamber Devrinde Nifak Hareketleri, Dan.: Doç. Dr. Hüseyin Algül, Uludağ Ü.S.B.E., Bursa 1990.
- Söylemez, Mahfuz, Emeviler Döneminde Kufe, Dan.: Prof. Dr. İrfan Aycan, Ankara Ü.S.B.E., Ankara 2000.
- Şen, Adil, III. Selim Hayatı ve Dönemindeki Islahat Hareketleri, Dan.: Prof. Dr. Ahmet Uğur, Erciyes Ü.S.B.E., Kayseri 1996.
- Şulul, Kasım, İlk Siyer ve Megazi Müelliflerinden Muhammed b. Ömer b. Vakıd el-Vakıdi, (H. 130-207/M. 747-823): Hayatı, Eserleri, Tarihçiliği ve Etkileri, Dan.: Prof. Dr. Hüseyin Algül, Uludağ Ü.S.B.E., Bursa 1996.
- Terzi, Mustafa Zeki, Abbasiler Döneminde Askeri Teşkilat, Dan.: Prof. Dr. H. Gazi Yurdaydın, Ankara Ü.S.B.E., Ankara 1986.*
- Uslu, Recep, Horasan Tarihi, Dan.: Prof. Dr. Hüseyin Algül, Uludağ Ü.S.B.E., Bursa 1997.
- Uyar, Gülgün, Siyasi ve İctimai Hayatta Ali-Fatıma Evladı (260/873'e Kadar), Dan.: Prof. Dr. Mustafa Fayda, Marmara Ü.S.B.E., İstanbul 2003.
- Ünlü, Nuri, Camiü'd-Düvel (II. Beyezid ve Yavuz Sultan Selim Devri) Müellif Müneccimbaşı Ahmet Dede (Tenkidli Metin Neşri), Dan.: Yrd. Doç. Dr. Musa Süreyya Şahin, Marmara Ü.S.B.E., İstanbul 1990.
- Varol, Mehmet Bahaüddin, Ehl-i Beyt ve Siyasi Faaliyetleri, Dan.: Prof. Dr. M. Ali Kapor, Selçuk Ü.S.B.E., Konya 1999.
- Yaşaroğlu, Hasan, Taberistan Zeydileri (250-316/864-929), Dan.: Prof. Dr. Cahit Baltacı, Marmara Ü.S.B.E., İstanbul 1998.

* Bu çalışma, sehven tebliğe dahil edilmemiştir.

- Yenice, Ali, Ahmed b. Yahya b. Cabir el-Belazuri Ensabu'l-Eşraf'ın Abbasoğulları Kısmının Kaynakları, Dan.: Prof. Dr. Mustafa Fayda, Marmara Ü.S.B.E., İstanbul 2001.
- Yıldırım, Mehmet Zahit, Karahisar-ı Sahib Sancağı'nın İdari Sosyal ve Ekonomik Yapısı (1720-1750), Dan.: Prof. Dr. Nesimi Yazıcı, Ankara Ü.S.B.E., Ankara 2003.
- Yıldırım, Mehmet, Hoca Sa'deddin ve Tarihçiliği, Dan.: Prof. Dr. Ahmet Uğur, Erciyes Ü.S.B.E., Kayseri 1997.
- Yıldırım, Yavuz, İbn Haldun'un Bedavet Teorisi, Dan.: Prof. Dr. Mustafa Fayda, Marmara Ü.S.B.E., İstanbul 1998.
- Yılmaz, Metin, İslâm Şurta Teşkilatı Ortaya Çıkışı ve İşleyişi, Dan.: Prof. Dr. Mustafa Zeki Terzi, Ondokuz Mayıs Ü.S.B.E., Samsun 2003.
- Yılmaz, Yasin, Kanuni Vakfiyesi ve Süleymaniye Külliyesi (Eğitim, Kültür ve Sosyal Yönü - Başlangıçtan 1600'e Kadar), Dan.: Prof. Dr. Nesimi Yazıcı, Ankara Ü.S.B.E., Ankara 2002.
- Yücel, Abubekir Sıddık, Mühürdar Hasan Ağa'nın Cevahirü't-Tevarih'i, Dan.: Prof. Dr. Ahmet Uğur, Erciyes Ü.S.B.E., Kayseri 1996.
- Yüksel, Ahmet Turan, X. Yüzyıl Sonuna Kadar Yakın Doğu'da Ticaret Merkezleri ve Panayırlar, Dan.: Prof. Dr. İsmet Kayaoğlu, Selçuk Ü.S.B.E., Konya 1993.
- Zorlu, Cem, Ebu Ca'fer el-Mansur Döneminde Dini, Siyasi ve Sosyal Mahiyetli İsyenlar, Dan.: Prof. Dr. İsmet Kayaoğlu, Selçuk Ü.S.B.E., Konya 1999.